JUN - 4 1956
JUN 15 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, JUNE 2, 1956

LATVIJA AMERIKĀ

44./477. n-rs — SESTDIEN, 1956. GADA 2. JŪNIJĀ — 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gallīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

...LENDS PRET CHRUŠČEVA ...KLĒJUMU SAV. VALSTĪS

...ŠANAS SANĀKSMI ŅUJORKĀ AP... EIZENHAUERS UN NIKSONS

...darba jautājumu... metodiku Robert... sanāksme 25. maijā Ņujorkā Town hallē, ko rī...udējis visos sā... tā Apspiesto nāciju amerikāņu draugu biedrī... stāstītājs un... pilnu zāli apmeklētāju. Telpas greznoja 9 A...mums savās zi... spiesto nāciju karogi, kā arī Ukrainas karogs. San...mos. Fr. B... unās organizācijas priekšsēdis C. Emmets, kas ...nzturējām a... erikāņu publicists un jau sen darbojies kā ...legiālas ati... ...vs komūnisma apkarotājs.

...ziņš bija ...

Prezident... ...odaļas va... bija pie-sūtījis apsv... ...ān Rīgā, tas ap-galvo, ka t... ...r labprāt nav aiz-mirsusi apsp... ...ms. Robe...un nav samierinājusies ...gados bīnu, kas tām nodarīts. V... Rīgas ...s Nik-sons savā apsveik... mira 19...a ap-spiestās nācijas ir ... Ķijeva ...abā-kie draugi. Vēl ap... ...pārunāt bija piesūtījis Ņujorkas ... bijām ...v. Harimans.

Sanāksmi ar aizlūgum... ...mums monsinjors J. Balkunas, ...pārrunā... mocekļus, kas izsūtīti uz Si... ...arpība Balkunas ir viens no jaunās ... ...arumu ganizācijas dibinātājiem, dzimis ... su Svet, ka šī sanāksme notiek pā... ...ēju ...las pirms aizvesto piemi-ņas d... ...ju 14. jūnijā, latviešu, lie-tuviešu ... ...igauņu organizācijas Ņujorkā vienojās atsevišķu piemi-ņas aktu nerīkot, bet apvienot pie-miņas svinības ar šo sanāksmi.

Baltiešu apvienotā padome Ņujorkā iesniedza un sapulce pieņē-ma rezolūciju ar prasībām, lai Padomju Savienība atvelk savu ka-raspēku no Baltijas valstīm, lauj atgriezties, deportētiem, dzimtenē un atjauno Baltijas valstu suverē-nitāti.

Chruščevu un Bulgāņinu uzaicinās Baltā namā, kur tie gulēs Linkol-na gultā? Es neticu, ka kāds ASV prezidents varētu sūtīt šādu lelū-gumu. Tas demorālizētu apspiestās nācijas Eiropā un Āzijā. Tad jau varēja ielūgt arī Hitleru tanī laikā, kad tas bija okupējis Beļģiju un Holandi.

Vēl runāja kongresa ārlietu ko-mitejas loceklis H. Viljems, Starptautiskās palīdzības organi-ācijas prezidents ģen. V. Dono-vans un polu armijas trimdā virs-nieks ģen. V. Anders, kas pats skaikā atradās padomju gūstā. ...su Svet, ka šī sanāksme notiek pā... ...ēju ...las pirms aizvesto piemi-ņas d... ...ju 14. jūnijā, latviešu, lie-tuviešu ... ...igauņu organizācijas Ņujorkā vienojās atsevišķu piemi-ņas aktu nerīkot, bet apvienot pie-miņas svinības ar šo sanāksmi.

GRIEĶIJAI JAUNS ĀRLIETU MINISTRS

LĪDZŠINĒJAIS LAUKSAIMNIECĪBAS MINISTRS AVEROFS, KAS NESLĒPJ SAVAS ANTIPATIJAS PRET ANGLIJU, IECELTS GRIEĶIJAS ĀRLIETU MINISTRA AMATĀ

Atēnās. — Līdzšinējais Grieķi-jas lauksaimniecības ministrs Aver-ofs, kas protestējot pret nāves soda izpildīšanu diviem Kipras sa-las grieķu nacionālistu nemierniek-iem, atdeva angliem atpakaļ vi-sus viņam piešķirtos angļu ordeņus, iecelts Grieķijas ārlietu minis-tra amatā. Lai gan pēc zvēresta nodošanas jaunais ārlietu ministrs deklarēja, ka turpinās līdzšinējo Grieķijas ārpolitiku, politiskie no-vērotāji ir pārliecināti, ka nākotnē Grieķijas nostāja pret Angliju kļūs asāka un noteiktāka. Savā pirmajā preses konferencē Averofs izteicās, ka viens no viņa mērķiem jaunajā amatā būšot trimdā izsūtītā ar-chibīskapa Makariosa atbrīvošana.

ŠĶĒRSĀM PĀRI KANADAI

Lai ierobežotu sadursmes uz Queen Elizabeth ceļa, Ontario Sa-tiksmes ministrija uz Ceļu depar-tamenta ierosinājuma apspriež do-mu par sešu ielu slēgšanu, kas ved uz šo lielceļu. Šīs ielas būtu Kerr St., Uppermiddle Rd. un 6., 7., 8. un 9. ielas.

Pēc 12 dienu izmisuma cīņas starp dzīvību un nāvi arktiskā ap-gabalā, kāds RCMP virsnieks atra-dis un izglābis pazudušo 60 g. v. Toronto lidotāju K. Krosleju. Viņš nogādāts kādā Southampton Īsland slimnīcā, Hudsonas līča ziemeļos, 1075 jūdzes uz ziemeļiem no Vini-pegas, kur jau jūtami atspirdzis.

Toronto universitātes franču va-lodas fakultāte iesniegusi lūgumu radio un televīzijas raidītāju komi-sijai, lai raidījumu vadība rūpētos par to, ka Toronto apgabalā radio un televīzijas programmā tiktu ie-rādīta lielāka vieta raidījumiem franču valodā. Toronto dzīvojot ap 50.000 Kanadas francūžu.

Ceturtdienas rītā Toronto Bloor ielas rietumu galā, iedrāžoties la-ternu stabā, nogalināts Diamond Taxi šoferis. Viņa vadītā mašīnā nav bijuši pasažieri.

Pagājušās nedēļas nogalē Toron-to pievārtes Ontario ezera līčos kārtējās vasaras dežūras sāka dzī-vības glābēji, kas tur rūpējas par peldētāju un laivu braucēju drošī-bu. Šai vasarā ezera piekrasti ap-sargās 90 dežūranti ar ātrlaivām.

...Ziemeļos no Vankuveras šais dienās izcēlies bīstams meža ugunsgrēks, apdraudot 2000 akrus sausa, izkaltuša meža. Uguni pūlas ierobežot 200 vīri ar buldozeriem. Divas kokrūpniecības firmas pār-traukušas darbus.

ULCAs UN MISŪRI SINOŽU LATVIEŠU MĀCĪTĀJU SANĀKSME TORONTO

Pirmdien, 28. maijā, pēc ULCAs latviešu mācītāju un draudžu pārstāvju konferences, sv. Andreja baznīcā, notika abu sinožu Kanadas latviešu mācītāju apspriede, kurā piedalījās mācītāji: 1. r. no kr.: E. Pavasars, A. Lūsis, V. Sēlers, A. Brīedis, 2. r.: Fr Ruperts, A. Cops, E. Lange, E. Ķergis, un H. Kušils

MŪSU PROTESTI NAV PALIKUŠI NEUZKLAUSĪTI !

Katra cilvēka dzīvē ir atseviški brīži, kas tik dziļi iespiežas viņa atmiņā, ka laiks tos nespēj izdzēst. Tie vienmēr stāv viņa acu priekšā tik skaidri, it kā tas būtu noticis tikai vakar. Baltijas tautu dzīvē viens šāds brīdis ir 1941. g. 14. jū-nija nakts. Lai gan šis jau ir 15. gads kopš šī traģiskā notikuma, taču grūti iedomāties kādu, kas, šo nakti pārdzīvojis,būtu spējis to aiz-mirst. Vienīgi mūsu ikdienas rū-pes notrulinājušas bēdas par aiz-vestajiem piederīgajiem.

Kopš terrora nakts arvien jauni un jauni aizvesto vilcieni ir pazu-duši nebūtībā. Bet tagad, pēc Sta-ļina nāves, Padomju Savienības iz-turēšanās pēkšņi sāk it kā mainī-ties, liekot domāt par padomju re-žīma mīkstināšanos. Bet mēs, bal-tieši, to visu vērojam ar pamato-tām aizdomām un šaubām, jo no-tiekošās pārmaiņas tik ļoti atgādi-na bēdīgi slaveno NEPa periodu Ļeņina laikā.

Sarakstīšanās ar mājām tagad ir kļuvusi brīvāka, bet mums ir tie-sības vaicāt — cik dārgi par šo „brīvību" nāksies vēlāk samaksāt? Aizvestajiem atļauts atgriezties mājās, viņiem dota arī zināma brī-vība strādāt savās agrākajās pro-fesijās. Spriežot pēc ziņām, kas sa-ņemtas no Latvijas, ap 80 % aiz-vesto latviešu esot atgriezušies mājās. Ja tas tā būtu, tad jau ko-mūnistiem daudzus vajadzēja iz-rakt no kapiem, jo mēs zinām, ka vergu darba nometnēs liela daļa aizvesto neizcieta ilgāk par dažiem gadiem. Un mēs zinām arī, ka 15 gadi jau pagājuši kopš 1941. gada aizvešanas nakts.

Iespējams, ka viens no iemes-liem, kas izraisījis pārmaiņas pa-domju režīmā, ir brīvās pasaules protesti, kuru starpā bēgļu balss vienmēr bijusi visai skaļa, tā ka Kremļa varas vīri beidzot atraduši par prātīgāku rādīt cilvēciskāku seju. Šodien ir ļoti viegli visus no-ziegumus uzgāzt Staļinam. Bet tā ir tikai pavisam vāja cerība, jo arī tie vīri, kas pašreiz atrodas vadībā Padomju Savienībā, visi ir Staļina terrora skolas absolventi un visi ir bijuši viņa uzticīgi sekotāji. Pa-šlaik vēl ļoti grūti spriest par noti-kumiem Padomju Savienībā, un ti-kāi nākotne rādīs, vai Kremlis pa-tiesi nodomājis mīkstināt režīmu.

Kopš vairākiem gadiem Toronto baltiešu nacionālās grupas pulcē-jas vienreiz gadā, jūnija mēnesī, Meseja zālē, lai pieminētu 1941. ga-da aizvešanu un nelaimīgos piede-rīgos, kas kļuva šī terrora upuri.

Sapulcējoties Meseja zālē šī ga-da 10. jūnijā mēs jo sevišķi gri-bēsim cerēt, ka patiesība un taisn-ība beidzot uzvarēs, lai gan „Dieva dzirnas mal lēni". Mēs zinām, ka mūsu protesta balss nav atstāta neuzklausīta, un tas ir lemesls, lai šo balsi paceltu vēl skaļāk.

E. Riisna, Baltijas federācijas Kanadā viceprezidents

GEN. TVAININGS BRAUKS UZ MASKAVU

Sav. Valstu prezidents Eizenhauers iesaka aviācijas štāba priekš-niekam ģen. Tvainingam pieņemt maršala Sokolovska aicinājumu apmeklēt Maskavu.

Vašingtonā. — Pagājušajā nedēļā Vašingtonā sāka klīst brau-mas, ka Padomju Savienības gai-sa spēku maršals Sokolovskis at-sūtījis ielūgumu Savienoto Valstu gaisa spēku komandierim ģenerā-lim Tvainingam, aicinot vairākus amerikāņu aviācijas augstākos virsniekus apmeklēt padomju avi-ācijas dienas Maskavā šī gada 24. jūnijā. Tagad, pēc ilgākas klusēša-nas, Vašingtona aicinājumu bei-dzot oficiāli apstiprinājusi, pa-skaidrojot, ka tas tiks pieņemts un Sav. Valstu aviācijas virsnieku delegāciju šai braucienā vadīs pats stāba priekšnieks ģen. Tvainings. Šai sakarā Baltā nama preses šefs amerikāņu žurnālistiem izteicies, ka ģen. Tvainings maršala Soko-lovska ielūgumu pieņēmis pēc sa-runām ar prezidentu Eizenhaueru un uz pēdējā ieteikuma pamata.

Laikā, kad Vašingtonā parādījās pirmās ziņas par krievu plāniem — atļaut Sav. Valstu gaisa spēku lietpratējiem piedalīties padomju aviācijas skatē, amerikāņu diplo-mātiskie lietpratēji paredzēja, ka Maskavas aicinājums tiks akcep-tēts. Pareģojumu balstīja uz neofi-ciāli saņemtas informācijas no Baltā nama, ka prezidents Eizen-hauers it kā gatavojas jaunai pa-saules lielvalstu valdību galvu konferencei — šoreiz gan tikai Pa-domju Savienības un Savienoto Valstu starpā. Tādēļ amerikāņu virsnieku viesošanās Maskavā būtu pirmais solis ceļa noļīdzināša-nai uz Eizenhauera iecerēto kon-ferenci.

Nāves sods Berija līdzgaitniekiem

Maskavā. — Turpinot pār sa-zvērestību nošautā Staļina laika Padomju Savienības drošības poli-cijas priekšnieka Berija lietas iz-meklēšanu, padomju valdībai izde-vies atklāt vēl vairākus grēkāžus, kuru atrašanās šai pasaulē nav bi-jusi vairs vēlama.

Kamēr mežonīgais Staļins savus pretiniekus noslepkavoja, tagad, „jaunā un humānā kollektīvā" pa-domju valdība, kas „visiem spē-kiem cīnās" pret Staļina nodarītām netaisnībām, savus „ienaidniekus" vairs neslepkavo,bet piespriež tiem nāves sodu... Ar šādu humānu pa-ņēmienu palīdzību Chruščevs un Bulgāņins nupat tikuši vaļā no ag-rākā Azerbeidžanas ministru pre-zidenta Bagairova un trim citiem augstākiem šīs republikas valdības ierēdņiem. Bagairovu un biedrus apvainoja sazvērestībā un kontrre-volūcionārā darbībā. Visi 4 esot bijuši arī tuvi nelaika Berija līdz-gaitnieki.

KIPRAS NACIONĀLISTI TURPINA CĪNĪTIES

Nacionālistu nemiernieki, kas cenšas panākt salas apvienošanu ar Grieķiju, turpina angļu karaspēka terorizēšanu galvaspilsētas Nikosijas ielās un apkārtējos ciemos.

Nikosijā. — Angļu militārās iestādes ziņo no Kipras galvaspil-sētas, ka nedēļas vidū pilsētas ie-lās noticis līdz šim upuriem bagā-tākais kāda grieķu nacionālista so-lo uzbrukums angļu karaspēkam. Grieķu terrorists, kuru angļiem līdz šim vēl nav izdevies notvert, pielavījies kādai smagajai mašīnai ar angļu karavīriem un iesviedis tajā paštaisītu bumbu, nogalinot 2 un smagi ievainojot 16 angļu kara-vīrus.

Par sadarbošanos ar nacionālis-tu partizāniem, divi grieķu ciemi, Paņo un Kato, 22 jūdzes rietumas no Nikosijas, sodīti ar 6000 mārci-ņu lielu naudas sodu. Kollektīva soda veidā no Kipras grieķu cie-miem angļi jau paspējuši iekasēt 29.000 mārciņu. Kalogrea ciemā, netālu no Kirenijas, angļi noteiku-ši policijas stundu tikai tādēļ, ka grieķi nenomazgā no sienām un sē-tām tur uzkrāsotos pretangliskos saukļus. Šai sakarā angļi Kipras salā pat paspējuši izdot jaunu li-kumu, kas stājās spēkā pagājušā nedēļā, nosakot, ka personas, kas atstāj šādus saukļus uz savu māju sienām vai sētām, sodāmas ar cie-tumsodu līdz trim gadiem un 100 mārc. naudas sodu.

ITALIJAS KOMŪNISTU VADONIS VIESOJAS PIE TITO

Toljati brauc uz Belgradi Maskavas uzdevumā

Pirms izbraukšanas uz Maskavu Dienvidslavijas prezidentam mar-šalam Tito tiek dota iespēja salabt ar Itālijas komūnistu vadoni Tol-jati.

Romā. — Itālijā šīs nedēļas sā-kumā politisku sensāciju radīja ko-mūnistu partijas vadoņa Palmiro Toljati pēkšņā izbraukšana uz Dienvidslaviju, lai sastaptos ar maršalu Tito. Itaļiešu diplomātis-kās aprindās domā, ka Toljati uz Belgradi braucis Maskavas uzdevu-mā, lai salīgtu mieru ar Dienvid-slavijas prezidentu, ļoti zīmīgi, ka Toljati šai samierināšanās misijā dodas īsi pirms Tito sāk mērot ceļu uz Maskavu. Acīmredzot Padomju Savienība dara visu iespējamo Ti-to „ieziepēšanai," lai palīdzētu pē-dējam aizmirst 1948. gadā Staļina nodarītās pārestības un mēģinātu viņu no jauna ievilkt Padomju Sa-vienības satelītu rindās. 1948. gada pavasarī, kad Tito tika izslēgts no tagad viņa iepriecināšanai likvidē-tā Kominforma, Itālijas komūnistu partija Toljati vadībā sāka ener-ģisku Dienvidslavijas maršala de-nuncēšanu. Tikai kopš pagājušā gada, kad Bulgāņins un Chruščevs apmeklēja Belgradi un pēdējais publiski atvainojās Tito priekšā, Itālijas komūnisti uzsāka atzīt Dienvidslavijas komūnistus par sev līdzīgiem. Bet pats Toljati līdz šim vēl nebija Tito nolūdzies. Tagad, acīmredzot, pienākusi viņa kārta.

RUNAS „BRĪVĪBA" POLIJĀ

Padomju Savienības valdība ar zināmām rūpēm vēro lielo centību, ar kādu poļu komūnisti turpina varmākas Staļina ēnas vajāšanu un viņa laikā nepatiesi notiesāto atbrīvošanu. Maskava baidās, ka poļi savā priekā, ka atkratījušies no Staļina, var aizmirst robežu, pie viena mēģinot atkratīties arī no Padomju Savienības. Dažādo jauno „brīvību" starpā, kas tagad parādī-jušās Polijā, ir arī runas „brīvība." Paši poļi par šo demokratijas lie-lisko priekšrocību ironizē, liekot saprast, ka pie viņiem politikā tā vēl nav paguvusi iespiesties:

Pie kāda veikala ārpusē stāv ga-ra rinda. Kāds jaunpienācējs vaicā rindā stāvošajiem: „Ko te var da-būt?" No rindas atbild: „Ja tu no-stāsies man aiz muguras, tu dabūsi paplašinātas vēnas. Ja tu nostā-sies man priekšā, tu dabūsi pa purnu!" Tāda, lūk, ir „kollektī-vās" padomju valdības „atļautā" runas brīvība pašā plaukumā. Ta-gad cilvēks ne tikai drīkst „brīvi" vaicāt, bet līdz ar atbildi viņam tiek izskaidrotas arī konsekvences, ar kādām tam jārēķinās, izšķiro-ties rīkoties pēc paša izvēles. Ne-ziņas tumsība ir aizgājusi līdz ar Staļinu.

NASERS SAPNO PAR ARABU IMPĒRIJU

Ēģipte atraujas no Rietumiem, lai tuvotos komūnistu blokam

Kā zināms, Ēģipte ir pirmā un līdz šim vienīgā arabu valsts, kas atzīst komūnistu Ķīnas valdību. Kādā intervijā ar Ēģiptes ministru prezidentu Naseru amerikāņu žur-nālistiem izdevies noskaidrot, ka Ēģiptes valdības lēmums bijis ar zināmu aprēķinu. Un proti, Ēģipte gatavojas iepirkt ieročus un kara materiālus komūnistu Ķīnā. Na-sers baidās, ka Apvienotās Nācijas drīzumā varētu ierosināt ieroču tirdzniecības ierobežošanu, vai pat aizliegšanu ar Vidējo Austrumu valstīm. Padomju Savienība, kas it kā gatavojas atbalstīt Rietumus miera nodrošināšanā Vidējos Aust-rumos, likusi Ēģiptei saprast, ka ieroču tirdzniecības aizliegšanas gadījumā tā nevarēs turpināt Ēģip-tes apgādāšanu pašreizējā kārtībā. Tādēļ komūnistu Ķīna Ēģiptes mi-nistru prezidentam liekas labākais un drošākais apkārtceļš Apvieno-to Nāciju apiešanai. lai turpinātu ieroču iepirkšanu. Protams, arī ko-mūnistu Ķīnā nav pilnīgi droša garantija, jo katru gadu tiek ru-nāts par Pekingas uzņemšanu Ap-vienotajās Nācijās. Tam notiekot, Ēģiptei tiktu nogriezts arī Ķīnas ieroču tirgus. Bet par to šodien Nasers vēl neuztraucas. Pašreiz vēl opozicija pret komūnistu Ķīnu ir pietiekami liela, lai to atturētu no iekļūšanas Apvienotās Nācijās. Un kamēr šī opozicija pastāvēs, Ēģipte var cerēt uz netraucētu ie-roču pirkšanu no komūnistu Ķī-nas.

Mēģinājums iepirkt ieročus arī komūnistu Ķīnā, ir jauns pierādī-jums Ēģiptes nodomam tuvoties Austrumiem, lai atrautos no Rie-tumiem. Ne tikai militārā, bet arī saimnieciskā laukā Ēģipte kļūst arvien vairāk atkarīga no komū-nistu bloka valstīm. Tā, piemēram, šogad 40% no visas Ēģiptes kok-vilnas ražas aizceļos pie komūnis-tiem, kamēr nākamā gadā kokvil-nas eksportu uz komūnistu bloka valstīm Ēģipte cer palielināt vēl par 10 %.

Ēģiptes saskare ar komūnistu bloka valstīm dzīves nozarēs tagad jau kļuvusi par ikdienas parādību. Delegācijas no Padomju Savienī-bas un tās satelītiem Ēģiptē jūtas kā savās mājās.

Kultūrālā laukā Ēģiptei pašreiz ir vislielākā sadarbība ar komūnis-tu Ķīnu. Ēģiptiešu profesori brauks lasīt lekcijas Pekingas uni-versitātē; ēģiptiešu studenti brauks uz Ķīnu studēt; 40 ēģiptiešu stu-denti šogad apceļos komūnistu Ķī-nu, kamēr 40 ķīniešu studenti būs viesi Ēģiptē.

Kultūras vērtību „apmaiņā" sa-darbība manāma arī Padomju Sa-vienības un Ēģiptes starpā. Tā kā-das 15 cilvēku lielas padomju mācības spēku delegācijas ierašanos Kairo.

Politiskā laukā Rietumu novēro-tājiem sevišķi uzkrītošas liekas padomju sūtņa Kiseļeva biežās vi-zītes pie ministru prezidenta Na-sera. Stāsta, ka ōtrīs apmeklēju-mos Kiseļevs iepazīstina Naseru ar Padomju Savienības tālāka-jiem plāniem Vidējos Austru-mos — protams, cik tālu tie do-māti Ēģiptes ministru prezidenta ausīm.

Attālinādamies no Rietumiem, Ēģiptes ministru prezidents nebūt nejūtas vientuļš savā ceļā. Ejot uz Austrumiem, viņam ceļa biedru netrūkst — no tāpēc, ka tie sim-patizē komūnistiem, bet tādēļ, ka viņiem ir antipatija pret Angliju. Jordāna, kas vēl nesen atradās pil-nīgi zem Anglijas ietekmes, gatavojas pāriet Ēģiptes sekotājos. Sīrija no-pietni domā par komūnistu Ķīnas valdības atzīšanu. Libija, kur atro-das liela Sav. Valstu aviācijas ba-ze, bet kurai pašai nav gandrīz ne-kādas armijas, stipri vien sākusi draudzēties ar Ēģipti. Ēģiptes plā-ni Libijā — piespiest pēdējo pie-ņemt Nasera stila neitrālismu. Je-mena, kopā ar Saudi Arabiju un Ēģipti, cenšas izspiest angļus no Adenas un Arabijas pussalas. (An-glijas ārlietu ministrs Lloids ne-sen kādā runā deklarēja, ka Adena ir viena no tām stratēģiski svarī-gām aizjūras bāzēm, kuru angli nekad neatstās).

Nav vairs liels noslēpums, ka Ēģiptes ministru prezidents Nasers sapņo par arabu imperijas izvei-došanu. Zināmus panākumus viņš jau guvis. Atskaitot Iraku, kas sa-stāv Bagdades aliansē un palaujas uz Rietumiem, visas pārējās Vidējo Austrumu arabu valstis jau pa-klausīgi seko Ēģiptes pēdās.

FRANCIJA NEATTEIKSIES NO PAMIERA ZIEMEĻAFRIKĀ

Vidutāji gribētu būt Nēru un Tito. — Pamiera priekšsarunas Kairo.

Franču diplomāti Parīzē pa-skaidro, ka pēdējā laikā strauji au-gušas cerības pamiera sarunu uz-sākšanai ar Alžīrijas nemiernie-kiem. Lai gan nemiernieku ekstrē-misti par cīņu izbeigšanu atsakās pat domāt,vairāku mērenāk noska-ņoto grupu vadoņi pamiera panāk-šanu ieskata par vienīgo loģisko atrisinājumu tādas situācijas ra-dīšanai, kurā varētu sākt runāt par Alžīrijas nākotni. Šādu plānu atzīst arī Padomju Savienība. Jo sevišķi to silti atbalsta tādi divko-sības lielmeistari kā neitrālās In-dijas min. prez. Nēru un Dienvid-slavijas Tito. Kā Indija, tā Dien-vidslavija būtu gatavas uzņemties starpnieka lomu franču un alžīrie-šu nacionālistu pamiera sarunās.

Francijai, raugoties no saimnie-ciskā un politiskā viedokļa, pa-miers Alžīrijā jāpanāk par katru cenu. Pēdējā gada laikā franciem Alžīrijas karš izmaksājis turpat vienu miljonu dolaru, vai tik pat daudz kā visdārgākais gads Indo-ķīnas karā. Nepārtrauktas nepa-tikšanas rada franču rezervistu ie-saukšana, jo franču vīriešu dzīves ideāls nebūt nav krist no kādas araba lodes Ziemeļafrikā vienīgi valdības, pie tam vēl visai nestā-bilas valdības, stūrgalvīgās politī-kas dēļ. Neviens nebrīnītos, ja ne-veiksmes Alžīrijā atkal raditu vie-nu no chroniskajām Francijas val-dības krizēm. Mendess - Frānss ministru prezidenta Mollē valdību jau atstājis, un franči zobojas, ka kuģis esot aizbēdzis no grimstošas žurkas...

Pēdējās ziņas, kas saņemtas no Parīzes, liecina, ka Ēģiptes galvas-pilsētā Kairo jau sākušās neofici-ālas sarunas mēreno nemiernieku grupu un Francijas valdības pār-stāvju starpā, lai panāktu Alžīrijā pamieru. Francijas valdība pagai-dām vēl šo faktu noliedz, baidīda-mās no politiskā trokšņa, kādu sa-celtu pamiera sarunas eiropiešu kolonistu aprindās Alžīrijā. Pēdē-jie joprojām prasa nemieru sa-kaušanu. Bet liekas, ka Parīze bū-tu gatava samierināties ar pamie-ru, ja to tikai izdotos panākt..

DALLESS BRĪDINA

Runājot Tautas Vietnieku namā Ārlietu komisijā valsts sekr. Dal-less brīdinājis, ka padomju „miera ofensīva" izdarot spiedienu uz da-žiem Ziemeļatlantijas organizācijas locekļiem. Daži sabiedrotie sakot, ka neesot vairs pamata baidīties no PSRS — ASV velti neuzticoties pārmaiņām Krievijā.

Pastiprina karalienes apsardzību

Baidoties no Anglijā iekļuvuša-jiem grieķu terroristiem, pastipri-nāta arī karalienes Elizabetes un viņas bērnu apsardzība.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

CIK ILGI SPĒS PRETOTIES?

Kopš 4 lielo konferences Ženēvā nav pagājis ne gads, bet šīs konferences sekas pasaules politikā pārāk spilgti redzamas ik uz soļa jau šodien. Kremlis nodibinājis ar Rietumu pasauli „kultūrālās un saimnieciskās" attiecsmes tik izdevīgi, cik vien izdevīgi tas iespējams. Apmainās garīdznieku, lauksaimnieku, elektriķu, žurnālistu, mākslinieku un dažādu citu profesiju un ekskursantu grupām. Arī pasiem Kremļa varmākām Rietmu durvis ir plaši atvērtas, ko viņi nekavējas izmantot. Kremļa propagandai kalpo ne tikai padomju ekskursantu ceļojumi brīvajā pasaulē, bet ļoti veikli tas izmanto arī Rietumu ekskursantus, kas apmeklē plašo dzimteni. Taču Kremļa politikas veicināšanu ceļojumi Rietumos kalpo ne tikai propagandai bet arī uzticības iegūšanai un nostiprināšanai saimnieciskās palīdzības pārsolīšanā resp. aukstā kara ievadīšanai saimnieciskā laukā, tirdzniecisko darījumu iekārdināšanai, sabiedroto frontes saskaldīšanai un atšķaidīšanai. Šodien sarkanos varmākas laipni pieņem pat karaļnamā, kas pirms divi gadiem vēl šķita neiespējams. Ar smaidu taktikas palīdzību viņi gūst uzticību savai liekulīgajai politikai. Viņi nebrauc pārliecināt sēru Ideņu u. c. vadošos politiķus, jo pēdējo nostāja viņiem ir skaidra, bet gan kūdīt masas un naīvos muļķus dažādās aprindās, sākot ar garīdzniekiem un beidzot ar vienkāršiem strādniekiem. Par šādām izredzēm Kremlis agrāk nevarēja pat sapņot. Šo iespēju tam izraisīja 4 lielo konference Ženēvā. Kādreiz varenās, bet tagad grimstošās impērijas un lielvalstis padomju varas vīri tagad kārdina ar saimnieciskiem darījumiem, bet tādus nelīgst, jo prasa stratēģiski svarīgo izejvielu aizlieguma atcelšanu. Vai Padomju Savienība nevar eksistēt bez šō aizlieguma atcelšanas? — Var, un arī eksistē! Tā ražo atoma, ūdeņraža bumbas un citus modernos ieročus, dažkārt pat ātrākā tempā un labākas kvalitātes nekā sabiedrotie. Tie sola un kārdina vājos, lai saķeltu Rietumu pozīcijas un vienprātību, bet paši turpina bruņoties. Uzdzer tostus Mollē, Pinē, un Bolēna klātienē uz arabu un citu tautu nacionālās neatkarības atgūšanu, bet negrib vai neuzdrošinās prasīt Chruščevam atbrīvot Baltijas vaļstis, Ukrainu u. c. Kremlis pasmīn par pasaules preses naīvitāti, ar kādu tā aprakstīja Chruščeva izraisītās neveiklās situācijas viņa ceļojumos. Rūdītiem varmākām kauna jūtu nav! Tie nesarkst, bet naidā savelk dūri. Ja viņus pa vienām durvīm met ārā, pa otrām tie nāk atpakaļ. Viņu mērķis ir skaidrs — brīvās pasaules un civilizācijas iznīcināšana.

Pasaules politikas katls vārās, tikai ASV politika šinī gadā klusē. Paregojumi gadu mijā, ka ASV ārpolitika mīņāsies uz vietas, īstenojas 100 procentīgi, jo, lūk, Aikam jāuzvar prezidenta vēlēšanās. ASV valdība ārpolitikā neriskē ne ar ko, lai nevājinātu Aika izredzes uzvarēt. Tāpat kā pirms 4 gadiem, deklarācijās tā atkal sāk ieņemt gan stingrāku nostāju par apspiesto tautu atbrīvošanu, Kremlim rāda arī bargāku seju, bet tas tikai vēlēšanu laikā. Chruščevs ar Bulgāninu tā vētētos palleitties arī Vašingtonā, Ņujorkā, un citur; Kremļa varmākas labprāt gribētu pielīzēt arī jaunu 4 lielo tikšanos, kurā arī sērs Īdens sapņo reiz rediģēt savu Lokarno plānu par pasaules jaunu dalīšanu, taču Vašingtona klusē. ASV klusē, jo tai šis gads ārpolitikā ir klusais gads. Bet vai tā pēc klusēšanas spēs atgūt zaudēto, rādīs nākotnē. Jautājums ir arī, cik ilgi ASV spēs pretotties tik vilinošiem Kremļa kārdinājumiem? Vai šis neko nedarīšanas laiks ASV valdību neievedīs laika trūkumā, un tā kā šacha spēlētāja nezaudēs jau drošu partiju? Protams, tas stipri atkarsies no tā, kādu politiku ieturēs jaunievēlētais prezidents Eizenhauers, Tagadējais prezidents Eizenhauers bija un ir vājš šachists ārpolitikā.

J. GRODNIS

DIEVKALPOJUMS – KRISTĪGĀS DZĪVES BŪTISKĀ SASTĀVDAĻA

Kanadas latviešu mācītāju (ULCAs) un draudžu pārstāvju konference Toronto sv. Andreja baznīcas telpās

Konferencē prezidēja mācītājs A. Čops. Tanī piedalījās mācītāji A. Gaudiņš no Montreālas, E. Lange no Otavas, E. Pavasars no Hamiltonas un F. Ruperts no Vinipegas, kā arī draudžu pārstāvji: A. Grabis un O. Maruss no Hamiltonas, K. Spriceniecs no Kičeneras, A. Spurmanis no Montreālas, N. Silkalns un J. Silkalns no Otavas, R. Roze, E. Austriņš, A. Liepiņš, P. Lukss, E. Millers, A. Sproģis un E. Veiss no Toronto

Konferenci ar īsu lūgšanu un uzrunu 26. maijā atklāja mācītājs A. Čops, teikdams, ka šīs sanāksmes uzdevums ir stiprināt mācītājus un draudžu darbiniekus viņu darbā un uzdevumos saglabāt kristīgi un nacionāli bērnus, jauniešus un sevi pašus, kā arī uzturēt cilvēkos dzīvu kristīgās mācības studināšanu. Mācītājs A. Čops nolasīja Ņujorkas mācītāja R. Zariņa rakstveida apsveikumu un nodeva mācītāja A. Voitkus sveicienus; pēdējais nevarēja konferencē piedalīties.

Konferences pirmajā dienā sanāksmes dalībnieki noklausījās mācītāja E. Pavasara referātu Es un mana baznīca. Referāts izraisīja dzīvas un aktuālas pārrunas.

Savā referāta ievadā mācītājs starp citu teica: „Reliģija nav prāta, bet gan sirdslieta, tāpēc arī baznīca ieskatāma par sirdslietu. Bet ja jautājam katrs savai sirdsapziņai, kas mums ir baznīca, vai mēs varam atbildēt, ka tā ir mūsu sirdslieta? Vai nav tā, ka baznīca ir paradums: mūsu tēvi ir gājuši baznīcā un tādēļ arī mēs jūtam ārēju — ne iekšēju — prasību piederēt pie baznīcas. Pie tam šinī kontinentā piederība pie kādas draudzes ir prakstiska nepieciešamība. Baznīcā iešana mums ir arī sabiedriska nepieciešamība, kas saistīta ar nacionālo apziņu, jo ne velti ir teikts, ka latviešības pēdējais cietoksnis ir baznīca. Bet šie četri viedokļi īstenībā neskar baznīcas būtību, ko rāda zemais baznīcēnu skaits regulārajos dievkalpojumos. Ja dievkalpojums būtu cilvēku sirdslieta, tad kārtējos svētdienas dievkalpojumos redzētu vairāk dievlūdzēju. Bet laudis aizbildinās ar nevaļu un to, ka Dievu pielūgt varot arī ārpus baznīcas. Bet kas Dievu nepielūdz baznīcā, reti grib un var to darīt citur, un tiem, kas saka, ka baznīcā neko negūstot, gribas jautāt, ko tad viņi tur meklē? Vai nav tā, ka viņi nāk tikai klausīties ērģeļu mūziku un noskatīties mistisku rituālu. Šie laudis savā reliģijā kļūst vienpusīgi un paštaisni. Bet ir arī vēl citas pazīmes, kas rāda, ka baznīca nav mūsu sirdslieta. Piem., mēs maz ko gribam darīt baznīcas darbā un reti lūdzam Dievu par savu baznīcu. Bet cilvēks maz ko spēj darīt, lai šo negātīvo stāvokli uzlabotu, ja pats nepārcieš iekšēju pārdzīvojumu un personisku reliģisku atmodu."

Debatēs mācītājs A. Čops nebija tik pesimistiskis kā referents. Viņš izteicās, ka visumā draudžu locekļi nojauž, ka baznīca ir vajadzīga un ka tanī slēpjas vērtības, taču pats galvenais faktors sekmīgam draudzes darbam ir dzīvs kontakts starp draudzes vadību un draudzi. Mācītājs A. Čops arī pievienojās A. Grabiņa, kas izteicās, ka baznīcai jābūt vietai, kur cilvēks jūtas mājās, atrod mieru, atbalstu un prieku.

Mācītājs F. Ruperts referēja par tēmu Evaņģēlisms un nacionālisms mūsu baznīcā. Viņš eica, ka blāķus īstajam nacionālismam, kas ir katras tautas pagātne, tagadne un nākotne, tās cerības un ideāli, attīstās arī pārprastais un viltus jeb pseudonacionālisms: Par pārprasto nacionālismu jau savā laikā zobojās A. Deglavs, rakstīdams par zaļumballēm ar koriem, karogiem un patriotiskām runām. Tas sevišķi plaukst arī trimdas apstākļu nedrošībā un briesmās pazust tautu kausējumā. Pārprastā nacionālisma sludinātāji grib to ieviest arī baznīcā un sagaida, lai mācītājs savus spredīkus puškotu skaļiem saukļiem, tautas dziesmu pantiņiem un citātiem no tautas pasakām, tā atšķaidot ne tikai kristīgumu, bet arī nacionālismu.

Latviskai baznīcai jāizsargājas kā no vieniem, tā otriem, jo vispirms tai jāsludina kristīgā mācība; arī mūsu liktenis ir Dieva rokās.

Mācītājs A. Čops paskaidroja, ka spilgtajos nacionālistos palaikam sakņojas nostāja pret baznīcu, kām pirmsākumus meklējams tais laikos, kad baznīcas bija muižnieku rokās un mācītāji bija vācieši, kas nacionāli apzīmīgam latvietim bija naidīgi.

Katrā gadījumā veselīgs nacionālisms ir latviskās baznīcas sastāvdaļa, kāpēc baznīca nedrīkst aiziet no nacionālā, bet tai tas jāatbalsta. Mācītājs A. Gaudiņš piezīmēja, ka baznīcas uzdevums ir saglabāt Dievam un dzimtenei latvieša cilvēka latvisko dvēseli.

Noklausījušies abus referātus un debates, sanāksmes dalībnieki vienprātīgi atzina, ka latviešu ev.-lut. draudžu galvenais uzdevums ir sludināt Kristus evaņģeliju un uzturēt kristīgo garu draudzēs. Tāpēc vislielākā vērība piešķirama dievkalpojumiem un to apmeklēšanai, jo tie ir kristīgās dzīves būtiskā sastāvdaļa.

Latviešu draudzēs dievvārdi jāsludina latviešu valodā un latviešu baznīcas tradīciju ietvaros, tādā nozīmē kalpojot mūsu nacionālās eksistences uzturēšanai trimdā.

Konference apzinās draudžu locekļu un darbinieku aktivitātes ārkārtīgi lielo nozīmi draudžu dzīvē, kūdē aicina visus apzinīgos draudzes locekļus salstīt draudzes visus tos tautiešus, kuri tanīs vēl nav, ar personisko kontaktu aktivizējot draudžu darbā tādus draudžu locekļus, kuri kļuvuši pasīvi.

Konference konstatē:

Saskaņā ar pagājušā gadā Montreālas konferencē pieņemto lēmumu — Visās draudzēs uzsākta svētdienas skolu darbība, kas turpina progresēt ar atzīstamiem panākumiem; pagājušajā gadā visās draudzēs ir vākti mācību līdzekļi un komplektēti svētdienas skolas skolotāji. Konferencē izskanēja cerības, ka skolotāji labprāt iesaistīsies svētdienas skolas darbā un vecāki savus bērnus sūtīs draudžu svētdienas skolās.

Sakarā ar pagājušā gada konferences otru lēmumu, ka draudžu kārtējais budžets komplektējams ar draudžu locekļu kārtējiem maksājumiem, sanāksmes dalībnieki to atzīst par pareizu un nolemj pie tā turēties.

Konferences dalībnieki aicina visas draudzes un mācītājus jau laikus gatavoties paredzamajām mācītāju un draudžu darbinieku konferencēm, novēršot visus šķēršļus, kas kavētu piedalīšanos.

1957. gadā ULCA's latviešu mācītāju un draudžu pārstāvju konferences sarīkošanu uzdod Hamiltonas Latviešu draudzei un mācītājam E. Pavasaram.

Konferenci slēdza ar dievkalpojumu, kurā piedalījās mācītāji E. Lange, A. Voitkus, A. Čops un F. Ruperts; pēdējais teica svētrunu.

AMERIKĀŅU FONDS LATVIJAS BRĪVĪBAI

rīko Latvijas atbrīvošanai veltītu aktu un koncertu latviešu un amerikāņu sabiedrībai svētdien, 10. jūnijā, plkst. 8 vakarā Bostonas konservātorijas aulā, 31 Hemenway St., pie Fenveja parka (nesajaukt ar Jaunanglijas konservātoriju). Runu teiks Masačuzetas gubernātors Kristjānis Herters. Koncertā piedalās Bostonas latviešu koris Līga Jāņa Austruma vadībā, vīru dubultkvartets Tēvija Jāņa Ansberga vadībā, pianiste Māra Eferte un Iraidas Jansones tautisko deju kopa.

Ieejas biletes par $2.20 un $1.50 iepriekš dabūjamas pie V. Lamberga, 90 St. Botolph St., tel. CO 7-3364, Jāņa Porieša, 16 Center St., tel. GA 7-5518 un V. Egliņa, 174 Hillside St., tel. LO 6-7416. Tuvākās ielu dzelzceļa pieturas Massachusetts St. un Symphony.

Ilonu Anšmiti un Vili Nulli š. g. 26. maijā salaulāja māc. A. Lūsis sv. Jāņa baznīcā Toronto.
Foto A. Jānītis

LATVIETIS LABPRĀTĪGI DEVIES UZ DZIMTENI

Amerikāņu iestādes pasargās bēgļus no piespiedu repatriācijas

ASV Immigrācijas un naturalizācijas dienests paziņojis, ka pēdējo 2 nedēļu laikā sešas personas labprātīgi devušās no ASV atpakaļ uz dzimteni aiz dzelzs priekškara. To skaitā ir arī viens latvietis — Hermanis Liepiņš, 65 gadus vecs, kas atstājis Ņujorku ar lidmašīnu 11. maijā. Viņš bija ieradies ASV kā pārvietotā persona un apmeties uz dzīvi Wallingfordā, Conn. Viņš paskaidrojis, ka Latvijā viņam esot ģimene un viņš gribot savas vecuma dienas pavadīt savējo starpā. Jāpieņem, ka tuvumā viņam nav bijuši citi latvieši un tādēļ to nomākusi vientulība un ilgas pēc dzimtenes.

Arī pārējie repatrianti, izņemot vienu, ir vecāki gados, kuriem ģimenes palikušas aiz dzelzs priekškara. Gados jaunākais ir lietuvietis Makevickis, 34 g. v., kam arī ģimene palikusi Lietuvā.

Immigrācijas un naturālizācijas dienests noskaidrojis, ka pret šīm personām nav lietoti nekādi draudi vai spaidi un tie devušies atpakaļ pēc savas brīvas gribas. Šī iestāde apsolījusi turpmāk stingri skatīties uz to, lai iebraucējus pasargātu no piespiedu repatriācijas, kā tas noticis ar pieciem krievu jūrniekiem, kas atgriezušies Padomju Savienībā aprīlī. Sakarā ar šo gadījumu diviem padomju delegācijas locekļiem pie AN bija jāatstāj ASV. Tagad Senāta Iekšējās drošības apakškomiteja pieprasījusi arī padomju galvenā delegāta Soboļeva un 1. sekretāra Jekimova izraidīšanu.

K. Dziļleja - KLB loceklis

Kārlis Dziļleja apstiprinātā par Komitejas Latvijas brīvībai locekli sākot ar 1. jūniju. Dziļleja ieiet Komitejā kā sociāldemokratu pārstāvis. Viņš arī turpmāk uzturēsies Zviedrijā.

SAV. VALSTĪS IERADUŠIES LATV[illegible]

Ar kuģi „Gen. Longfitt" [illegible] ja Ņujorkā ieradās 1.168 [illegible] no Vācijas, kas iecelo [illegible] bēgļu palīdzības aktu[illegible] skaitā sekojoši latvieši:

Edmunds Vilkiņš, 31 g. v., ar sievu Lidiju (30) un bērniem Edgaru (3) un Bernhardu (2). (Dodas uz Kaliforniju); Eduards Roze, (33) ar sievu Gerdu (27) un bērnu Viltrauti (7); (Conn.); Roberts Kažotnieks (54) ar sievu Almu (48), (Conn.); Sarmīte Frīšfelde (19), (Conn.), Vilmārs Strautiņš (22), (N. J.); Bonifacijs Trokša (39), (N. J.); Rudolfs Pinka, (31) ar sievu Annu (28) un bērniem Rūdolfu (6) un Robertu (4), (N. Y.); Edmunds Preijs (25), (N. Y.)

LABOJUMS

LA 39. n-rā 2. lapaspusē Kanadas ziņās rakstā par Hamiltonas nama fondu 1. rindkopā jālasa: ...Nama fondā patlaban $2100.-.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošinā[illegible]
14 labākajās sa[illegible]
VALD. B[illegible]
Tel. WA[illegible]
48 Rathnally[illegible]

LAS[illegible]

TURĒSIB[illegible] [illegible]IESIBAS

Latvijas [illegible]d.: Ar lielu prieku iz[illegible] maijā u-rā Meirānie[illegible]āca pakalpojums." S[illegible]sedz daudz ko tādu, k[illegible]vī un slēpjam, izlikda[illegible] labāki nekā patiesībā.

Ari [illegible]ojos Meirānietim, ka l[illegible]am lietas pārspļēt laiku[illegible]iebšu nevienam nav ilg[illegible] dzimtenē tautiešiem [illegible]abi. Bet — vajadzētu [illegible]erēnību un turēties pie [illegible], lai mēs neķītu līdzīgi [illegible]iem, kuriem meli ir kā ikdi[illegible]ķā maize.

Dzimtenē vēl aizvien ļoti trūkst [illegible]nas drānu un apavu — palīdzēsim mūsu miļajiem ar sniņiem!

Faktiski tā ir vienīgā reālitāte, ko līdz šim esam varējuši izpildīt — šie dāvanu sainīši, kas vecajām, sastrādātajām rokām dod brīdi atpūtas, vecajām, izmocītajām sirdīm brīdi prieka.

Ar „lāča pakalpojumiem" tālu netiksim un — mums jāraugās vaļejām acīm pasaulē kāda tā ir un, cik redzams, arī paliks.

I. G.

SOCIĀLDEMOKRATU TAISNOSAŅĀS

Latvijas Amerikā redakcijai:

LA pēdējos numuros turpina iespiest garāku rakstu Latvijas Sociāldemokratu traģēdija, kura autors tuvāk apskata Bruno Kalniņa grāmateli Latvijas sociāldemokratijas 50 gadi. Raksta autors Budzis, protams, it parcizi novērtē šō Bruno Kalniņa gara ražojumu, — bet sociāldemokratu loma, viņu patiesie centieni sen jau zināmi, un šis Bruno Kalniņa darbs taču te nespēj neko pa labu griezt, nedz izlocīties, sociāldemokrati ir Latvijas kaprači un komūnistu līdzskrējēji, kaut arī paši, protams, no komūnistiem dabūjuši arī ciest, tamdēļ nacionālā laikrakstā liekas neiederētos piešķirt tik lielu ievērību Br. Kalniņa muldēšanai, tāpat ir taču ļoti liela starpība starp tiem uzskatiem un atziņām, ko Br. Kalniņš runāja kā „profesors" universitātē „Staļina konstitūcijā," un ko viņš atkal tagad raksta šai grāmatā.

Mag. iur. E. Lapiņš, ASV

VAI TAILES?

Latvijas Amerikā redakcijai: Izlasot LA 41. n-rā B. P. rakstu, Latviešī celtniecības uzņēmumos Toronto, rodas šaubas, vai tas ir domāts latviešu lasītājiem. Viss raksts mudžēt mudž ar dažādiem angļu vārdiem. Sevišķi autoram iepatīcies vārds taile, kuru latviešu rakstībā un gramatiskos locījumos tas lieto uzkrītoši daudz. Varbūt kāds man varētu paskaidrot, kurā apvidū Latvijā lietoja vārdu taile, un ko ar to apzīmēja?

A. AK., Toronto.

3. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars sv. Andreja baznīcas zālē.
16. jūnijā, plkst. 6 sv. Trīsvienības baznīcā brīvm. M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars.
20. okt. — Mednieku un makšķernieku Sezonas atklāšanas balle.
1957. g. 12. janv. — Zaļu balle.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

17. jūnijā Aizvesto piemiņas dienas sarīkojums
23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB rīkotais Jāņu sarīkojums.
1.-3. septembrim Daugavas Vanagu dienas.
8. septembrī HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle Royal Connaught viesnīcā.
22. septembrī Kristus ev.-lut. draudzes bazārs.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BARDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5193.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9543.

DAUGAVAS VANAGI

JAUNA DV NODAĻA ZVIEDRIJĀ

Jenčepinga ar 47.400 iedzīvotājiem, kuŗas vārds saistīts ar visā pasaulē pazīstamajiem sērkociņiem, atrodas Smolandes vidienē pie skaistā Veterna ezera. Blakus otrā krastā gul kaimiņu pilsēta Huskvarna, kuŗas slava ir ne mazāk spoža ar plaši pazīstamiem vieglo ieroču, velosipēdu un šujammašīnu fabrikām. Bez tam apkārtnē atrodas visā Zviedrijas valsts mērogā pazīstamās sīkrūpniecības, kur arī mūsu tautietis A. Dravnieks jau vairākus gadus vada savu uzņēmumu, ražojot logu saules aizkarus. Viņa uzņēmumā darbu rod apmēram 60 tautiešu.

Pirmajos bēgļu gados šajās pilsētās dzīvoja daudzi tautieši, un kultūrālā dzīve bija sasniegusi augstu līmeni, bija savas teātra trupas, koris u. t. t., bet izceļošanas drudzim sākoties, daudzi aizbrauca uz aizjūras zemēm. Kultūrālā dzīve apsīka, bet tad atkal radās jauns spars, rezultātā nodibinoties jaunai nodaļai.

10. martā Kalpaka nāves dienas atceres aktā bija ieradies Zv. DV priekšnieks A. Oše, un sarunā ar tautiešiem izraisījās jautājums par DV nodaļas dibināšanu, kuŗu arī drīz īstenoja. Pirmajā sapulcē nepiedalījās vēl pietiekošs biedru skaits, lai ievēlētu pilnīgu valdi, bet pagaidu DV kopas valdē par priekšnieku ievēlēja Richardu Jansonu, sekr Alfredu Ķemmi un kasieri Olgertu Veldri (DV biedrs no Zēdelghemas DV dib. laika). Drīz tomēr interese radās arī pārējos tautiešos, un pašreiz DV kopā ir jau 20 biedru un līdz ar to tā apstiprināta kā DV nodaļa. Reizē ar nodaļu nodibināšanu arī Vanadžu kopa, un arī viņu skaits pieaug. Paredzēts nodibināt arī DV jaunatnes sekciju, lai saturētu kopā jauno paaudzi un pasargātu to no asimilēšanās.

Lai gūtu pirmos līdzekļus, 5. maijā Jenčēpingas DV nodaļa sarīkoja savieŗīgu vakaru, kuŗš bija neredzēti kupli apmeklēts. Vakara referents, vecākais gados DV biedrs Jēkabs Skudra, plaši iztirzaja Raiņa dzeju. Pēc tam pie kafijas galda un dejas mūzikas tautieši pavadīja patīkamu vakaru.

Nākošais sarīkojums paredzēts 14. jūnijā, sakarā ar Aizvesto piemiņas dienu.

Sēž no kr.: DV nod. gados vecākais biedrs Jēkabs Skudra, kasieris Olgerts Veldre, priekšnieks Richards Jansons un sekretārs Alfrēds Ķemme. Aizmugurē DVbiedri un Vanadzes.
Foto G. Ozoliņš

KANADĀ

TORONTO

Baltiešu federācijas Kanadā prezidija sēdē nolemts, ka Aizvesto piemiņas aktu šogad rīkos 10. jūnijā, plkst. 4 Meseja zālē. Runās Ontario tieslietu ministrs A. Kelso Roberts, bez tam īsas runas teiks visu trīju tautu konsuli vai to pārstāvji.

Programmas, kuŗās būs arī īss raksts par 14. jūnija notikumiem, drīz iznāks drukāt.

9. jūnijā paredzēti 2 radio raidījumi: CKFH 1400 no plkst. 12-plkst. 1 lietuviešu stundā starp kārtējiem raidījumiem ietilpinās runātājus no katras tautības, skaņu plates un valsts himnas; CFRB 1010 no pl. 7.30 līdz pl. 8 vakarā raidījums „Canadians All" būs veltīts aizvesto baltiešu piemiņai.

Mācītājs A. Čops kristīja Lindu Zuzannu Press, Kārļa un Annas meitiņu, un salaulāja Egonu Hugo Miohelsonu un Pārslu Ritu Kondrati.

Mācītājs A. Lūsis salaulāja Vili Nulli un Ilonu Anšmiti. Līgava nule ieradusies no Venecuēlas.

TLB sestdienas skolas 4 pēdējo klašu audzēkņi svētdien, 27. maijā devās izbraukumā uz Springwater nacionālo parku, kādas 70 jūdzes uz ziemeļiem no Toronto. Parka plašumā jaunie priecājās pie šūpolēm un rotaļājās, apbrīnoja un ēdināja dažādus dzīvniekus parka zvēru dārzā. Viņi tik labi jutās, ka grūti bija pierunāt braukt mājās. Izbraukumā piedalījās 65 skolēni.

Latviešu agronomu biedrības Kanadas kopas gada pilnsapulci vadīja J. Lejiņš, protokolēja V. Ziemanis.

Par līdzšinējo darbību ziņoja pr-ks K. Priedītis, pasvītrojot latviešu agronomu biedrības nepieciešamību. Pagājušajā gadā rīkoti biedru vakari, sanāksmes, ekskursijas un referāti. Iznācis rakstu krājuma Zeme un Tauta 1. n-rs, ko redigē agr. Dr. Talce — Niedra.

Agr. E. Reingarte ziņoja par mājturības sekciju un kaucmindiešu lēmumu organizēties ārpus agronomu biedrības.

E. Lazda pastāstīja par dārzkopības sekcijas darbību: sarīkots viens biedru vakars un viens priekšlasījums, rīkotas mežu dienas Sidrabenē, kur iedēstītas 20 liepas un 4 oši. Jūnija mēnesī paredzēts izbraukums uz Šeridan vai citu dārznieciību. Sekcija pašreiz ir 22 biedri, no tiem 8 veicinātāji.

Latviešu lauksaimniecību skaitīšanai šogad izsūtītas 65 anketas, un tās ir divējādas: lauksaimniekiem, kas piedalījās pag. gada skaitīšanā un tiem, kas skaitīšanā nav vēl piedalījušies. Nākošajā darba posmā paredzēts izbraukums uz universitātes botanisko dārzu, iecerēti referāti ar filmām.

Valdē vienbalsīgi ievēlēja līdzšinējos valdes locekļus: K. Priedīti, L. Kerānu, J. Bāru, V. Ziemani un E. Lazdu, revīzijas komisijā: E. Reingarti, A. Užānu un P. Treijeru.

I ev.-lut. draudzes tējas vakarā sestdien, 26. maijā, draudzes mācītājs A. Čops referēja par tematu Ticība un tradicija. Pēc referāta mācītājs vakara viesiem ar nesen iegādāto projekcijas aparātu rādīja diapozitīvus no bībeles stāstiem u. c. Diapozitīvus pagatavojis fotografs A. Jānītis, pārfotografējot gleznu reprodukcijas un dziesmu norakstus. Tos izmanto svētdienas skolas mācībām. Šādā pašā veidā domāts pārfotografēt arī Bībeles pantus un katechisma mācību. Fotografs A. Jānītis šos diapozitīvus izgatavo bez maksas, nepieciešamie materiāli izmaksā 30 centu gabalā, turpretim veikalos pērkot diapozitīvs maksā 70 centu līdz dolaram, pie tam latviešu valodā tādi nav dabūjami.

Tējas vakarā piedalījās arī mācītāju un draudžu darbinieku konferences dalībnieki.

Trešdien, 6. jūnijā, plkst. 7 vak. Centrālās YMCAs 19. istabā notiks Latviešu YMCAs basketbolistu sanāksme.

Turpat tanī pašā dienā plkst. 8.30 vak. notiks latviešu YMCAs pilna biedru sapulce. Darba kārtībā: valdes un revīzijas komisijas ziņojumi, vēlēšanas un dažādi jautājumi.

Latviešu YMCAs grōziņu vakars ar ievestiem viesiem notiks piektdien, 8. jūnijā, plkst. 8 vakarā TLB telpās, 198 Osler ielā. Kanadiešu skotu dejas trupa sniegs skotu, žīdu un meksikāņu dejas. Deja pie skaņu plašu mūzikas.

LONDONĀ, ONT.

Rietumu Ontario universitāti Londonā katru gadu beidz daži latvieši. Šogad to beiguši Ingrida Raita (Medicīnas fakultāti ar M. D. gradu) un Kārlis Šķetris — ar 1. šķiras B. Sc. gradu ķīmijā.

Š. g. 26. maijā Londonā viesojās Hamiltonas latviešu biedrības koris diriģenta komponista J. Cīruļa vadībā. Koncertu rīkoja Londonas latviešu kopa. Sarīkojumā bija ap 80 tautiešu. To vidū kupls bērnu un jauniešu skaits. Pēc koncerta LLK dāmu komiteja ar A. Arndu priekšgalā aicināja viesus pie klātiem galdiem un pacienāja ar siltām vakariņām.

The London Free Press recenzijā par koncertu uzsvērts, ka latviešu koncerti reprezentē aktīvu dalību Kanadas mūzikālā dzīvē. Šai sakarā recenzija veltīta galvenokārt informācijai par tiem Kanadas latviešu komponiestiem, kuŗu dziesmas dziedājis Hamiltonas latviešu biedrības koris (J. Cīruli, V. Lindi, J. Norvili, J. Kalniņu, Im. Saksu). Kā interesantākās minētas divas J. Cīruļa kompozicijas. Kā J. Cīruļa, tā arī J. Kalniņa kompozicijas izpaužot lielas tehniskas komplikācijas, bet īm. Saksa dziesma esot populārā stilā. Ps.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelietotos manuskriptus nenzgiahās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Edgars Krieviņš

LATVIEŠI CARIS[illegible] KRIEVIJĀ

ZEMNIEKU DĒLI MĀCA AR[illegible] KRIEVU SKOLĀ

(1906. — 1917.)

II

Īstu latvisku sirsnību mēs baudījām filistra Luža Bērziņa vecākā bērna Roberta Bērziņa ģimenē. Ludis Bērziņš tanī laikā no Kijevas jau bija pārgājis uz Jēkabpili. Sirsnīgi atklātais Roberts Bērziņš izglītību bija baudījis Jelgavas seminārā un tad ieguvis vācu valodas gimnazijas skolotāja tiesības. Viņš bija virs ar dziļi reliģiskiētisku dzīves uztveri. Paidagoģijas darba jautājumus un jauno valodu metodiku Roberts Bērziņš bija izstudējis visos sīkumos. Viņš bija labs stāstītājs un labprāt dalījās ar mums savās zināšanās un piedzīvojumos. Fr. Balodis, P. Kūlis un es uzturējām ar viņu draudzīgas kolēģiālas attiecsmes arī Latvijas neatkarības laikā, kad Roberts Bērziņš bija Rīgas pilsētas izglītības nodaļas vadītājs. Kopējās pārrunās gan Rīgā, gan Berlīnē, mēs vienmēr labprāt atcerējamies Kijevas laikus. Roberts Bērziņš pēdējos dzīves gados bija vācu valodas skolotājs Rīgas pilsētas Komerceskolā. Viņš mira 1935. g.

Visu atceļu no Kijevas mums trijiem pietika ko pārunāt un kārtot iespaidus, kuŗus bijām guvuši sarunās ar R. Bērziņu, Zariņu un Ramatu. Mūsu ceturtais biedrs bija aizsteidzies jau pirms mums uz Latviju. Mūsu pārdomu un pārrunu rezultāts bija atziņa, ka starpība mūsu un mūsu Kijevas sarunu biedru zināšanās paidagoģijas un metodikas laukā bija milzīga. Ja mēs gribējām pastāvēt mūsu nākamo kollegu priekšā, mums nekavējoties bija jāstājas pie šī roba aizpildīšanas. Šķiroties, mēs solījāmies uzturēt savā starpā sakarus arī turpmāk.

Nākamos divpadsmit gadus manas gaitas bija cieši savijušās ar P. Kūļa un arī Fr. Baloža gaitām. Mūs izšķīra tikai boļševiku apvērsums.

1906. g. rudenī Balodis pieņēma vietu Klinčos, Černigovas guberņā, bet pēc gada pārgāja uz Maskavu par skolotāju Alekseja komerceskolā, kur darbojās jau divi tetoņi — Jānis Puidags un Kristaps Ozoliņš. Kūlis un es devāmies uz Ņižnij-Novgorodu, kur bija vairākas vakances. Kūļa pirmā vieta bija otrā meiteņu ģimnazijā, mana — privātajā reālskolā un kadetu korpusā. Mēs, protams, noīrējām kopēju dzīvokli. Pēc gada es par savu pastāvīgo darba lauku izvēlējos kadetu korpusu. Darbs tur bija interesantāks un disciplīna priekšzīmīga. Tā es iekļuvu tādā cienījamā sabiedrībā, kā vēlākais Latvijas universitātes profesors J. Kauliņš, tanī laikā vācu valodas skolotājs Pleskavas kadetu korpusā, un komponis[illegible] pašu pri[illegible] tas kādei[illegible] Četrus [illegible] skolotāju[illegible] tu korpu[illegible] generāli[illegible] linskis, [illegible] interesē[illegible] nerālis [illegible] ka viņš [illegible] tatariem[illegible] Ņižnij-[illegible] ņas kā[illegible] labprāt [illegible] audzēkņ[illegible] vēlākos[illegible] Radziņu[illegible] riskos [illegible] viņš vi[illegible] Man[illegible] dim. K[illegible] tas uzs[illegible] dzīvi n[illegible] nāju, [illegible] No rie[illegible] mi; vi[illegible] visādu[illegible] intens[illegible] tājumi[illegible] smei. [illegible] plaša, [illegible] tikai[illegible] Cik [illegible] virzie[illegible] šī. k[illegible] skaus[illegible] su sa[illegible] ceļu [illegible] skolu[illegible] uz p[illegible] nes [illegible] Vis[illegible] radu[illegible] tāju[illegible] lākā[illegible] dra [illegible] aizrā[illegible] cerē[illegible] viņā[illegible] jāri[illegible] dās[illegible] viņ[illegible] dai[illegible] vai[illegible] labprāt [illegible] izg[illegible] mā[illegible] ka[illegible] Vir[illegible] spo[illegible] ca[illegible

Šestdien, 1956. gada 2. jūnijā

ĢENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināš
14 labākajās sa
VALD. B
Tel. WA
48 Rathnally

LAS
TURĒSID KIESIBAS

Latvijas d.: Ar lielu
prieku iz s maijā n-rā
Meirānie āča pakalpo-
jums." S sedz daudz ko
tādu, k vī un slēpjam,
izlikda labāki nekā pa-
tiesībā

Ar ojos Meirānietim,
am lietas pārspīlēt
ka t jebšu nevienam nav
lai dzimtenē tautiešiem
ill labi. Bet — vajadzētu
t rēnību un turēties pie
, lai mēs nekļūtu līdzīgi
jiem, kuriem meli ir kā ik-
šķa maize.
Dzimtenē vēl aizvien ļoti trūkst
līnas drānu un apavu — palīdzē-
sim mūsu mīļajiem ar saiņiem!

Faktiski tā ir vienīgā reālitāte,
ko līdz šim esam varējuši izpildīt
— šie dāvanu sainīši, kas vecajām,
sastrādātām rokām dod brīdi at-
pūtas, vecajām, izmocītajām sirdīm
brīdi prieka.

Ar „lāča pakalpojumiem" tālu
netiksim un — mums jāraugās va-
ļējām acīm pasaulē kāda tā ir un,
cik redzams, arī paliks.

L. G.

SOCIĀLDEMOKRATU
TAISNOSANĀS

Latvijas Amerikā redakcijai:

LA pēdējos numuros turpina ie-
spiest garāku rakstu Latvijas So-
ciāldemokratu traģēdija, kura au-
tors tuvāk apskata Bruno Kalniņa
grāmateli Latvijas sociāldemokra-
tijas 50 gadi. Raksta autors Bu-
dzis, protams, it pareizi novērtē šo
Bruno Kalniņa gara ražojumu, —
bet sociāldemokratu loma, viņu pa-
tiesie centieni sen jau zināmi, un
šis Bruno Kalniņa darbs taču te
nespēj neko pa labu griezt, nedz
izlocīties, sociāldemokrati ir Lat-
vijas kaprači un komūnistu līdz-
skrējēji, kaut arī paši, protams, no
komūnistiem dabūjuši arī ciest,
tamdēļ nacionālā laikrakstā liekas
neiederētos piešķirt tik lielu ievē-
rību Br. Kalniņa muldēšanai, tā-
pat ir taču ļoti liela šķirpība starp
tiem uzskatiem un atziņām, ko Br.
Kalniņš runāja kā „profesors" uni-
versitātē „Staļina konstitūcijā," un
ko viņš atkal tagad raksta šai grā-
matā.

Mag. iur. E. Lapiņš, ASV

VAI TAILES?

Latvijas Amerikā redakcijai: Izla-
sot LA 41. n-rā B. P. rakstu, Lat-
vieši celtniecības uzņēmumos To-
ronto, rodas šaubas, vai tas ir do-
māts latviešu lasītājiem. Viss
raksts mudžēt mudž ar dažādiem
angļu vārdiem. Sevišķi autoram ie-
patīcies vārds taile, kuŗu latviešu
rakstībā un gramatiskos locījumos
tas lietc uzkrītoši daudz. Varbūt
kāds man varētu paskaidrot, kurā
apvidū Latvijā lietoja vārdu taile,
un ko ar to apzīmēja?

A. AK., Toronto.

KAD UN KUR TIKSIMIES? TORONTO!

3. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars sv. Andreja baznīcas zālē.
16. jūnijā, plkst. 6 sv. Trīsvienības baznīcā brīvm. M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars.
20. okt. — Mednieku un makšķernieku Sezonas atklāšanas balle.
1957. g. 12. janv. — Zaķu balle.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

17. jūnijā Aizvesto pieminas dienas sarīkojums
23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB rīkotais Jāņu sarīkojums.
1.-3. septembrim Daugavas Vanagu dienas.
8. septembrī HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle Royal Connaught viesnīcā.
22. septembrī Kristus ev.-lut. draudzes bazārs.

ības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
iptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpa-
stmarka.
inicālijem parakstītajos rakstos izteiktās de-
dakcijas viedoklim.

Šestdien, 1956. gada 2. jūnijā

Edgars Krieviņš

LATVIEŠI CARISKAJĀ KRIEVIJĀ

ZEMNIEKU DĒĻI MĀCA ARISTOKRATUS KRIEVU SKOLĀS

(1906. — 1917.)

II

Īstu latvisku sirsnību mēs bau-dījām fillistra Luža Bērziņa vecākā bērna Roberta Bērziņa ģimenē. Lu-dis Bērziņš tanī laikā no Ķijevas jau bija pārgājis uz Jēkabpili. Sir-snīgi atklātais Roberts Bērziņš iz-glītību bija baudījis Jelgavas se-minārā un tad ieguvis vācu valo-das ģimnazijas skolotāja tiesības. Viņš bija vīrs ar dziļi reliģiski-ētisku dzīves uztveri. Paidagoģijas darba jautājumus un jauno valodu metodiku Roberts Bērziņš bija iz-studējis visos sīkumos. Viņš bija labs stāstītājs un labprāt dalījās ar mums savās zināšanās un pie-dzīvojumos. Fr. Balodis, P. Kūlis un es uzturējām ar viņu draudzī-gas kolleģiālas attiecības arī Lat-vijas neatkarības laikā, kad Ro-berts Bērziņš bija Rīgas pilsētas izglītības nodaļas vadītājs. Kopējās pārrunās gan Rīgā, gan Berlīnē, mēs vienmēr labprāt atcerējāmies Ķijevas laikus. Roberts Bērziņš pēdējos dzīves gados bija vācu va-lodas skolotājs Rīgas pilsētas Ko-mercskolā. Viņš mira 1935. g.

Visu atceļu no Ķijevas mums rūpīgi pietika ko pārunāt un kār-tot iespaidus, kuŗus bijām guvuši sarunās ar R. Bērziņu, Zariņu un Ramatu. Mūsu ceturtais biedrs bi-ja aizsteidzies jau pirms mums uz Latviju. Mūsu pārdomu un pārrunu rezultāts bija atziņa, ka starpība mūsu un mūsu Ķijevas saru-nu biedru zināšanās paidago-ģijas un metodikas laukā bija mil-zīga. Ja mēs gribējām pastāvēt mūsu nākamo kollegu priekšā, mums nekavējoties bija jāstājas pie šī roba aizpildīšanas. Šķiroties, mēs solījāmies uzturēt savā star-pā sakarus arī turpmāk.

Nākamos divpadsmit gadus ma-nas gaitas bija cieši savijušās ar P. Kūļa un arī Fr. Baloža gaitām. Mūs izšķīra tikai bolševiku apvēr-sums.

1906. g. rudenī Balodis pieņēma vietu Klinčos, Čerņigovas guberņā, bet pēc gada pārgāja uz Maskavu par skolotāju Alekseja komercsko-lā, kur darbojās jau divi lettoņi — **Jānis Paidags un Kristaps Ozoliņš.** Kūlis un es devāmies uz Nižnij-Novgorodu, kur bija vairākas va-kances. Kūļa pirmā vieta bija otrā meiteņu ģimnazijā, mana — privā-tajā reālskolā un kadetu korpusā. Mēs, protams, noīrējām kopēju dzī-vokli. Pēc gada es par savu pastā-vīgo darba lauku izvēlējos kadetu korpusu. Darbs tur bija interesan-tāks un disciplīna priekšzīmīga. Tā es iekļuvu tādā cienījamā sa-biedrībā, kā vēlākais Latvijas uni-versitātes profesors **J. Kauliņš,** ta-nī laikā vācu valodas skolotājs Pleskavas kadetu korpusā, un komponists E. Melngailis, kas šo pašu priekšmetu mācīja Taškен-tas kadetu korpusā.

Četrus gadus, kad es biju par skolotāju Ņižņij-Novgorodas kade-tu korpusā, mans direktors bija ģenerālis Murdass – Voišin – Ži-linskis, plaša vēriena paidagogs ar izkoptu gara kultūru un literārām interesēm. Viņa uzvārds — tā ģe-nerālis man stāstīja — norādot, ka viņš esot cēlies no Lietuvas tatariem. Pirms pārnākšanas uz Ņižņij – Novgorodu viņš bijis Vil-ņas kara skolas priekšnieks un labprāt atcerējās savus turienes audzēkņus — igauņus un latviešus, vēlākos ģenerāļus — Laidoneru un Radziņu. Visus manus reformāto-riskos centienus mācību metodēs viņš vispāri atbalstīja un sekmēja.

Man šeit tūlīt jāsaka, ka, Balo-dim, Kūlim un man skolotāju gai-tas uzsākot, paidagoģijas jautājumi dzīvi nodarbināja ne vien profesio-nālu, bet visas sabiedrības prātus. No rietumiem nāca jauni strāvoju-mi. Visā Vācijā bija veselš tīkls visādu biedrību un sabiedrību, kas intensīvi nodarbojās ar šiem jau-tājumiem. Sanāksme sekoja sanāk-smei. Speciālā literatūra bija tik plaša, ka ar to varēja iepazīties tikai pa daļai.

Cik dažādi šie paidagoģijas no-virzieni pēc būtības arī būtu bijuši, kopēja tiem bija prasība iz-skaust no skolas katru rutīnu, vi-su sastingušo un šablonisko, atrast ceļu uz audzēkņa dvēseli, tuvināt skolu dzīvei ,nostādīt audzināšanu uz pamatiem, kas atbilstu jaunat-nes mentālitātei.

Visas šīs jaunās idejas bija at-radušas ļoti iejūtīgu sistēmatizē-tāju un dedzīgu aizstāvi mūsu vē-lākā izglītības ministra **Aleksan-dra Dauges** personā. Vesela virkne aizrautīgā plūdumā uzrakstītu ap-cerējumu mēnešrakstos un atse-višķu grāmatu īsā laikā nodrošinā-ja Dauges vārdam pelnītu popu-lārītāti skolotāju un vecāku aprin-dās. Sevišķu ievērību izpelnījās viņa grāmata „Māksla un radošs darbs audzināšanā." Tā iznāca vairākos izdevumos.

Kaut gan A. Dauge pēc savas izglītības bija vēsturnieks, Tērba-tas universitātes absolvents, viņš mācīja vācu valodu vienā no vecā-kajām Maskavas komercskolām. Viņš tomēr nenorobežojās savā speciālitātē. Viņa rakstos, kas vis-caur izstrāvoja lielas, apskaidrotas personības garu, ne vien jauno va-lodu, bet arī ģeografijas un vēstu-res, zīmēšanas un mātes valodas skolotāji smēla bagātīgu ierosmi. Vārdi un darbi A. Daugem bija viens. Pēc jaunajiem principiem viņš audzināja ne vien savus sko-lēnus, bet arī savus dēlus, vēlāko pianistu Nikolaju un architektu Georgu, kas Latvijas neatkarības laikā ieguva pirmo godalgu Uzva-ras laukuma izbūves projektu sa-censībā. Simpatiskais „jaunais" Dauge, kas tagad jau sen būs stā-jies piecdesmitgadnieku rindās, mani vairākkārt apmeklēja Berlī-nē, kur viņš papildinājās architek-tūrā. Es varēju viņam pastāstīt dažus interesantus epizodus no vi-ņa zēna gadiem. Tos gadījumus viņš pats jau bija aizmirsis, bet man tie palikuši atmiņā, jo spilgti raksturo manu cienījamo Maska-vas kollēgu kā audzinātāju. —

⁂

Turpinot savu vēstījumu no Maskavas un Berlīnes man atkal jāatgriežas Ņižņij – Novgorodā.

Mēs jaunie iesācēji, Kūlis un es, protams, ar visu sirdi pieslējāmies reformātoriskam novirzienam pai-dagoģijā. Bija tikai jāatrod ceļi, kā to iedzīvināt praksē, pielāgot mūsu speciālajam darbības laukam. Vis-pirms vajadzēja izņemt no apgro-zības jaunajām prasībām neatbil-stošās, garlaicīgās, gadu desmitiem lietotās, skolēniem apnikušās la-sāmgrāmatas ar sekliem anekdo-tiem un salkaniem, morālizējošiem stāstiem. Tās bija jāaizstāj ar jau-natnes gaumei piemērotu, saturа ziņā interesantu lasāmvielu no mo-dernās rakstniecības. Mēchaniskā vokabulu „kalšana" bija jāaizstāj ar saprātīgu vārdu piesavināšanos veselā teikumā. Eksperimentāli bi-ja pierādīts, ka šāds mācīšanas paņēmiens stipri atvieglo vārdu piesavināšanās procesu un šādi ie-gūtās zināšanas ir paliekamas. Jau laikus audzēkņi bija jāpieradina pie patstāvīgas lasīšanas, vārdnī-cas lietošanas u. tml. Bet par vi-sām lietām vajadzēja izskaust no klases visu pelēko, bezkrāsaino un rūpēties, lai tur parastās vienmu-jības un smacīgās atmosfaīras vie-tā valdītu līksms noskaņojums.

(Turpinājums sekos)

BEIGUŠI TORONTO UNIVERSITĀTI

GUNDEGA KRAVE, beigusi zobārstniecības fakultāti | MELITA SNIEDZIŅA, beigusi fizikas un terapijas fak. | ALEKSANDRS BRIKMANIS, beidzis ķīmijas fakultāti. Foto J. Kreilis

PRĀV. A. SKRODEĻA 35. G. DARBA JUBILEJĀ

200 apsveikumu, arī no Pad. Latvijas archibīsk. Tursa un Mazsalacas draudzes

27. maijā archibīskapa pārstāvis Kanadā prāv. A. Skrodelis atska-tījās uz 35 mācītāja amata gadiem. Prāvesta mājā Hamiltonā svinības izvērtās sirsnības pilnos brīžos, ku-ros dalībniekiem atklājās viss ju-bilāra darbības mūžs un iegūtā plašā atsaucība latviešu saimē.

Māja bija ziediem pārpilna un ju-bilārs teica: „Nu ir tāpat, kā kādreiz Mazsalacā..." Pēc māc. T. Avika noturētā svētbrīža, kuŗā viņš jubilāru raksturoja kā spēci-gu, nelokāmu raksturu, līdzināms viņu nenogurstošajam vārt-sargam (Jeremijas 17. nod. 6—14. p.) Latvijas ev.-lut. baznīcā. Lat-vijas baznīcas Kanadā pārvaldes vārdā archibīskapa pārstāvi uzrun-ināja K. Kampe, atzīmējot, ka jubi-lārs ir viens no tiem retajiem, kas cenšas saskaņot savu sludināšanu ar pašu dzīvi un izturēšanos; kā īsts latvietis nav padevies kārdinā-jumam ieiet kompromisos ar šī kontinenta sveštautiešu baznīcām, lai, upurējot latviskās intereses, ie-gūtu materiāli nodrošinātu stāvok-li, „Prāvests Skrodelis ar savu darbu šai zemē," apsveicējs dedzī-gi turpināja, „mēģinājis veidot Lat-vijas ev.-lut. baznīcas vēsturi. Par nožēlošanu Kanadā Latvijas ev.-lut. baznīcas draudžu pēc formas nav, jo visās pieder pie viet. svēš-nieku sinodēm, kaut gan būtībā mūsu draudzēm vajadzētu apvie-noties vienā stiprā latviešu drau-džu kopībā. Tam par šķērsli ne-drīkstētu būt nekādas domstarpī-bas ar prāv. Skrodeli un citu si-nožu dienestā esošajiem draudžu mācītājiem, kā tas ir šodien, jo latviešu draudzēm jāpulcējas vien-mēr ap viņu kā archibīskapa pār-stāvi Kanadā.

Prof. P. Ķikauka, kā prāv. darba gadu līdzgaitnieks, izjustā tēlojumā pakavējās pie jubilāra darbības Kanadā, kas izpaudusies nešaubīgā uzticībā Latvijas baznīcai, tās inte-resu sargāšanā ieprētim šī kontinenta interaņu baznīcu tieksmēm iznīdēt nacionālo patstāvību jaun-atnācēju draudžu dzīvē. Mūsu draudžu dibināšanā prāvesta stāja ir bijusi kā klints. Tāpat prāvests bijis nemitīgs klauvētājs pie pa-saules lielo vīru sirdspazipas, dau-dzajos iesniegumos un vēstulēs at-gādinot tiem latviešu tautai noda-rīto netaisnību un brīdinot no ko-mūnisma.

LATVIETI,
PALĪDZI CIETĒJIEM SIBIRIJĀ — PARAKSTI JAUNATNES PETĪCIJU!

Cik plašu atzinību jubilārs ir ie-guvis ar savu personību un dar-bību, liecināja daudzie saturā vi-sāi zīmīgie apsveikumi. Rakstveida un telegrafisko apsveikumu skaits sniedzās tuvu pie 200. Starp dau-dzajiem pirmā vietā minami Lat-vijas ev.-lut. baznīcas archibīskapa T. Grīnberga atzinīgie vārdi, Kana-das anglikāņu primata — archibīs-kapa Barfuta un viņa ģenerālsino-des, Anglijas anglikāņu baznīcas, Vācijas baznīcas vadītāju un Ka-nadas (ULCAs) luterāņu sinodes prezidenta Jacobi raksti un sveici-eni.

Negaidītu pārsteigumu sagādāja okupētās Latvijas archibīskapa G. Tursa 102 vārdu garā telegramma no Rīgas, kuŗā viņš saka, ka, dabū-jis zināt par prāv. Skrodela jubi-leju, pateicies Visuaugstākajam par to bagātīgo žēlastību, kas pie-šķirta jubilāram ilgo gadu Dieva vārda sludināšanā, kā arī garīgā rakstniecībā, kas atnesusi lielu svētību kā baznīcai, tā latviešu tautai. Jubilārs saņēmis sveicienus arī no savas Mazsalacas draudzes dzimtenē.

Lielajā apsveikumu skaitā sa-ņemti atzinīgi raksti un sveicieni no mūsu archibīskapa vietniekiem prof. K. Kundziņa ASV, prāv. Ber-ga Anglijā, prāv. J. Kullīša Nujor-kā un prāv. J. Teriņa Zviedrijā, tā-pat no Latvijas baznīcas pārvaldēm ASV, Lielbritanijā un Zviedrijā. Nolasīja sūtņa K. Zariņa, konsula V. Tomsona, ALAs pr-ža prof. P. Lejiņa, LNAK pr-ža prof. A. Dreimaņa, valdes pr-ža A. Svennes ap-sveikumus. Sveicinājusi arī baznīcas virsvaldes loc. prof. P. Kun-dziņš, prof. L. Bērziņš, prāvesti A. Bērzniešs, A. Mitulis un A. Birn-baums, ASV rietumu mācītāju un draudžu delegātu sanāksme, Vāci-jas ziemeļjoslas draudzes un mā-cītāji, Dr. A. Valdmanis, Latviešu virsnieku apvienība, Preses biedrī-bas Kanadas kopa, Latvijas Ame-rikā redakcija, 16 Kanadas drau-dzes, dažas no tām pievienojot če-kus, (Montreālas sv. Pāvila un Sadberijas), 23 ASV draudzes, 9 Kanadas un 27 ASV mācītāji, tā-pat mācītāji no citām zemēm, kā arī dažādas lokālas organizācijas, sabiedriski darbinieki utt.

Uz galdiņa bija redzamas dažā-das skaistas veltes, kā jauki izstrā-dāti sidraba svečturi, skaista Bī-bele, dzeju antoloģija Dzīva dze-ja, kāda grāmata ar komp. J. Cī-ruļa ierakstu „Cīnītājam un sapņo-tājam prāv. A. Skrodelim," Detroi-tas Kristus draudzes krāšņa adre-se, dažādi ādas izstrādājumi u. d. c.

-iks

Savienotās VALSTIS

KLĪVLENDĀ

Presē bieži atskan balsis, ka mūsu mākslinieku koncertus vāji apmeklē, kāpēc organizācijām, kas tos rīko, bieži vien jāpiemaksā, lai segtu izdevumus. Tas ir arī par iemeslu tam, ka mūsu mākslinieku-kus, sevišķi jaunākās paaudzes, Jo-ti reti kur uzaicina. Līdzīgs stā-voklis līdz pagājušā gada ziemas sezonai bija arī Klīvlendā. Bet pa-gājušajā rudenī pie Latviešu bied-rības nodibinājās koncertu sarīko-jumu sekcija ar Dr. J. Klaviņu priekšgalā. Tā iepriekš pārdeva čeku grāmatiņas uz 4 paredzētiem koncertiem. Panākumi bija necerē-ti labi, jo izpirka vairāk kā 300 bi-lešu grāmatiņu. Tā radās iespēja noklausīties mūsu izcilo mākslinie-ku sniegumus: E. Žebranskas, prof. V. Rušēvica, māsu Gūtbergu un B. Piekalnīša. Bez minētiem mākslī-niekiem 5 koncertus sniedza arī V. Salna. Bilešu īpašnieki par bri-vu varēja ņemt līdz arī bērnus.

Arī mākslinieki bija patīkami uzstāties jaužu pilnā zālē.

Sekcija ievadījusi sarunas ar mākslinieki em nākošās ziemas se-zonai.

5. maijā Anstra Gaiķēna atzī-mēja savas klavieru studijas darbī-bas 5. g. jubileju. Atklātā audzēk-ņu vakarā, sākot ar visjaunāka-jiem, piedalījās ap 50 audzēkņu. Ja pāris pirmajos gados skolēni bija tikai no latviešu vidus, tad tagad ir jau dažādu tautību piederīgie. Tiešām, prieks bija vērot panāku-mus, ko devusi skolotājas neatlai-dība un darba mīlestība. Programmā bija 42 darbi, starp tiem G. Marie, F. Šūberta, L. Delība u. c. Sniegumi liecināja, ka starp au-dzēkņiem daudzi ir ļoti spējīgi. Da-ži jau tagad organizāciju sarīkoju-mos uzstājas ar priekšnesumiem.

Pēc koncerta A. Gaiķēna katram audzēknim pasniedza pa sarkanai rozei. Arī pati jubilāre tika bagā-tīgi apveltīta ziediem. Atlikušo lai-ku visi mājīgi pavadīja pie kopējā kafijas galda.

19. maijā Klīvlendas latviešu biedrības literārā sekcija bija aici-nājusi Marisu Vētru nolasīt sava darba „Rīgā toreiz" turpinājuma „Rīga dimd" dažus fragmentus. Lai gan M. Vētra sākumā pateica, ka viņš jau neesot nekāds rakstnieks, tomēr klausītāji ar lielu interesi noklausījās meistariski nolasītos tēlojumus jaunajā darbā.

Kopā ar M. Vētru bija atbrauku-si viņa skolniece kanadiete Marta Mekvikāre. Apmeklētāji bija pār-steigti, ka mākslinieces, nepārvaldot latviešu valodu, izjusti sniedza skaidrā, nevainojami pareizā lat-viešu valodā visas dziesmas. Pro-grammā bija 4 E. Dārziņa, 2 J. Ķepīša un pa vienai A. Kalniņa un L. Garūtas dziesmas. Tas, bez šau-bām, M. Vētras nopelns, kas savus audzēkņus iepazīstina ne tikai ar latviešu mūziku, bet arī māca vi-ņiem pareizu valodas izrunu. Pati soliste izteicās, ka viņai patīkot latviešu valoda, viņa centīšoties to iemācīties. Dziesmu pavadījumu veica S. Zandbergs.

K. P.

MILVOKOS

Savu gadskārtējo koncertu sestdien, 26. maijā sarīkoja Sv. Jā-ņa draudzes koris diriģentes brīv-māksl. Alvīnes Sinepes vadībā. Solo partijas dziedāja Rosenberga, Sā-na un G. Veidemane. Pēdējā dzi-

POLITISKĀ METEOROLOĢIJA

VĒSTULE NO LONDONAS

Nujorkas „Laika" 9. maija n-rā krietnu daļu no 2. lappuses aizņem ievadraksts „Mainīgs mākoņu dau-dzums. Vai būs negaiss?" Raksta tituls atbilst saturam tādā kārtā, ka raksta autora vai tā inspirētāja nolūks nepārprotami bijis radīt māksīgus mākoņus un to aizsegā kaut ko panākt.

Raksta saturs īsumā tāds, ka Strasburgā Apspiesto tautu asam-blejas laikā Dr. V. Māsēns it kā būtu vienojies ar latviešu delegā-cijas locekļiem un politisko partiju pārstāvjiem pērvērst latviešu dele-gāciju par brīvās pasaules latviešu politiskās vadības centru līdztekus Brīvās pasaules latviešu apvienī-bai. Ierosinājumu pēc šā „Laika" pareģojuma esot bijis paredzēts ap-spriest arī LAK Eiropas centra sanāksmē Londonā 12. maijā. Ie-vadraksts to nosauc par „neapmie-rināto grupu apvienošanās gājienu pa visiem kopā iegūt to, ko nav veicies katram atsevišķi un kom-promisā dalīties." Šie neapmierinā-tie pēc „Laika" ieskata būtu LAK Eoropas centrs, Daugavas Vanagu vadība ar plkv. V. Janumu priekš-galā un politiskās partijas. Raksta autors to sauc par Strasburgas koaliciju un starp rindām liek sa-prast, ka visa šī koalicija it kā ne-vēlētos sadarboties ar mūsu sūt-ņiem. Par Daugavas Vanagiem teikts, ka tās biedri vai vismaz DV aizjūras delegāti neatbalstītu V. Januma nostāju. Par LAK Eiro-pas centru savukārt apgalvots, ka „Eiropas centra vēlēšanās uz va-dību visdāžādākos veidos esot iz-paudusies Brīvās pasaules latviešu apvienības organizēšanā. Ja tur tā neesot apmierināta, tad kompen-sācija tiekot meklēta citā virzienā — Strasburgas koalicijā.

No visa tā redzams, cik asprāti-gi raksta nezināmais autors sagru-pējis galvenās figūras savai poli-tiskajai šacha spēlei: Eiropas lat-viešu pārstāvību un Apspiesto tau-tu asamblejas latviešu delegāciju pret sūtņiem, Daugavas Vanagu Amerikas saimi pret DV Centrālo valdi, LAK Eiropas centru pret Brīvās pasaules latviešu apvienību, Dr. V. Māsēnu pret Komiteju Lat-vijas brīvībai u. t. t., u. t. t. Gru-pējums ir tiešām intrigējošs, ja vien raksta idejiskā autora izvē-lētie pari gribētu šādā šacha spē-lē piedalīties. Patiesība tomēr, mīksti izsakoties, ir krietni vien citāda, un „Laika" mākoņi būtībā sacerējums radīja gardus smiek-lus LAK Eiropas centra sanāksmē, kad sacerējuma saturs tur nāca zināms.

Dr. V. Māsēns paziņoja, ka šāda sanāksme Strasburgā nav notikusi un ka t.s. Strasburgas koalicija ir Nujorkas ideologa fantazijas auglis. To pašu ar savu parakstu vēstulē „Laikam" apliecināja visi tie Strasburgas sesijas delegāti, kop-skaitā 7, kas bija klāt Londonā. LAK Eiropas centrs Londonas sa-nāksmē nevis vērsās pret Brīvās pasaules latviešu apvienību, bet taisni otrādi: ar absolūti vienprā-tīgu lēmumu apsveica tās darbības uzsākšanu, aicināja nekavējoties virzīt darbību praktiskā plāksnē un tai pašā laikā izstrādāt pastā-vīgus statūtus. Ļoti nopietni Eiro-pas centra sesija apsvēra iespējas, kā panākt, lai Brīvās pasaules lat-viešu apvienībai nebūtu tikai sim-boliska nozīme, ko tieši grib Nu-jorkas ideologa aprindas, un kā izvērst BPLA par darba un poli-tiskas cīņas centru, nevis tikai par sekmēšanas, aprūpes un kultūras biedrību.

Plkv. V. Janums neparādīja ne-kādas separātas tieksmes brāļo-ties ar partiju vīriem, bet gan ap-rāja dažu partiju vadītāju netak-tisku izlēcienu tikpat atklāti un noteikti, kā kara laikā bija aprā-jis „savus dēlus" par nerātnībām.

Lai „Laika" politiskā meteoro-loga sacerējumam būtu lielāka ti-camība un svars, tad tā paša nu-mura 7. lpp. ievietots Komitejas Latvijas brīvībai paskaidrojums, kurā starp citu teikts: „Komiteja (Latvijas brīvībai) pārpratumu no-vēršanai paskaidro, ka tā sastādīja Apspiesto tautu asamblejas latvie-šu delegāciju saskaņā ar sūtņiem un sazinoties ar attiecīgo zemju latviešu centrālajām organizāci-jām.

Komiteja (Latvijas brīvībai) nav grozījusi savu viedokli visādi at-balstīt Brīvās pasaules latviešu ap-vienību, kas mūsu pārliecībā būs ne tik vien simboliskas nozīmes or-ganizācija, bet gan izcili svarīgu uzdevumu veicēja latviešu dzīvē un Latvijas brīvības atgūšanā."

Šis paskaidrojums izprovocē uz dažiem komentāriem, un lietas lā-bā būsim tajos pavisam valsirdīgi:

1. Latvijas brīvība ir tik liels un svēts jēdziens, ka to nedrīkstē-tu likt iekavās ne Komitejas ru-nas vīri, ne redakcija, kas tās paskaidrojumus publicē. Ja kādam pirmā vietā ir Komiteja un no tās saņemamā alga, bet latvijas brīvī-ba tikai starp citu, iekavās, tam būtu labāk šo vietu atdot citam, kas vēl nav zaudējis tiesību un na-cionālu ētiku.

2. Šis paskaidrojums pārpratu-mus nevis novērš, bet palielina, jo Komiteja Latvijas brīvībai nekad vēl līdz šim nav sastādījusi latvie-šu delegāciju, tā tikai veikusi ar savu sekretāriātu starpnieka lomu un sarakstes, izkārtošanu, starp sūtņiem ALA, LAK un citām or-nizācijām.

3. Visiem ir zināms, ka Komite-ja Latvijas brīvībai ir konsultatīva studiju grupa, ko uztur latviešu tautai labvēlīga amerikāņu orga-nizācija. Tās locekļus ieceļ šī ame-rikāņu instance, latvieši tikai ie-saka kandidātus. Komiteja Latvijas brīvībai ir veikusi svētīgu darbu, it īpaši agrākajos gados. Taču pēc sava juridiskā statusa tā nevar sa-stādīt vai iecelt latviešu delegāci-ju kādā citā organizācijā. Tā nav ne trimdas valdība, ne cita veida latviešu pārstāvība, bet ar ameri-kāņu labvēlību radīta darba gru-pa brīvības centienu sekmēšanai.

4. Tieši Komitejā dažs loceklis grib „globālai apvienībai piešķirt tikai simbolisku nozīmi," kā to rā-da arī šis paskaidrojums. Ja KLB vadība tiešām atzīst Brīvās pasau-les latv. apvienību par „izcili sva-rīgu uzdevumu veicēju latviešu dzīvē," tad tai nederētu kautrēties let soli tālāk un atzīt, ka vienīgi BPLA šobrīd var būt reprezentā-tīvs vispasaules latviešu centrs, no kā tālāk izriet, ka latviešu dele-gāciju Apspiesto nīcēju asamblejā saziņā ar sūtņiem sastāda BPLA, un BPLA iesaka amerikāņiem arī kandidātus, kas ieceļami Komite-jā Latvijas brīvībai.

Pieņemot šādu izkārtojumu, Ko-mitejas Latvijas brīvībai sastāvam būtu lietderīgi sniegt pārskatus par savu darbu BPLA kā augstā-kam latviešu trimdas orgānam, lai arī latviešu sabiedrībai būtu iespē-jas šo darbu kontrolēt

Cerams, ka šādas attiecības pret Apspiesto nāciju asambleju un BPLA „pārpratumu novēršanai" jau drīzā laikā deklarēs KBL va-dība, citādi tās vārdi par „izcili svarīgu uzdevumu veicēju" nesegsies pat ar „simbolisku nozīmi."

Komiteja Latvijas brīvībai vēl nesen bija labas saskaņas un vie-notības paraugs. Amerikāņi to iz-ceļa kā paraugu citu tautu trimdi-niekiem. Dziļi jānožēlo, ka šī labā saskaņa kopš šā gada sākuma vairs nav vērojama. Taču tas ne-dod iemesla sabīdīt kā nevērtīgas šacha figūras citu pret citu iecce-rētai destruktīvai spēlei Latvijas nākotnei un visiem latviešiem vitā-lus institūtus, to starpā mūsu sūt-ņus, mūsu karavīru vadību, trim-das zemju pārstāvības un politis-kos virzienus. Eiropas latvieši nav taupījuši pūles, lai sakopotu vienā centrā visus Eiropas latviešu spē-kus, un viņu pūles ir vainagojušās, Londonas sesijā vēl paplašinot sa-vu saimi ar Latv. nacionālā fonda Skandinavijā un Eiropas latviešu jaunatnes apvienības līdzdarbību. LAK Eiropas centrs kā viens no pirmajiem iniciātoriem ierosināja izveidot globālo apvienību un ne-kad nav vēlējies sagrābt tās vadī-bu, bet tikai izvērst BPLA par šek-mīgu brīvības cīņas ieroci. To pa-šu — un vienīgi to — domāja, ru-nāja un darīja latviešu delegāti Strasburgas sesijā.

Viss šis darbs šobrīd jau ticis līdz BPLA rosības uzsākšanai, un tiešām ir bijis pats pēdējais brīdis pie tā nonākt, jo latviešu tautas likteņi stāv jaunu, lielu apdraudē-jumu priekšā. Ir tūpēc pārāk ne-atbildīgi vāji apsīptā personīga noļūkā mēģināt dziļi sašķelt visu trimdas saimi, konstrucējot „inte-resantu stāvokli kā patlaban, kad pie debesīm spīd saule, klejo pū-kaini ,skaistuma mākoņi", bet aiz tiem manāmi arī negaisa padebe-ši." Pēdiņās liktie vārdi ir citāts no „Laika" ievadnieka fantazijas izverduma. Kaut nenotiktu tā, ka negaisa mākoņi nāk tieši pār Nu-jorkas politisko meteorologu gal-vām.

Jēkabs Aizkrauklis.

KARA INVALIDU APVIENĪBAI JAUNA VADĪBA

12. un 13. maijā Oldenburgas latviešu kolonijā Omštedē notika 1. Latviešu kara invalīdu apvienības biedru pilnsapulce, kurā bija pulcējušies kara invalīdi no visas Rietumvācijas, lai pārrunātu savu stāvokli, vajadzības un nospraustu turpmākās darbības vadlīnijas. Tā to bija izpratuši arī LKIA biedri ASV un citur, pilnvarojot savus likteņa biedrus Vācijā pārstāvēt arī viņu uzskatus. — Tā pilnsapulcē piedalījās 35 biedri ar 186 mandātiem.

Sanāksmi ievadīja svētbrīdis, kur uzrunu teica apvienības biedrs mācītājs S. Laizāns, aicinot visus būt kā brāļiem, palīdzēt un atbalstīt vienam otru, paturot prātā, ka bez invalīdu organizācijas katrs ir biedrs arī kādā augstākā garīgā organizācijā, kuru vada Kristus.

Pilnsapulci atklāja priekšsēža 1. v. P. Začs, norādot, ka pag. gada 17. jūnijā Hamburgā vairāku nometņu latviešu kara invalīdi kopējās pārrunās apskatījuši invalīdu stāvokli trimdā un atzinuši, ka latviešu kara invalīdiem vajadzīga pašiem sava organizācija, jo tikai paši invalīdi vislabāk izprot savu bijušo cīņu biedru stāvokli, vislabāk prot to novērtēt un, ja vajadzīgs, sniegt palīdzību. „LKIA nenodibinājās, lai skaldītu trimdas resp. bij. karavīru saimi, bet gan jau pašā sākumā vēlējāmies un likām pamatā domu — palīdzēt materiāli un morāli latviešu kara invalīdiem."

Oldenburgas latviešu vietējās komitejas vārdā sanāksmi sveica tās priekšsēdis F. Kitiss. Ar runām pilnsapulces dalībniekus no ASV apsveica LKIA valdes priekšsēdis, Bruņinieka krusta kavalieris Rob. Ancāns: „Liksim arī turpmāk mūsu galveno mērķi — cīņu par Latvijas brīvību — pirmajā vietā, tad arī Dievs mums palīdzēs ātrāk atgriezties brīvajā tēvzemē!"

Sapulci vadīja Neištates nodaļas valdes priekšsēdis A. Šūpulnieks.

Ziņojot par apvienības līdzšinējo darbību, valdes priekšsēža 1. vietn. P. Začs starp citu uzsvēra, ka visumā latviešu sabiedrības nostāja par LKIA bijusi pozitīva, kā to rāda saņemtie apsveikumi un ziedojumi. Biedru skaits strauji audzis, un pašlaik Vācijā ir 211 biedru. Kā LKIA jau sākumā bijusi tautas atsaucība un uzticība, rāda arī apstāklis, ka ziedojumos saņemts DM 6.268.57. Kā velte Ziemassvētkos katram biedram izmaksāts DM — 15 un ģimenes loceklim DM 3. Bez tam palīdzēts slimību gadījumos ar vienreizējiem aizdevumiem. Latviešu kara invalīds prot turēt doto vārdu un uz viņu var paļauties — pa lielākai daļai aizdevumi jau atmaksāti. Diemžēl, vēl nav bijis iespējams piešķirt neatmaksājamus pabalstus, bet darbs sākts, tikai nesen, tādēļ ar paveikto var apmierināties. Iekārtota arī kartotēka ar visām vajadzīgām ziņām — morālā aprūpē biedrus dzimšanas dienās atceras ar mazu velti. Kultūrāli sabiedriskajā laukā galveno darbu paveikušas nodaļu un kopu valdības, sarīkojot atceres aktus un dažādus sarīkojumus. Uzņemti sakari ar vācu un citu tautu karavīru un kara invalīdu organizācijām — kopējās sadarbības rezultātā radušās divas brošūras par Kurzemes cietoksni, kuru autors H. Lederers ļoti objektīvi attēlo cīņas Kurzemē un vācu sabiedrībai parāda latviešu karavīrus patiesā gaismā."

Sekretārs K. Štamers starp citu ziņoja arī par informācijas nozares darbību, kur nācies atspēkot dažādus pilnīgi nedibinātus pārmetumus un apvainojumus kara invalīdiem, bet sevišķi LKIA vadībai.

Kasieris M. Rubenis sniedza pārskatu par kases stāvokli, bet revīzijas komisijas priekšsēdis M. Nelsons ziņoja par š. g. 9. maijā izdarīto revīziju, konstatējot, ka valdes darbība bijusi laba un lietderīga. Pēc ziņojumu noklausīšanās pilnsapulce valdei un revīzijas komisijai izteica pateicību par līdzšinējo sekmīgo darbību grūtajos sākuma apstākļos.

Sekoja nodaļu un kopu ziņojumi, kuŗus ievadīja Memmingenas nod. valdes priekšsēdis K. Melderis: Nodaļā 37 biedri, tā sarīkojusi 11. novembŗa aktu ar R. Ancāna referātu, bet kopīgi ar latviešu komiteju un skautu pulciņu ieģionāru piemiņas dienu 18. martā, Kultūras dienu 2. aprīlī un 13. maijā Mātes dienu. Visi sarīkojumi bijuši labi apmeklēti.

Oldenburgas nod. „Aizsaules Vanagi" valdes priekšsēdis J. Logins ziņoja, ka nodaļā pašlaik 45 biedri. Ar valdi sadarbojas nometnes vadība, latviešu komiteja un JKS nodaļa. Visi sarīkojumi labi izdevušies un devuši ienākumus nodaļas darbības rosināšanai.

Par darbību vēl informēja Neištates nod. valdes priekšsēdis A. Šūpulnieks, Libekas nod. valdes priekšsēdis O. Mendiāns, Augsburgas pārstāvis V. Purdziņš un Ulmas pārstāvis V. Billis.

Sakarā ar statūtiem, pilnsapulces dalībnieki jauno valdi un revīzijas komisiju vēlēja uz 2 gadiem. Valdi ievēlēja šādā sastāvā: pr-dis — Pauls Začs (Hamburga), 1. v. Alberts Emke (Memmingena), 2. v. Jānis Logins (Oldenburga), sekretārs — Aloizs Šūpulnieks (Neištate), kasieris — Manfreds Rubenis (Hamburga), biedrzinis — Viktors Spēks (Hamburga), kultūras un sporta lietu vadītājs — Ansis Liepiņš (Oldenburga). Valdes kandidāti: Jānis Gaidelis, Eduards Alksnis, Leons Gūtbergs, Oskars Ecmanis, Nikolajs Rudzītis. Revīzijas komisijā ievēlēja: Mārtiņu Neļsonu, Osvaldu Bērzupu un Valdi Šulcu, kandidātos palika Voldemārs Billis un Laimonis Leberis.

Tāpat uz nākamiem 2 g. pilnsapulce apstiprināja par medicīniskās nozares vadītāju Dr. med. I. Liepiņu (Tībingena) un par informācijas nozares vadītāju Kārli Štāmeru (Libeka).

Pārrunājot turpmāko darbību, plaši apskatīja aprūpes jautājumus un nolēma ziedojumus ar sarakstiem vākt reizi gadā — Ziemassvētku ziedojumu akcijā. Lūgums visām organizācijām un atsevišķiem tautiešiem, kuŗi vēl nebūtu atsūtījuši atpakaļ piesūtītos ziedojumu sarakstus, to nekavējoties izdarīt. Nolēma aicināt visus trimdiniekus jūnijā ziedot kara invalīdiem, atceroties Varoņu piemiņas dienu 22. jūnijā. Ziedojumus lūdz iemaksāt LKIA Postscheckkonto Hamburg Nr. 204.401 vai adresēt kasierim M. Rubenim, Hamburg-Lurup, Langbargheide 57 e.

Pilnsapulce izteica sirsnīgu pateicību visiem tautiešiem, kas līdz šim morāli un materiāli atbalstījuši LKIA darbību, tā neaizmirstot latviešu kara invalīdus.

Katēgoriski pilnsapulce noraidīja visus pret LKIA vērstos apvainojumus un pārmetumus, sevišķi nosodot neapdomīgo apgalvojumu, it kā apvienības vadība un biedri būtu komūnistu aģenti vai kalpotu komūnistiem. Tas ir lielākais apvainojums, kādu pret latviešu karavīru vispār var vērst. Nolēma ar personām, kuŗas šādi apvainojušas apvienību, nesadarboties tik ilgi, kamēr tās nebūs vismaz atklāti atvainojušās.

Sanāksmē pieņēma arī šādu rezolūciju: „LKIA jāizveidojas par vienotāju centru, caur kuŗu varam kopīgiem spēkiem paust latviešu sabiedrībai kara invalīdu patieso stāvokli, vēlējumus un arī pārliecību, nebaidoties, ka par to mūs pielīdzinās komūnistiem vai viņu rokas puišiem. LKIA ir jāatjauno savstarpējās personīgās un partiju novirzienu cīņas cietušais karavīru gars."

Akceptēja valdes lēmumu, ar kuŗu par apvienības biedriem var uzņemt tikai tos tbc slimos — bij. karavīrus, kas saslimuši pirms 1950. gada 1. janvāŗa.

Zaiga Gerdele sekmīgi beigusi St. Josephs Hosp. trīsgadīgo māsas skolu Hamiltonā un ieguvusi reģistrētas ārstniecības māsas tiesības

Ietaupījumi nākotnei

Pēdējos mēnešos sastādīti aplēsumi par Kanadas saimniecības izredzēm nākotnē. Viens no šādiem visoptimistiskākiem aplēsumiem pieder Pētera Ņūmena spalvai. Viņš ir ekonomisko zinātņu masters un Toronto laikraksta Financial Post redakcijas loceklis.

Ņūmens raksta, ka Kanadā uzplaukums turpināsies vismaz vēl nākošos 25 gadus. Viņš izteicās, ka 20 gadu laikā daudzi kanadieši strādās tikai 32 stundas nedēļā vai vēl mazāk, un ka viņu algas čeki dos iespēju tiem pirkt vismaz pusi vairāk mantu nekā tagad.

JAUNIEVĒLĒTĀ LATVIEŠU KARA INVALĪDU APVIENĪBAS VALDE

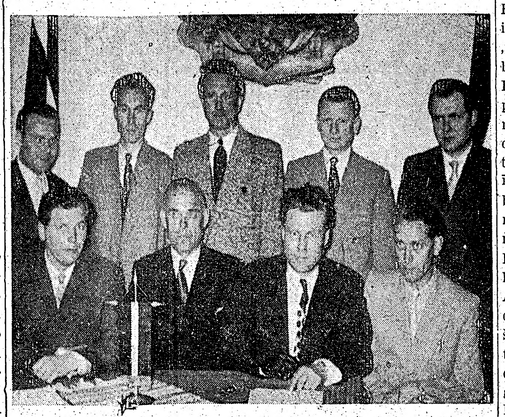

1. r. no kr.: priekšs. 2. vietn. J. Logins, sekr. A. Šūpulnieks, prsēdis P. Začs, priekšs. 1. vietn. A. Emke; stāv kand. E. Alksnis, kultūras un sporta lietu vadītājs A. Liepiņš, v. kandid. O. Ecmanis, biedrzinis V. Spēks un kasieris M. Rubenis

LATVIJAS SOCIĀLDEMOKRATU TRAĢĒDIJA

Bruno Kalniņš: „Latvijas sociāldemokratijas 50 gadi, LSASP Ārzemju komitejas 1956. g. izdevums

VI

Laikā no 1909. — 1911. gadam, kad sākās revolūcijas atplūdi, „LSD biedru skaits 1909. g. samazinājās uz 3.500" un „1911. g. nokrita līdz 2.000", bet „visā plašajā Krievijā tikai vairs nepilni 3.000" bija Krievijas SDSP.

Raksturīgi, ka „LSD nācās šinī atplūdu laikā cīnīties ar idejisku apjukumu", jo „revolūcijas neveiksme noveda kādu grupu pie sindikālisma un pat anarchisma", un „sindikālistu vadonis bija kādreizējais LSD biedrs J. Jankavs ... kas 1907. g. no emigrācijas Parīzē atgriezās Latvijā un izdeva virkni pret LSD vērstu rakstu un brošūru" ... sludinādams, ka „strādniekam vienalga, vai viņš vergo zem cara patvaldības, vai demokratiskā republikā" un aicinādams savā „Liesmā" strādniekus uz „tiešu cīņu" pret kapitālistisko iekārtu."

Anarchisti gāja vēl tālāk, sludinādami: „Nost valsti, lai dzīvo anarchija", noliedzot politisko cīņu un parlamentu...

„Krievijas SDP bija 1911. g. atkal, tāpat kā 1904. — 1905. g., sašķēlusies divās patstāvīgās partijās: L. Martova un F. Dana mazinieku un Ļeņina lieliniekos"... kas „diktātoriski vadīja savus piekritējus" un „sapulcināja Prāgā savu piekritēju pārstāvjus, patvarīgi izsludinot šo sanāksmi par oficiālu partijas konferenci un „izslēdza" maziniekus no Kr-SDSP, kā arī ievēlēja jaunu CK, kas sastāvēja vienīgi no lieliniekiem..." „1912. g. krievu maziniekiem bija ap 6 — 700 un lieliniekiem 3 - 400 biedru" un „patiesībā abās pusēs darbojās tikai komitejas un aktīvie biedri", kas vēl reiz apliecina, ka šis s.-d. novirziens ir visu laiku bijis ne tikai pretdemokratisks, bet tieši demokratijai naidīgs.

Nevar pievienoties autora apgalvojumam, ka „nākamos gados LSD piekrita izcila loma Krievijas SDSP iekšējās cīņās", jo taisni otrādi, kā pats autors tālāk atzīst, „šoreiz Ļeņins panāca, ka latviešu lieliniekiski nodibināja savu frakcionāro centru, kas apkaroja partijas CK" ... „tanī pašā laikā LSD ārzemju grupas Rietumeiropā, kur pārsvarā bija lieliniekų piekritēji, ievēlēja savu biroju un sāka izdot lieliniecisku gari ieturētu „Biļetenu" J. Bērziņa un K. Zuša vadībā." „Asas diskusijas turpinājās divus gadus."

Autors atzīst, ka „Krievijā latviešu soc.-dem. neradīja vairs vienotas organizācijas, bet pieslējās pēc politiskām simpatijām krievu maziniekiem vai lieliniekiem. 1917. gada marta revolūcijai izceloties, LSD organizācija aptvēra vairs tikai 200 biedrus, un Rīgā atradās tikai 60 biedru un nedaudzi partijas vadītāji un darbinieki."

Tāpat kā Krievijā, „vadītāju lomu revolūcijā ieguva padomes ar 1917. gada 13. martā nodibināto Rīgas strādnieku padomi un tās izpildkomiteju priekšgalā" vai t. s. „Iskorads". „Padomes priekšsēdis bija R. Endrups, priekšsēža b. V. Rikveilis, sekr Br. Kalniņš ... izpildu komitejas locekļu skaitā atradās vēl Dr. P. Kalniņš, Fr. Menders, V. Straujānis u. c." Cik tālu tai laikā sociāldemokratiem bijuši īstas demokratijas un pat likumības jēdzieni, var spriest no autora vārdiem: „Rīgas padome 16. martā apcietināja un izraidīja no Latvijas pirmo pagaidu valdības komisāru, Fr. Veinberga piekritēju A. Krastkalnu un panāca sociāldemokrata Dr. A. Priedkalna iecelšanu par Vidzemes komisāru." Tātad kāda „revolūcijas ugunīs" radusies strādnieku padome patvarīgi atceļ pirmās demokratiskās Krievijas valdības ieceltu komisāru bez likumīga iemesla tikai tādēļ, ka tas nav s.-d. partijas biedrs, lai ieceltu tā vietā savu cilvēku! Un autors, būdams tiesiņieks, neatrod, ka te būtu kaut kas iebilstams... Liekas pat, ka viņš uz šo patvarības aktu visai lepns. Bet šādi patvarības akti vēlāk visā Krievijā panāca to, ka demokratisko brīvību vietā stājās Staļina diktatūra un patvala.

Padomes auga kā sēnes pēc ražena lietus. Radās Apvienotā latviešu strēlnieku pulku izpildkomiteja — „Izkolastrels", Apvienoto Latvijas strādnieku, kareivju un bezzemnieku deputātu padomes izpildkomiteja — „Izkolats", 12. krievu armijas izpildu komiteja — „Izkosols" u. c., bet visās tajās blakus lieliniekiem darbojās arī mazinieki. Taču gribētos gan apšaubīt autora apgalvojumu, ka „lielinieku ietekme tanīs nebija lielā." „Sevišķi rosīgi bija J. Daniševskis un J. Lencmanis", spiests tomēr piezīmēt autors, aizrādot, ka „vairākās padomēs, to skaitā strēlnieku pulku delegātu sanāksmēs, pieņēma lieliniecisku garā ieturētas rezolūcijas, prasot visu valsts varu nodot padomēm."

„Lielnieciskās CK sasauca no 22. līdz 31. jūlijam Rīgas pilī LSDP piekto partijas kongresu ..., kur lieliniekiem izdevās iegūt ... lielu vairākumu." „Kongresa vairākums pieņēma rezolūciju lielnieciskā garā un ievēlēja arī lielniecisku CK ar Daniševski priekšgalā", raksta tālāk autors. Raksturīgi, ka pašā s.-d. partijas sākumā tās priekšgalā bija vēlākais komūnists P. Stučka un 1917. gadā atkal tās priekšgalā nostājās komūnists J. Daniševskis!

Raksturīgi, ka mazinieki, kuŗus lielinieki bija izslēguši no LSD partijas, tomēr „vēl aizstāvēja Latvijas autonomiju. Krievijas demokratiskā republikā un pārmeta latviešu pilsonībai „nostāšanos uz pilnīga separātisma ceļa!" Šo un citu pretešķību dēļ mazinieki Krievijā nepiedalījās 1917. g. 29. nov. Valkā nodibinātajā Latv. pagaidu nacionālajā padomē, kas 1918. g. darbojās Pēterpilī." Tie pat „radīja savu Latvijas pašnolemšanās līgu ar F. Cielēnu un A. Kurciju kā vadītājiem." Tātad ne mazinieki, ne lielinieki nebija par neatkarīgas Latvijas valsts dibināšanu, kā to esam skatījušies vai iedomājušies savā iztēlē, bet visumā viņa Minchhauzens bija acij tīkams un pārliecināja arī drāmatiskajos tēlojuma brīžos, īpaši gulamistabas skatā, tāpat noslēgumā, tā kā gribētos ticēt, ka Minchhauzens ir Brastiņa labākais sniegums, kāds līdz šim redzēts. Varbūt varētu vēlēties vairāk rotaļīga viegluma, vairāk šķelmības, bet tā ir gaumes un uztveres lieta.

D. Brastiņa Jakobīnes lomā, diemžēl, nesasniedza sava partnera līmeni. Kaut viņai visi ārējie dotumi, lai tēlotu Jakobīni, pietrūka tomēr īsti aristokratiska temperamenta un lepnuma, kādu varētu gaidīt no aizvainotās baroneses. Jakobīne tādēļ šķita pārāk liriska, nesasniedzot pilnīgi iespējamos drāmatiskos kāpinājumus, ko traucēja arī it kā forsēti augstā,

JĀŅU BALLE

PALACE PIER TELPĀS

ONTARIO EZERA KRASTĀ, 1 Lakeshore Rd., Toronto

PIEKTDIEN, 22. JŪNIJĀ, PL. 8.30 VAKARĀ, BEIGAS PAŠĀ RĪTĀ PIE PAPARDES ZIEDA

Programmā: JĀŅU DZIESMAS DAINAS KOŖA IZPILDĪJUMĀ DIRIĢENTES E. FREIMANES VADĪBĀ • LABĀKĀ DEJU MŪZIKA

GALDIŅI VIESU IERAŠANĀS KĀRTĪBĀ • ATSPIRDZINĀJUMI NO AUGSTAJIEM PLAUKTIEM • LAIPNA APKALPOŠANA

Ērta auto novietošana. Mērenas cenas Visus laipni sagaidīs JĀŅATĒVS — DV TORONTO NODAĻA

Jānis Lāma

Negantnieks

ROMANS

(34. turpinājums)

— Ja, wer ist er denn eigentlich? —

— O! der ist doch der lettische Koenig Krischa Kalning! —

— Allso eine gefaehrliche Person! —

— Ja, die gefaehlichste in unserem Lande! —

Pajūgu rinda slīdēja tālāk.

Bīstamākā persona visā zemē pagriezās pret savu blakāmsēdētāju, pasīku vīru ar acenēm zelta ielokos un labi koptu, jau sirmu bārdu:

— Jā, Bernhard, mān ir tāda sajūta, it kā mēs vestu uz kapiem apbedīšanai tautas spēka visstiprāko balstu. Nu jau pieci gadi, kopš apbedījām Vecpiebalgā Kronvaldu, un nu... —

— Jā, — Bernhards Dīriķis nopūtās, — liktenis ir pret mums nežēlīgs! Bet tā jau zināma lieta — spēcīgākie un drošākie krīt cīņā pirmie. Un mēs jau cīnāmies prēt likteni, kam cilvēku sāpes un bēdas ir svešas... —

— Bet vēl ļaunāk ir tas, ka trūkst to, kas varētu stāsies viņu vietā... —

— Tu, Kriš, esi daudz ko darījis! —

— Mans cīņas loks ir ļoti šaurs, Bernhard... Tu esī darījis un varēsi ar uz priekšu darīt vairāk nekā es. —

— Es spēju strādāt tikai tad, kad man rodas saprātīgi palīgi un atbalstītāji. Bez tiem esmu saucēja balss tuksnesī... Kad pirms vienpadsmit gadiem prātoju par Baltijas Vēstneša izdošanu, jautāju Kronvaldam, vai jel tam būtu kāda jēga, jo taču jau mūsu pretinieki apgalvoja, ka latviešu tauta ilgāk par simt gadiem nepastāvēšot. —

Viņš iesaucās: — un, kaut tiem arī būtu taisnība, avīze ir jāizdod! Mums ar sirdi un dvēseli par mūsu valodu un mūsu tiesībām jāstāv un, kaut arī bojā jāiet būtu, tad ar godu kā vīriem jākrīt. —

— Krogzemis arvien ar īgnumu un dusmām domas par latviešu tautas bojā eju noraidīja... —

— Jā, viņš garā skatīja mūsu jo spožu augšāmcelšanos, un nekas viņu tā nespēja sarūgtināt kā neticība mūsu nākotnei. —

— Jā, tas tā bija, visa viņa dzīve un darbs bija šo domu pildīti. Un, kamēr viņš nenoguris un dedzīgi par to runāja, netrūka arī ticētāju. Bet nu... —

— Tomēr mums ir jātic tam, kam viņš ticēja, un viņa darbs jāturpina. —

— Jā, tas mums ir jādara... Bet — vai tas nav savādi, ka viņi nezvana? Šķiet, mēs tuvojamies savam ceļa mērķim, jo tā taču ir Alojas baznīca, ko tur koku skupsnīti redzam. —

— Un taču mēs jau laikus esam ziņojuši, ka škirstu šovakar novietosim baznīcā un ka rītu pie tā noturams sēru dievkalpojums. —

— Tas ir tiešām savādi! —

Pajūgu rinda apstājās, bet zvans vēl arvien neatskanēja. Baznīcas durvis bija slēgtas, lai gan pie tām redzēja ļaužu pulku.

Kalniņš ar Dīriķi un vairākiem citiem atbraucējiem izkāpa no kamanām un gāja uz baznīcu. Tur viņi redzēja pie durvīm divus vīrus ar tik ierēdniecīski stingrām sejām, ka tūliņ saprata, ka tiem ir jo droša teikšana par visu, kas pie baznīcas notika.

— Kāpēc baznīca nav atslēgta? — Kalniņš jautāja, kad bija tos sveicinājis, — mēs esam ziņojuši mācītājam, ka vēlamies novietot baznīcā mirušo Miku Krogzemi, un lūdzām tur noturēt sēru dievkalpojumu. —

Viens no stingrajiem vīriem izņēma no azotes salocītu papīra loksni un, to atlocījis, sāka lasīt:

„Pavēlēšana!

Tā kā ir zināms tapis, ka tas Pēterburgas skolmeistars Miks Krogzemis lipīgā sērgā miris, tad ar šo top aizliegts viņa zārku baznīcā ienest un to kur pa nakti paturēt, lai tā ļaunā sērga ar to šeitan neizplatītos. Apriņķa tiesa ar šo uzdod un pavēl, ka tas mirušais Miks Krogzem tūliņ, līdzko tas Alojā atvests top, ir bez kavēšanās kapos jāapglabā. Pagasta vecākais un pagasta tiesa atbildēšanu uzņemas, ka šī pavēle ievērota un izpildīta top."

Noklausījušies rakstu, Kalniņš un Dīriķis kādu brīdi apspriedās ar citiem atbraucējiem. Viņi tūliņ saprata rasta saturu tā, kā tas bija jāsaprot: ne lipīgās slimības dēļ Kogzemja šķirstu nebija ļauts paturēt nakti baznīcā, bet gan, lai izjauktu svinīgo izvadīšanu, kas bija izziņota svētdienā un kad varēja cerēt, ka tur tad saradīsies liels ļaužu vairums no visa novada. Izdarot pēkšņo apbedīšanu, tur piedalītos tikai tie, kas bija sanākuši pie baznīcas un atbraucēji no Rīgas. Visi citi, kas rītu ierastos Alojā, atrastu jau aizbērtu kapu.

Nebija vajadzīgs daudz laika, lai to visu noskaidrotu un izlemtu, ko darīt tālāk. Kalniņš piegāja pie šķirstā, kur bija sapulcējušies kā rīdzinieki, tā arī atbraucēji. Viņš bija gluži bāls, un varēja redzēt, ka, tikai ar pūlēm piespiesta, viņa balss skan mierīgi.

— Draugi alojieši, — viņš runāja labi sadzirdamā un rutinētā advokāta balsī, — augstā valdība mums liedz mirušo latviešu dzejnieku Miku Krogzemi izvadīt no viņa dzimtenes baznīcas un pavēl viņu tūliņ apbedīt Alojas kapsētā. Mēs nedrīkstam un negribam pretoties valdības pavēlei, tādēļ apbedīsim aizgājēju šodien, saulei noejot, tas ir, pēc — viņš paskatījās savā pulkstenī — tas ir, pēc sešām stundām. —

Kalniņa precīzo laika apzīmējumu visi tūliņ saprata tā, kā tas bija jāsaprot: gādāt pēc iespējas, lai apbedīšanā paspētu ierasties arī tie, kas domāja, ka tā notiks rītu. Tādēļ arī tai pašā laikā, kamēr pajūgu virtenē lēnām pagriezās uz kapsētas pusi, vairāki pajūgi, kas stāvēja pie slitas, steigšus no tās atraisījās un lēkšos izklīda uz visām pusēm no baznīcas. Tie bija neaicinātie brīvprātīgie ziņotāji, kas devās uz visiem novada galiem.

Krišs Kalniņš ar Krogzemja piederīgiem un kādiem rīdziniekiem gāja kājām aiz šķirsta. Sarunas neveicās, jo visus nospieda skumju pilna nevarības un pazemojuma sajūta.

— Reiz, — Kalniņš klusu runāja, — reiz viņi mums atbildēs par visu... par visu!... —

— — — — — — —

Runas un dziesmas bija izskanējušas, dzeltenā kapa kopa apklāta skuju vainagiem un pušķēm. Mitruma pilnajās kapsētās priedēs šalca viegla, pavasarīga vēsma. Vakars bija silts un gaišs. Kapsēta bija ļaužu tukša, un tikai viena sieviete vēl stāvēja pie augstās, vainagotās kopas. No vārtu puses tai pienāca otra.

— Nāc, Kate — ir jau vēls, mums jābrauc mājās... — viņa kautri aizkāra Kates roku.

Tad abas klusēdamas gāja uz vārtu pusi.

Beigas

DARBS

PIEZĪMES PĒC TLB DR... PR...

TLB drāmatiskais ansamblis ilgi nebija reprezentējies ar izrādi, bet teātŗa draugi zināja, ka tas visu laiku cītīgi strādā, lai nāktu klajā ar plaša vēriena iestudējumu — Ziverta Minchhauzena precībām. Darbu sākot ansamblim nevarēja būt šaubu, ka tam nāksies cīnīties ar smagām ēnām — Latvijas Dailes teātŗa un Mērbekas ansambļa Vācijā. Šīs lugas uzvedumiem, kas labā atmiņā vēl daudziem skatītājiem. Un ko nozīmē salīdzināt Dailes teātŗa inscenējuma iespējas un aktieru izlasi ar to, ko spēj sniegt amatieri Kanadas apstākļos, lieki pieminēt. Tomēr, neraugoties uz teikto, viss ansamblis — sākot ar administrāciju, režisoŗiem un dekorātoru, beidzot ar katru aktieri, bija cīnījušies un strādājuši sevis nežēlodami, lai godam pastāvētu šo ēnu tuvumā. Un visumā tas ansamblim arī izdevās, sniedzot labi pārdomātu, raitu un arī ārēji acij tīkamu izrādi, kur īpaši nopelni E. Krūmiņa gaumīgajām dekorācijām un krāšņajiem aktieŗu tērpiem.

Lugas iestudēšana šai reizē bijusi divu režisoŗu rokās: E. Kalniņas-Znotiņas un V. Pukata. Šķiet, ka pirmā, Dailes teātŗa tradīcijās strādādama, daudz bija drīkstusi aktieŗu kustību un balss atraisīšanas labā, pānākot it atzīstamu vieglumu daudzās saspēlēs, bet Pukata kontā nez' vai nebūs jāieraksta zīmīgie rakstura veidojumi. Kā abiem režisoŗiem izdevies saskaņot uzskatus, paliek noslēpums, bet rezultātā tomēr bija panākta laba ansambļa vienība un kopējs lējums. Skaisti izdomāts bija arī izrādes noslēgums, liekot tēlotājiem uznākt pa pāriem un ziedu pasniegšanu izkārtojot priekškara aizvēršanās laikā, tā pēc tam panākot krāšņu efektu.

V. Brastiņa Minchhauzens bija varbūt cēlāks un kareivīgāks, kā to esam skatījušies vai iedomājušies savā iztēlē, bet visumā viņa Minchhauzens bija acij tīkams un pārliecināja arī drāmatiskajos tēlojuma brīžos, īpaši gulamistabas skatā, tāpat noslēgumā, tā kā gribētos ticēt, ka Minchhauzens ir Brastiņa labākais sniegums, kāds līdz šim redzēts. Varbūt varētu vēlēties vairāk rotaļīga viegluma, vairāk šķelmības, bet tā ir gaumes un uztveres lieta.

D. Brastiņa Jakobīnes lomā, diemžēl, nesasniedza sava partnera līmeni. Kaut viņai visi ārējie dotumi, lai tēlotu Jakobīni, pietrūka tomēr īsti aristokratiska temperamenta un lepnuma, kādu varētu gaidīt no aizvainotās baroneses. Jakobīne tādēļ šķita pārāk liriska, nesasniedzot pilnīgi iespējamos drāmatiskos kāpinājumus, ko traucēja arī it kā forsēti augstā,

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces vinete

4. turpinā

Piepeši viņa sarunu aprāva, sinājusi domu, ko viņa ļoti gri zināja, vai drīkstētu, vai ne. jās pa dažiem plauktiem, pācil domāja, ka pagājis pietiekami kā no malas iesāka:

„Ilgi jau Pūpola kungs lai

„Kā tā?"

„Nu tā... šo to jau dzird kopā... Vai nu bez zināšanas jau tepat pie Cibulkiniem šone

Pēteris atlika dakšiņu atp

„Nu jau gan saimniece ka sām lūpām izdabūja, be sevī n ma pilna, un ka ļaunums skrie miedzis un slepkavīgu nodomu

„Hehe," saimniece laipni s Un kā šauj, tā taisni Cibulkiniu

Tad viņa kā bērnam, kam bām citā plāksnē, labināda

„Cikos šodien pusdienas t

Bet Pēterim par pusdienā māt. Viņš vēlreiz paskatījās u bet ēstgriba bija zudusi.

Viņš piecēlās.

„Jūs gan maz ēdat!" sain „ja jūs tik maz ēdīsit, tad ja laiž!"

„Negribas vairāk," Pēter juzdamies tomēr glaimots, ka lu galā, arī tas bija kaut kas.

Bet cik Rembāniete ar s tik ar nākošajiem vārdiem sa

„Nu jā... jauns cilvēks u saprast... — kur tad tagad?

KRATU TRAĢĒDIJA

s 50 gadi, LSASP ārzemju vums

ni par
un „iz-
-SDSP,
kas sa-
em..."
m bija
3-400
pusēs
akti-
iecina,
u laiku
ks, bet

apgal-
os LSD
ās SD-
otrādi,
„šoreiz
ielinie-
ro cen-
s CK"
ārzemju
pārsva-
i, ievē-
ot liel-
etenu"
adībā."
divus

ijā lat-
irs vie-
ieslējās
krievu
n. 1917.
ļoties,
airs ti-
ktraģās
i parti-

āju lo-
o m e s
ibināto
un tās
ai t. s.
ekšsēdis
a b. v.
... iz-
aitā at-
r. Men-
Cik tāli
bijuši
iikumi-
o auto-
me 16.
ūdīja no
aldības
ekritēju
socāl-
a iecel-
u." Tā-
is" ra-
atvari-
atiskās
komisā-
ikai tā-
partijas
avu cil-
tiešīb-

nieks, neatrod, ka te būtu kaut kas iebilstams... Liekas pat, ka viņš uz šo patvarības aktu visai lepns. Bet šādi patvarības akti vēlāk visā Krievijā panāca to, ka demokratisko brīvību vietā stājās Staļina diktatūra un patvaļa.

Padomes auga kā sēnes pēc ražena lietus. Radās Apvienotā latviešu strēlnieku pulku izpildkomiteja — "Izkolastrels", Apvienoto Latvijas strādnieku, karavīru un bezzemnieku deputātu padomes izpildkomiteja — „Izkolats", 12. krievu armijas izpildu komiteja — „Izkosols" u. c., bet visās tajās blakus lieliniekiem darbojās arī mazinieki. Taču gribētos gan apšaubīt autora apgalvojumu, ka „lielinieku ietekme tanīs nebija liela." „Sevišķi rosīgi bija J. Daniševskis un J. Lencmanis", spiests tomēr piezīmēt autors, aizrādot, ka „vairākās padomēs, to skaitā strēlnieku pulku delegātu sanāksmēs, pieņēma lielnieciskā garā ieturētas rezolūcijas, prasot visu valsts varu nodot padomēm."

„Lielnieciskās CK sasauca no 22. līdz 31. jūlijam Rīgas pilī LSDP piekto partijas kongresu ..., kur lieliniekiem izdevās iegūt ... lielu vairākumu." „Kongresa vairākums pieņēma rezolūciju lielnieciskā garā un ievēlēja arī lielniecisku CK ar Daniševski priekšgalā", raksta tālāk autors. Raksturīgi, ka pašā s.-d. partijas sākumā tās priekšgalā bija vēlākais komūnists P. Stučka un 1917. gadā atkal tās priekšgalā nostājās komūnists J. Daniševskis!

Raksturīgi, ka mazinieki, kuŗus lielinieki bija izslēguši no LSD partijas, tomēr „vēl aizstāvēja Latvijas autonomiju Krievijas demokratiskā republikā un pārmeta latviešu pilsoņībai „nostāšanos uz pilnīga separātisma ceļa!" Šo un citu pretešķību dēļ mazinieki Krievijā nepiedalījās 1917. g. 29. nov. Valkā nodibinātajā Latv. pagaidu nacionālajā padomē, kas 1918. g. darbojās Pēterpilī." Tie pat „radīja savu Latvijas pašnolemšanās līgu ar F. Cielēnu un A. Kurciju kā vadītājiem." Tātad ne mazinieki, ne lielinieki nebija par neatkarīgas Latvijas valsts dibināšanu; kā vieni, tā otri visai sirdīgi šo ideju apkaroja kā kaitīgu „separātismu." Labākajam s.-d. ārpolitiķim F. Cielēnam vajadzēja gandrīz veselu gadu, lai no Latvijas neatkarības pretinieka kļūtu par tās atbalstītāju un piedalītos Latvijas miera delegācijā Parīzē.

(Turpinājums sekos)

AS

Toronto

ZIEDA

LABĀKĀ DEJU MŪZIKA

POŠANA

— DV TORONTO NODAĻA

alojieši, — viņš runāja labi sadzirdamā
dvokāta balsī, — augstā valdība mums
atviešu dzejnieku Miku Krogzemi izva-
zimtenes baznīcas un pavēl viņu tūliņ
s kapsētā. Mēs nedrīkstam un negribam
ības pavēlei, tādēļ apbedīsim aizgājēju
noejot, tas ir, pēc — viņš paskatījās
i — tas ir, pēc sešām stundām. —
grecīzo laika apzīmējumu visi tūliņ sa-
ās bija jāsaprot: gādāt pēc iespējas, lai
aspētu ierasties arī tie, kas domāja, ka
. Tādēļ arī tai pašā laikā, kamēr pajū-
nām pagriezās uz kapsētas pusi, vairāki
tāvēja pie slitas, steigšus no tās atraisī-
izklīda uz visām pusēm no baznīcas. Tie
ie brīvprātīgie ziņotāji, kas devās uz vi-
galiem.
lniņš ar Krogzemja piederīgiem un kā-
ekiem gāja kājām aiz šķirsta. Sarunas
visus nospieda skumju pilna nevarības
ma sajūta.
— Kalniņš klusu runāja, — reiz viņi
es par visu... par visu!... —
— — — — —
dziesmas bija izskanējušas, dzeltenā ka-
lāta skuju vainagiem un puķēm. Mitru-
kapsētās priedēs šalca viegla, pavasarī-
akars bija silts un gaišs. Kapsēta bija
un tikai viena sieviete vēl stāvēja pie
agotās kopas. No vārtu puses tai pienā-

Kate — ir jau vēls, mums jābrauc mā-
na kautri aizkāra Kates roku.
s klusēdamas gāja uz vārtu pusi.

Beigas

DARBS DARA MEISTARU

PIEZĪMES PĒC TLB DRĀMATISKĀ ANSAMBĻA MINCHHAUZENA PRECĪBU UZVEDUMA

TLB drāmatiskais ansamblis ilgi nebija reprezentējies ar izrādi, bet teātŗa draugi zināja, ka tas visu laiku cītīgi strādā, lai nāktu klajā ar plašu vēriena iestudējumu — Ziverta Minchhauzena precībām. Darbu sākot ansamblim nevarēja būt šaubu, ka tam nāksies cīnīties ar smagām ēnām — Latvijas Dailes teātŗa un Mērbekas ansambļa Vācijā šīs lugas uzvedumiem, kas labā atmiņā vēl daudziem skatītājiem. Un ko nozīmē salīdzināt Dailes teātŗa inscenējuma iespējas un aktieru izlasi ar to, ko spēj sniegt amatieri Kanadas apstākļos, lieki pieminēt. Tomēr, neraugoties uz teikto, viss ansamblis — sākot ar administrāciju, režisoriem un dekorātoru, beidzot ar katru aktieri, bija cīnījušies un strādājuši sevis nežēlodami, lai godam pastāvētu šo ēnu tuvumā. Un visumā tas ansamblim arī izdevās, sniedzot labi pārdomātu, raitu un arī ārēji acij tīkamu izrādi, kur īpaši nopelni E. Krūmiņa gaumīgajām dekorācijām un krāšņajiem aktieŗu tērpiem.

Lugas iestudēšana šai reizē bijusi divu režisoru rokās: E. Kalniņas-Znotiņas un V. Pukata. Šķiet, ka pirmā, Dailes teātŗa tradīcijās strādādama, daudz bija drīkusi aktieŗu kustību un balss atraisīšanas labā, pānākot it atzīstamu vieglumu daudzās saspēlēs, bet Pukata kontā nez' vai nebūs jāieraksta zīmīgie rakstura veidojumi. Kā abiem režisoriem izdevies saskaņot uzskatus, paliek noslēpums, bet rezultātā tomēr bija panākta laba ansambļa vienība un kopējs lējums. Skaisti izdomāts bija arī izrādes noslēgums, liekot tēlotājiem uznākt pa pāriem un ziedu pasniegšanu izkārtojot priekškara aizvēršanās laikā, tā pēc tam panākot krāšņu efektu.

V. Brastiņa Minchhauzēns bija varbūt cēlāks un kareivīgāks, kā to esam skatījušies vai iedomājušies savā iztēlē, bet visumā viņa Minchhauzens bija acij tīkams un pārliecinājās arī dramātiskajos tēlojuma brīžos, īpaši guļamistabas skatā, tāpat noslēgumā, tā kā gribētos ticēt, ka Minchhauzens ir Brastiņa labākais sniegums, kāds līdz šim redzēts. Varbūt varētu vēlēties vairāk rotaļīga vieguma, vairāk šķelmības, bet tā ir gaumes un uztveres lieta.

D. Brastiņa Jakobīnes lomā, diemžēl, nesasniedza sava partnera līmeni. Kaut viņai visi ārējie dotumi, lai tēlotu Jakobīni, pietrūka tomēr īsti aristokratiska temperamenta un lepnuma, kādu varētu gaidīt no aizvainotās baronešes. Jakobīne tādēļ šķita pārāk liriska, nesasniedzot pilnīgi iespējamos dramātiskos kāpinājumus, ko traucēja arī it kā forsēti augstā, kaklā saspiestā balss. Kādēļ tas bija vajadzīgs, ja zinām, ka Brastiņas tembrs ir daudz patīkamāks, kaut zemāks.

Jakobīnes auklē — Dz. Indzere — sagādāja prieku skatītājiem no pirmā līdz pēdējam vārdam, no pirmās līdz pēdējai kustībai. Viņas tēlojums blakus Oksenam un Jukumam, jāmin pašā pirmajā vietā. Kādēļ gan režisoriem neienāca prātā doma, aukles un Jakobīnes lomas samainīt?

B. Stars — Oksens, aktieris ar labu rutīnu, TLB ansamblim ir liels ieguvums. Jau pašā pirmajā skatā, pagarajā monologā, viņš pārliecināja, ka zina, ko dara, un izturēts viņa tēls palika līdz pašām beigām.

V. Pukats Jukuma lomā, ja vien tam nokniebtu gabaliņu no pārāk gara deguna, būtu tikai slavējams. Kas par jauku vieglumu un atraisītu spēli! — Tādēļ arī gluži lieks likās pārāk uzskatāmais ārējais maskas pasvītrojums.

Princeses Sofijas tēlā A. Beķerei netrūka bērnišķīgas grācijas, viegluma un untumu, bet daudzas iespējas palika arī neizmantotas. Tomēr H. Beķerei ir jauka dzirksts, ko drošī vien nākošās izrādēs varēs uzpūst vēl gaišāku.

Viņas māti Johannu E. Krēmane tēloja korrekti un ar labu stāju, bet pie viņas spožākajām lomām šo tomēr pieskaitīt nevar. Kāda klūme grimā vai apgaismojumā ļāva arī saskatīt „stiķējumu" pie dižā deguna. To var pārmest grima jautājumā arī vairākiem citiem tēlotājiem.

A. Jansonam temperamentīgā Naniškina lomā gan netrūka spara, bet pietrūka nianšu, īpaši balss modulēšanā, tādēļ viņam nopietni būtu jāpadomā par skaidrāku izrunu, ko šoreiz traucēja arī aizsmakums. Derētu arī mazliet apcirpt mežonīgo parūku, jo galmnieks, kaut krievs, paliek tomēr galminieks.

Kabinetsērs Saltikovs un hofmeisteriene — A. Butāns un I. Neimane labi iekļāvās savās lomās, parādīdami arī īsti galminiecisku intrigantu veiklību, braši turējās arī kirasieri — I. Ruģelis un A. Čerņenoks.

Izrādes kopiespaids, acij kavējoties pie greznajiem kostīmiem un gaumīgā skatuves iekārpa, bija labs, un liecināja, ka ar nopietnu darbu labi veicami visgrūtākie uzdevumi arī amatieriem. **Igr. V.**

Videvuds Kļava

OZIRIJS

Es neesmu viss nekur.
Simts gabalos,
tūkstošiem sīkās daļās
es glabājos, slēpjos
un esmu.
Es nevaru savienoties,
tik daļas es topu
un dzīvoju
tūkstoš veidos.
Kā sēkla
es slēpjos
klēpjos
un vagās.
Bet melnā sieva raud
un kāra meklē manis,
lai savienotu,
lai es būtu viss
viņas
kapā.

„SLINKAIS RUNCIS" UZ SKATUVES

Piektdien, 25. maijā Veras Keišas baletskola bija rīkojusi savu piekto audzēkņu vakaru. Līdz ar bērnu vecākiem un draugiem Kosburn skolas auditoriju pildīja arī daudz interesentu. Ieradies bija arī generālkonsuls R. N. Braisons ar ģimeni.

Programmu ievadīja ar Bruno Skultes komponētā baleta „Slinkais Runcis" pirmuzvedums. Libretu, choreogrāfiju un kostīmu zīmējumus devusi Vera Keiša. Humoristiskais balets skatītājos kā lielos, tā mazos, izraisīja spontānas smieklu šaltis un dzīvu atsaucību. Ar labu vārdu te jāpiemin arī Ed. Keiša labi izdomātās un iespaidīgās pagraba dekorācijas.

Ar dziļu izjūtu un tīru techniku Laila Pāvula dejoja jauno meiteni baleta viencēlienā „Rozes gars", un skatītājam ne mazāk patika arī rozes gara iemiesotājs Reinis Kūps.

Otrā programmas daļā turpat jau meistarīgi Dace Priedīte dejoja J. Štrausa Polku un Daira Sproģe — Deliba Pičikato. Abas mazās dejotājas parādīja tik noteiktas un tīras kustības un tik noslīpētu priekšnesumu, ka gribējās ieskatīties nākotnē, kad meitenes būs paaugušās, un redzēt skaistu un īstu baleta mākslu. Bet labs nāk ar gaidīšanu. Saliedētu kopdeju sniedza Daira Sproģe un Uldis Broks Deliba valsī.

Turpat jau akrobatisku meistarību, bet katrā ziņā labas klases dejojumu skatītāji redzēja Margrietas Rozentāles un Viestura Rozenberga priekšnesumā A. Adamsa Pas d'Esclave, bet katrs varēja no sirds pasmieties par J. Strausa Pičikato polku, kurā piedalījās 19 skolas audzēknes, no tām trīs vēl gluži sīcinas.

Beidzot gribas teikt labu vārdu par skaistajiem kostīmiem un visu dejotāju noslīpēto skatuves un priekšnesuma techniku. Audzēkņu spēles atalgoja ziedu un dāvanu klēpji; ziedus pasniedza arī skolas vadītājai Verai Keišai un pavadītājai Verai Leinvēberei. **P.**

Jakobīne — D. Brastiņa un princese — H. Beķere. J. Kreiļa uzņ.

Grāmatniecība

Redakcijai piesūtīti šādi izdevumi: Ceļiļieks 8. n-rs, jaunatnes žurnāls, iznāk Kanadā M. Štauvera redakcijā. Šai n-rā no vecākās paaudzes ar rakstiem piedalās P. Dreimanis, J. Pālens, no jau pazīstamajiem autoriem savus darbus devuši I. Gubiņa un bez tam daudz citu dzeju, apcerējumu un vērtīgu ideoloģiski-informātīvu rakstu. Žurnāla cena 25 centi. **Dzimtenes balss** 5. n-rs. Vispasaules latviešu katoļu illustrēts mēnešraksts. **Trimdas skola**, 7. n-rs. Saturā prof. A. Švābes, K. Kundziņa, P. Jurēviča, A. Kurmja, J. Grīna u. c. raksti. **Tērvete**, gaidu un skautu žurnāls 13. n-rs.

KANADAS RIETUMOS AUG JAUNA LATVIEŠU MĀKSLINIECE

Aina Sauja dziedās Traviatā

Nesen notikušajā garīgajā koncertā Edmontonas latviešiem atkal bija izdevība, blakus Kanadas māksliniekiem, klausīties mūsu jauno solisti Ainu Sauju. Visumā šo koncertu var apzīmēt par labi izdevušos, ar augstu māksliniecisko kvalitāti.

Koncertā A. Sauja dziedāja četrus Bacha un Hendeļa korāļus, aizraudama klausītājus ar savu tīro un maigo balsi. Pēc koncerta klausītāju vairums devās uz baznīcas pagraba telpām, lai piedalītos tālākās Mātes dienas svinībās. Tur gaidīja bagātīgi klāti galdi, par kuŗiem bija rūpējusies sv. Jāņa dr. dāmu komiteja.

Tur jauno dziedoni pēc labi veiktās programmas bija aplencis pulciņš draugu, kas priecājās līdzi ar viņu par panākumiem dziesmu laukā. Sarunā ar jauno mākslinieci atklājās, ka viņa mācās Toronto konservātorijas kursus, kuŗu apmērā tai katru gadu jānoliek eksāmenus. Šai gadā Aina Sauja piedalījusies Albertas provinces mākslas festivālā un ieguvusi stipendiju, iegūstot 1. vietu oratoriju klasē, 2. vietu koncertu grupā un 2. vietu arī fināla grupā. Par tālākiem nodomiem — pēc gala pārbaudījumu izturēšanas jaunā dziedone kautrējas izteikties, jo tie vēl tālu — vesels gadiņš vēl esot jāgaida... Tuvākās pārrunās tomēr atklājas, ka A. Saujai nemaz tik viegli neiet, kursi maksā lielu naudu, dienu tā pavada darbā, bet brīvais laiks jāveltī studijām. Bet viņai tomēr stingra apņēmšanās ir sasniegt gala mērķi, lai sagatavotos skatuves karjērai.

Ka dziedone tiešām jau guvusi labus panākumus un atsaucību ne tikai no Edmontonas latviešu puses, bet arī kanadiešu mūzikas cienītāju aprindās, apliecina raksti, ka viņa ir iesaistīta arī vietējā mākslinieku apvienībā, kas šī mēneša beigās Edmontonā uzvedīs „Traviatu", un tur mūsu jaunajai dziedonei uzticēta otra galvenā loma.

Visu Edmontonas un apkārtnes latviešu, kas dzirdējuši jauno mākslinieci, vienīgā vēlēšanās ir, lai viņai viegli un drīz paškirtos ceļš līdz kalna galam!

Z. Čaks.

JAUNĀ BALETA AUDZE VINGRINA SOLI

E. Ošiņas-Bērziņas studijai 5 gadi

Rokās turu Latvijas Nacionālās Operas afišu ar operas nama siluetu, melniem burtiem iespiesto tuvāko izrāžu sarakstu, un tur lasu: „Aīda — pasaules slavenā dirigenta Leo Blecha vadībā, A. Vāne, A. Kaktiņš, H. Lūse... Bajadēra, Rozmarija, dirigents J. Kalniņš, dekorātors A. Norītis — L. Blumentāle, A. Verners, T. Brilts... 1938. gada 1. maijā Operas baletskolas deju pēcpusdiena, dejas iestudējuši Sira Jirgena, Erna Ošiņa un Harijs Plūcis. Šķiet, tūlīt ar vieglu švīkoņu pacelsies priekškars, vieglas vēja pūsmas nesta, nāsīs iesitīsies raksturīgā skatuves smarža, un tik labi pazīstamie tēli atkal dziedās, dejos un virpuļos operas uguņu gaismā.

Daudz gadu pagājis kopš tā laika, daudzi no mūsu skatuves mākslinieķiem pazuduši, pasaulē izklīduši arī mūsu labāko baleta mākslinieku saime. Bet dejotāja un baleta paidagoģe Erna Ošiņa-Bērziņa, kas latviešiem Toronto tik labi jau pazīstama, 9. jūnijā Sv. Andreja baznīcas zālē atzīmēs savas baleta skolas 5 gadu darbības jubileju. E. Ošiņa-Bērziņa, kas 1950. gadā Anglijā bija vēl bieži redzama uz skatuves kā aktīva dejotāja, ieradās Toronto 1951. gadā un atvēra šeit savu balleta studiju, kas latviešu sabiedrībā izpelnījusies ļoti labu slavu. Māksliniece, reizē ar darbības uzsākšanu, tika arī uzņemta Kanadas profesionālo baletskolotāju apvienībā. E. Ošiņai-Bērziņai laimīgi izdevies noorganizēt savu studiju tā, lai būtu visi priekšnoteikumi, kas dod iespēju strādāt uz īsti profesionālas bazes, tā garantējot labus darba rezultātus kā telpu, tā pianista un arī kostīmu ziņā. Par pianisti studijā darbojas Edīte Timermane-Ozola, bet par kostīmiem gādā izcilā latviešu kostīmu meistare Elfrīda Šteine. Mākslinieks Kārlis Bērziņš savukārt nāk studijai talkā, rūpējoties par uzvedumu dekorātīvo pusi, kamēr par apgaismošanu gādā A. Strucis. „Bez šaubām", atzīmē studijas vadītāja, „nekas nav iespējams arī bez vecāku atsaucības un līdzdarbības, lai darbs būtu pilnvērtīgs."

E. Ošiņa-Bērziņa atzīmē, ka baletu ne tikai veicina jaunatnes fizisko attīstību un iemāca dejošanu, bet ievērojami sekmē arī garīgo un mūzikālo attīstību. Protams, lai kļūtu par īsti profesionālu skatuves mākslinieku, tad bez talanta ir nepieciešams arī ļoti rūpīgs un sistēmātisks darbs.

Pieskaroties jautājumam, kas skar baletu Kanadā, māksliniece konstatē, ka interese par baletu Kanadā ļoti augusi. To apliecina sabiedrības atsaucība un pārpildītie baleta sarīkojumi. Ir tikai laika jautājums, kad Kanadai būs arī sava patstāvīga opera ar operas baleta trupu. Nav arī labu baletskolotāju trūkums, kas pratuši jau izaudzināt daudzus ievērojamus dejotājus. E. Ošiņas-Bērziņas studijā pagaidām vistālāk grūtajā baleta mākslā tikusi Maiga Egle, par kuŗu jau interesējas Kanadas Nacionālais balets.

Studijas vakarā šoreiz audzēkņiem būs dota iespēja sevi iespējami daudz parādīt solo dejās, kurā uzstāsies dažādo gatavības pakāpju audzēkņi. Ja jaunākie rādīs savas spējas galvenokārt klasiskās dejās, tad vecākie audzēkņi dejos arī raksturdejas, kas prasa īpašu stilu un jau stabilākus klasiskās dejas elementu pamatus. Programmā bez tradicionālā — „Mūs māsiņa pūru dala", būs arī bērnu baletu „Dienas cauri ciemiņi" ar Šūberta mūziku, E. Timermanes-Ozolas aranžējumā. Visu deju choreogrāfija ir pašas E. Ošiņas-Bērziņas. Sevišķi krāšņi solas būt kostīmi, kuŗu gatavošanai veltīts daudz laika un pūļu. **Z. Z.**

Jauni ģimnazijas abiturienti

Piektdien, 25. maijā beidzās latviešu sestdienas ģimnazijas mācības gads. Aktā uzrunu teica prof. A. Burkēvics, kas tagad atkal atgriezies aktīvā skolas darbā. Viņš konstatēja, ka sekmes pagājušajā mācības gadā bijušas teicamas.

Mācības sekmīgākie skolēni saņēma balvas: 1. klasē Ojārs Siljakovs, Ilga Pētersone un Dace Zvilne; 2. klasē Velta Zariņa un 3. klasē B. Merca un I. Grava. Viscentīgākie skolēni, kas nav kavējuši nevienu mācības dienu, bijuši: 1. klasē Iga Pētersone, 2. klasē Māra Grīnberga un Inta Kalniņa un 3. klasē Dzintra Simanovska.

Priekšnesumu daļā ģimnazijas audzēkņi šoreiz sniedza pašu sagatavotus priekšnesumus. Tā pirmās klases audzēkņi lasīja referātu Kuršu brīvības cīņas ar sekojošu tēlojumu par šo pašu tematu, Ilga Pētersone un Dace Zvilne referēja par tematu Latvju dainas. Arī šo referātu papildināja pašu audzēkņu sacerēta ludziņa. 2. klases audzēkne Velta Zariņa stāstīja par Latviju no dzimtenes pazīšanas mācības, stāstījumu illustrēja inscenējumi. 3. klases audzēkne Ināra Grava lasīja referātu Tautiskais romantisms un ētiskais reālisms, bet G. Simanovska lasīja piemērus no latviešu literātūras.

Slēgto audzēkņu vakaru nobeidza ar dejām un rotaļām.

Jauni ģimnazijas abitūrienti

Piektdien, 25. maijā beidzās latviešu sestdienas ģimnazijas mācības gads. Aktā uzrunu teica prof. A. Burkēvics, kas tagad atkal atgriezies aktīvā skolas darbā. Viņš konstatēja, ka sekmes pagājušajā mācības gadā bijušas teicamas.

Mācības sekmīgākie skolēni saņēma balvas: 1. klasē Ojārs Siljakovs, Ilga Pētersone un Dace Zvilne; 2. klasē Velta Zariņa un 3. klasē B. Merca un I. Grava. Visvairāk skolēni, kas nav kavējuši nevienu mācības dienu, bijuši: 1. klasē Iga Pētersone, 2. klasē Māra Grīnberga un Inta Kalniņa un 3. klasē Dzintra Simanovska.

Priekšnesumu daļā ģimnazijas audzēkņi šoreiz sniedza pašu sagatavotus priekšnesumus. Tā pirmās klases audzēkņi lasīja referātu Kuršu brīvības cīņas ar sekojošu tēlojumu par šo pašu tematu, Ilga Pētersone un Dace Zvilne referēja par tematu Latvju dainas. Arī šo referātu papildināja pašu audzēkņu sacerēta ludziņa. 2. klases audzēkne Velta Zariņa stāstīja par Latviju no dzimtenes pazīšanas mācības, stāstījumu illustrēja inscenējumi. 3. klases audzēkne Ināra Grava lasīja referātu Tautiskais romantisms un ētiskais reālisms, bet G. Simanovska lasīja piemērus no latviešu literātūras.

Slēgto audzēkņu vakaru nobeidza ar dejām un rotaļām.

Eiropas kultūras fonds piešķir godalgas novelu un stāstu sacensības uzvarētājiem

Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra sēdē Londonā kultūras daļas vad. J. Andrups ziņoja par stāstu un novelu sacensības rezultātiem. Sacensību rīkoja Eiropas latviešu kultūras fonds. Priekšlikumu par šādu sacensību apstiprināja LAK EC prezidijs 1955. gada 10. aprīļa sēdē un sacensības noteikumus pasludināja laikrakstos 1955. gada augustā. Darbu godalgošanai bija paredzēts — 1. godalgai 300 dol., 2. god. — 200 dol., 3. god. — 150 dolaru. Darbus vērtēja žūrijas komisija, kuŗā iegāja Zinaīda Lazda, Jānis Grīns un Jānis Andrups.

Sacensība kvantitātīvi un kvalitātīvi devusi labus rezultātus. Liels vairums no darbiem publicējami, un to starpā vairāki pārsniedz līmeni, kāds stāstu un novelu žanrā bijis pēdējo gadu trimdas latviešu periodikā. Žūrija, darbus vērtējot, vadījusies no stingrām mērauklām, tamdēļ atzina, ka to starpā nav neviena, kam bez iebildumiem būtu dodama pirmā godalga. Godalgošanai paredzētos līdzekļus — 650 dolarus, nolēmts sadalīt:

2. godalga 200 dolari piešķirti darbam „Cilvēku klubs", autora šifra — Homo sapiens.

3. godalga — 150 dolari darbam „Atpakaļ" autora šifra ABB/777. Bez tam atzinības balvas 100 dolaru apmērā nolemts piešķirt trijiem darbiem „Liepziedā," šifra — Arturs Viburs; „Sieviete ar suni" — šifra — Akots un „Kristus" ar šifru — 1949.

Dalas vadītājs lūdza LAK-EC prezidijam A. Alksnīti atvērt aploksnes, kuŗās autoru vārdi. Izrādās, ka 2. godalgu saņem Valdis Kauls. 3. — Pāvils Klāns, bet atzinības balvas izpelnījušies: Knuts Lesiņš, Dzintars Kiršteins un Vilis Lesiņš.

● Latviešu PEN klubs Stokholmā, maza klausītāju pulciņa klātienē, atzīmēja latviešu dzejas 100 gadu jubileju. Sarīkojumu ievadīja prof. A. Švābes uzruna, kam sekoja J. Rudzīša referāts par latviešu dzejas attīstību 100 gados. Dzejas izteiksmīgi skandēja Aina Siksna.

● Zviedrijas latviešu saime saņēmusi ziņu, ka dzejniece Ilze Kalnāre, kas krītot Kurzemei, palika Latvijā, ir dzīva, bet ieslodzīta Vorkutas vergu darba nometnē.

● Vācijā 85. dzimšanas dienu 21. aprīlī nosvinējis rīdzinlekiem labi pazīstamais dirigents Leo Blechs, kuŗš vairākus gadus strādāja Latvijas nac. operā. Berlīnes birģermeistars viņam pasniedza vācu lielo Nopelnu krustu.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces vipete

ROMĀNS

4. turpinājums

Piepeši viņa sarunu aprāva. Sirds pieminēšana bija ierosinājusi domu, ko viņa ļoti gribēja pārrunāt, bet skaidri nezināja, vai drīkstētu, vai ne. Pārdomādama viņa pagrābstījās pa dažiem plauktiem, pacilāja vienu otru trauku, un kad domāja, ka pagājis pietiekami ligs runas sagatavošanas laiks, kā no malas iesāka:

„Ilgi jau Pūpola kungs laikam, pie mums nepaliks?"

„Kā tā?"

„Nu tā... šo to jau dzird, šo to redz — un tad sanāk kopā... Vai nu bez zināšanas uz mūsu pusi atnācēt? Tak jau tepat pie Cibulkiniem šonedēļ vēl kāds ievadājās..."

Pēteris atlika dakšiņu atpakaļ šķīvī.

„Nu jau gan saimniece kaut kam šauj garām," viņš šausām lūpām izdabūja, bet sevī nodomāja, ka pasaule ir ļaunuma pilna, un ka ļaunums skrien viņam pašreiz virsū, acis piemiedzis un slepkavīgu nodomu pilns.

„Hehe," saimniece laipni smējās, „garām gan, garām gan. Un kā šauj, tā taisni Cibulkinu jaunās irnīeces istabā!"

Tad viņa kā bērnam, kam domas jānovirza no palaidnībām citā plāksnē, labinādama noprasīja:

„Cikos šodien pusdienas taisīsim?"

Bet Pēterim par pusdienām vairs nemaz negribējās domāt. Viņš vēlreiz paskatījās uz bagāti klāto brokastu galdu, bet ēstgriba bija zudusi.

Viņš piecēlās.

„Jūs gan maz ēdat!" saimniece bija pavisam pārsteigta, „ja jūs tik maz ēdīsit, tad jau jūs no kopgalda būs jāatlaiž!"

„Negribas vairāk," Pēteris lūpas slaucīdams, atrunājās, juzdamies tomēr glaimots, ka nopelnījis mazēdāja slavu. Galu galā, arī tas bija kaut kas.

Bet cik Rembāniete ar savu uzslavu bija ieguvusi, par tik ar nākošajiem vārdiem sagrāva:

„Nu jā... jauns cilvēks un pavasara laiks... tad jau var saprast... — kur tad tagad? Pie kaimiņiem?"

Kaut ko nesakarīgu atnurdējis, Pēteris uzgāja savā istabā. Cibulkini, acīmredzot, bija ne tikai tuvi kaimiņi, bet arī cieši draugi, kas uz karstām pēdām pārrunāja visus svarīgākos savu māju notikumus. Un pie tiem Cibulkinu dzīvē katrā ziņā bija pieskaitāms arī nejaušais Pūpola nakts apciemojums Lilijas Grunduļa jaunkundzes istabā.

„Nāc!" viņš pasvilpa Zārai, „iesim. Tevis dēļ man tagad visas šitās nedienas. Bet tā nu pēdējā reize, kad es dancoju pēc tavas stabulītes. Turpmāk notiks tā, kā es to gribēšu."

Un kaut arī Zārai tas ļoti nepatika, viņš piestiprināja viņu saitē, uzlika platmali un gaišos cūkādas cimdus rokā vicinādams izgāja uz ielas. Viņu apņēma pavasara svaigums un degošu gružu un veco lapu dūmaka.

„Nu?" Rembēns jautādams paskatījās sievā, kad tā no virtuves izgāja dārzā, „Paēda? Pietika?"

„Ak nu!" tā nicīgi atmeta ar roku un, grābekli paņēmusi, gāja vīram palīgā, „izrunāts. Tāpat kā visi. Kādu olu, gabaliņu šķiņķa — tas viss. Un šrimpus nemaz neņēma — negribot tik glaunas mantas tik agrā rītā."

„Es jau domāju," Rembēns apmierinājās, „tak jau pašu cilvēks. Kur tu par viņu arī tādas runas biji salasījusi, ka esot smalkāks par ķeizara frizieri un no bundžām vien ēdot?"

„Nu tu man bruksi virsū!" Rembēniete iecirta grābekli zemē „ko tu mani sunī? Vai es tevi teicu, lai tu viņu ņem iekšā? Pats visu laiku runāji — te neviens pie mums nenāks, te neviens nedzīvos. Te par tālu no autobusa, te par tālu no centres. Kas to katru dienu dīca? Es!"

„Bet kas teica — ja mēs Pūpolu dabūtu iekšā, tad gan Cibulkins trīs nedēļas štovētus kāpostus vien vairs ēst dabūs? To es teicu — ko? Jā?! Nekā, Rembēnu māte, tev arī tas Pūpolu drudzis pielipis kā visām, kam brunči mugurā."

„Tā tā. Kliedz vien, kliedz vien. Lai jau visa pasaule dabū zināt, ka Rembēns sievu sunī. Pabrēc vien — varbūt pat Cibulkini sadzirdēs. Bet to es tev, Frici, saku — ja tu man ar tādām runām nāc, tad tu Pūpola kungam pats varēsi ēst taisīt. Es tur ķēķī vairs kāju nesperšu, kad viņš būs iekšā. Man tagad pietiek. Kā ēna esmu tev visu laiku lēkājusi līdzi — un kam tas labums ticis? Kas man tagad ir? Viss jau tikai uz tava vārda, — māja uz tava vārda, mašīna uz tava un televīzijas aparāts arī. Strādāt, jā — to es priekš tevis drīkstu!"

Un Rembēniete nosvieda grābekli, iegrūda plaukstu acij un šņukstēdama ieskrēja istabā. Durvis vien noklaudzēja.

Rembēns sagrozījās, un tā kā gribēja iet sievai pakaļ, bet tad apdomājies, sāka raudzīt sērkociņus un, apdzēsto cigareti no sētas staba paņēmis, aizsmēķēja. Nebija pirmā reize, kad sieva svētdienas rītā izmazgāja acis. Paspārdīsies, padziedās kādu brīdi un pāries. Ja tagad ies, viss sāksies no sākuma, un tad gala nekad nevarēja paredzēt.

Tā arī bija. Pēc neilga brīža virtuvē varēja dzirdēt traukus skaņam, tad sieva paklusā balsī sāka dziedāt zēlu tautas dziesmu par bārenīti, kas palikusi bez mātes, un ko sveši ļaudis nicina, tad nāca citas par līgaviņu, kas tautās aizgājusi un ko vīra māte spiež darbos, tad tādas no senākiem laikiem par bēdām un grūtu sirdi, un beigās pāris baznīcas dziesmas. Ar to viņa gribēja parādīt, ka šodien svētdiena un ka viņa, būdama kristīgās draudzes locekle, zina, kas svētdienā klājas un zina arī, kur grūtā brīdī atrast atspaidu un sāpju remdēšanu.

Pirmais ceļa mērķis Pūpolam bija brālēns. Viņš to sen nebija redzējis, un no Rembēnietes runas varēja saprast, ka viņa pagājušās nakts piedzīvojums milzīgā ātrumā un skaistā, interesantā ārējā ietērpā pašreiz ceļoja no mājas uz māju, lai uzlabotu tautiešu gara stāvokli un aizdzītu nedēļas darba nogurumu. Tad jau labāki, ja viņš brālēnu par notikumu apgaismo pats, jo brālēna sieva Emilija bija draudzene Milzuma kundzei un pa laikam viesojās arī pie Ziemeļiem, un ja tā par Pēteŗa gaitām dabūja zināt no viņa paša, tad varēja cerēt, ka viņa attiecīgi noskaņos arī pārējās dāmas.

Bez tam varēja gadīties, ka brālēns zināja kādu piemērotu dzīvokli, kur Pēterim ar Zāru ievadāties. Par visām lietām, tam bija jābūt iespējami tālu no Rembēniem un Cibulkiniem un līdz ar to arī no Grunduļa jaunkundzes.

Brālēns pašreiz nebija mājā, un Pēterim vajadzēja patērzēt ar Emiliju un gaidīt, kamēr tas atgriezīsies.

„Nebūs jau ilgi," Emilija teica, krēslu norādīdama un ar priekšautu no viesistabas galdiņa putekļus traukdama, „izgāja tepat ar bērniem pastaigāties. Svētdienas diena."

Pati vienā no viesistabas krēsliem apsēdusies, viņa mazliet šķelmīgi paskatījās Pēterī.

„Par vedējtēvu lūgsi?"

„Vedējtēvi jau tikai kāzām vajadzīgi," Pēteris kā nesaprazdams runāja.

„Cik tad nu vairs atliceis, ja pie līgavas jau naktī sāc staigāt," Emilija savas zināšanas netaupīja.

„Kas tādas muļķības sastāstījis? Kas par līgavu, kas par nakti un kas par staigāšanu?" Pēteris vēl cerēja uz brīnumu, kaut gan bija skaidrs — Emilijai viss bija zināms.

V. PALMA

RI 3670

no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BUTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BUTU RAKSTĪTS, KĀ JUMS IR TIESIBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

BROADVIEW — DANFORTH: 6 istabu dubultkieģeļu māja. Garāžas iespējas. Kopējā cena $12.000, iemaksa $2.000.

HIGH PARK — BLOOR: divstāvu, 7 istabu dubultkieģeļu māja, ejlas apkure, garāža. Iemaksa $3.500, kopīgā cena $13.500.

EGLINTON — YONGE: 6 istabu dubultkieģeļu māja, ejlas apkure, iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $13.500. Iemaksa $3.000.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos.

HILLCREST MOTORS LIMITED

1438 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECIBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu $200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

YONGE — MELROSE: Iemaksa $5.000 6 istabu dubultkieģeļu savrupmāja, moderna virtuve, ejlas apkure, liels dārzs un garāža. Pilna cena $17.500.

COXWELL — SAMMON: pilna cena $12.500, 5 istabu dubultkieģeļu bungalovam. Udens-ejlas apkure, garāža. Iemaksa $3.000.

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

NO RĪGAS LĪDZ REINAI

KĀDA GAISA IZPALĪGA ATMIŅU STĀSTS

IV

BRIESMU STĀSTI PAR NĒĢERIEM

Otrās un beidzamās uguns kristības saņēmām netālu no Diseldorfas, Reinas krastā. Pa nakti tur mūs bija atvedušas smagās automašīnas. Ieņēmām pazicijas aiz kāda ābeļu dārza, metrus piecdesmit no lēni plūstošās Reinas krasta. Te pavadījām veselas divas nedēļas, bez lielām cīņām, jo kā vēlāk uzzinājām, mēs bijām ielenkti, un sabiedroto armija lielu interesi par mums neizrādīja. Viņu artilerija gan gandrīz mūs visus apsita, kad atradāmies kādā mājā, lai atpūstos no nakts sardzes. Šai laikā gribēju peldēt pāri Reinai un padoties amerikāņiem, bet vācieši mums bija sastāstījuši visādas briesmu lietas par nēģeriem, kas pa naktīm viņpus upei taisīja visādus mežonīgus trokšņus, tādēļ mēs dzīvi palikušie gaisa izpalīgi nolēmām izturēt līdz beigām. 27. aprīlī arī izbeidzās mūsu kalpība vāciešiem. No aizmugures dzirdējām tuvojamies amerikāņu tankus. Tai brīdī atrados pilsētiņā atpūtā. Vācieši mani izraudzīja, lai dodos uz ierakumiem un ziņoju pārējiem, ka tie atstājami. Šai gājienā pārdzīvoju vēl nepieredzētas bailes, jo man gaisā dienas laikā bija jātuvojas ierakumiem, kuŗu pieejas ceļu skaidri varēja pārredzēt amerikāņi. Uzmetis raibo telteni uz galvas, rāpoju uz ierakumiem. Man laimējās, tāpat izkļuvām ārā un visi devāmies uz Diseldorfas pusi. Pa ceļam gar Reinas krastu mūs apšaudīja, noslēpāmies kādas fabrikas pagrabā, bet pēc apšaudes turpinājām ceļu uz sabumbotās pilsētas pusi. Diseldorfas pievārtē apstājāmies kādā slimnīcā, kur kāds vācu virsnieks ierakstīja mūsu dokumentos, ka esam demobilizēti. Protams, paraksts bija viltots, jo virsnieks, kam bija tiesības mūs atlaist, nekur vairs nebija atrodams. Turpat ārī atstājām ieročus — iesviedām tos krūmos.

Latviešu izpalīgus sadalīja starp vāciešu grupām. Ar slimnīcas fanātiskā direktora starpniecību mūs visus apgādāja ar civilām drēbēm. Manu grupu nosūtīja pie kāda sabumbota nama, kuŗas īpašnieks apgādāja mums drēbes. Liekas, viņš piederēja pie partijas, un pēc viņa runas spriežot varēja saprast, ka viņš vēlējās, lai mēs pārietu fronti un atkal pievienotos vācu spēkiem.

Te arī izšķīrās latviešu zēnu ceļi. Kopš tās dienas par viņu gaitām neko nezinu.

27. aprīla pēcpusdienā es un vēl divi vācieši gajām atpakaļ uz to pusi, no kurienes bijām Diseldorfā ienākuši. Visur mētājās pamesti ieroči. Pie Reinas krasta, kur bija noenkurojies mazs kuģītis, bija sanācis liels bars civilistu. No kuģīša cilvēki pievāca kādas mantas, liekas ziepes vai cukuru, no uztraukuma labi neatceros, jo mums pretīm ripoja jeņķu zaļais džips ar bruņotu amerikāni aiz stures. Tā es iesoloju amerikāņu ieņemtajā zonā — nevis kā gūsteknis, bet kā brīvs civilists. Vai likteņa rokas darbs? Dievs vien zina, kas notiecis ar maniem bijušajiem biedriem, gaisa izpalīgiem."

Eižens Zeme beidza savu stāstu, un smagi nopūzdamies piecēlās. Viņa stāvs uz bunkura sienas bajķiem meta divaini rēgainu ēnu. Kur vien nežēlīgais liktenis nav izsvaidījis latviešu jaunatni? Mēs atkal bijām saukti cīnīties...

Kaprālis Eižens Zeme uzvilka ložu drošo jostu un pasniedzās pēc automatiskās karabīnes, tad mēs abi izgājām spocīgi tumšajā Tālo Austrumu naktī...

— Beigas —

Hugo Atoms.

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

UZSĀKIET savu uzņēmumu mājās, AUDZĒJOT ŠINŠILA zvēriņus pagrabā.

Izdevīgi ieguldīt naudu, ātri gatavi tirgum, liela peļņa.

Zvanīt vak. HU 9-4608 Toronto

Nupat pienākušas grāmatas:

K. ZARIŅŠ, romāns,
DZĪVĪBA UN TRĪS NĀVES
Iesieta $2.60, broš. $2.00

R. RAIDS
KAD KRIEVI NĀK
Cena $5.00

APSIŠU JĒKABS
BAGĀTI RADI
Cena $2.40

R. BLAUMANIS
KOPOTI RAKSTI 6. sēj.
Cena $3.80

J. KLIDZĒJS
DŽENITORS
$4.00

I. LIEPSALA
SUMPURŅU LAIKS
$2.80

ANŠLAVS EGLITIS
LĪGAVU MEDNIEKI
$3.50

ES NEBIJU VARONIS
$4.50

K. IEVIŅS
PIE TEIKSMOTĀ EZERA
$4.00

AD. ERSS
KRUSTS CEĻMALĀ
$4.00

KN. HAMSUNS
JŪSMOTĀJI
$2.25

T. HARDIJS
SKAIDRA SIEVIETE
$3.80

J.TORVAIDS
MĪKLAINIE LIKTEŅI
$2.80

TRIECIENS UZ BERLĪNI
$3.50

V. MOBERGS
JAUNĀ ZEMĒ
$3.80

J. VĪTOLS
200 LATVIEŠU TAUTAS DZIESMU
$11.00

DZĪVĀ DZEJA
$8.00

AL. ČAKS
MANA PARADĪZE
$6.00

ANDREJA EGLIŠA dzejas
VAI VĒL DIEVKOCIŅŠ ZIED MĀTES KAPU LAUKĀ?
$4.00

DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.

Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.

Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

VENUS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

231 Roncesvalles Ave. (pie High Park Blvd.)

LE 4-4645, Toronto

Ziedi un ziedu izstrādājumi katram gadījumam. Latviešu keramika. Adas izstrādājumi. Laikraksti.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

DĀMA - IGAUNIETE:

labi izglītota, 180 mārc. 5' 4", laba izskata un labi situēta, labas grāmatas, mūzikas un mākslas mīlotāja, vēlas satikties ar intelligentu un izskatīgu latvieti no 45-55 g. v.

Lūdz rakstīt angliski, pievienojot ģimetni, šī laikraksta kantorī Nr. 756

J. GRISLIS

Drēbnieks

188 Davenport, Rd., Toronto, tel. WA 3-5295

Agrāk: Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

850 Bloor St. W. pie Ossington Ave, Toronto, Tel. LE 6-7076

MATINEE HATS

DĀMU CEPURU VEIKALS

Krājumā: Salmu, puķu un kokteiļu cepures.

Pagatavojam arī no pienesta materiāla, — tāpat arī gatavojam līgavām un līgavas māsām.

Marta Šverns

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

OVERSEAS GIFT PARCELS CO.

Birojs 316 Harbord St., Toronto 4, LE 3-2258

Sūta uz zemēm krievu orbītā pārtiku, drēbes, apavus, medikamentus, kā arī personiski sagatavotus saiņus.

Piegāde garantēta.

Birojs atvērts no plkst. 6-10 pp.

Pārdodam West- un Ostmarkas, krievu rubļus u. c. valūtu.

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

KAKTIŅŠ

Transporta firma

Ņemam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt

RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

LATVIEŠU VEIKALS

THE SPRI

MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

SVAIGA GAĻA

AUGĻI — SAKNES

EIROPAS KONSERVI

SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

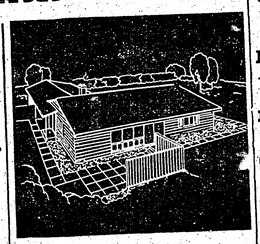

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE ● MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. — Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:

P. AVOTIŅŠ, V. SKUJA, J. VEISS, E. MIĶELSONS

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ, Tel. 2R2 GRAND VALLEY

NAMSAIMNIEKI!

Vai jums ir zināms, kādus atvieglinājumus jums dod

COMPOSITE DWELLING POLICY

Nesaistošai informācijai zvaniet A. BĒRZIŅA apdrošināšanas aģentūrai LE 4-8447, Toronto

GARANTĒTS 10% IETAUPĪJUMS

Delikatešu veikals LITTLE RIGA

343 RONCESVALLES AVE., TORONTO

Tel. LE 4-8974

Īpašnieks JURIS DZEGUZE

BALTIC GARAGE

445 King St. E. Tel. EM 8-8153, Toronto

Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs

AUTO TRANSPORTS

A. PURJE P. KURRE

Kungu un dāmu apģērbus

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina odekrēm pagatavoju īsā laikā. Liela drānu izvēle. Uzvalks par $54.50, kostīms $49.50, bikses $12.50, mētelis $55.95.

387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

A. SILAVS

Kungu un dāmu drēbnieciba Tīra, krāso. Par pazeminātām cenām. Garantēts darbs. 415 DUNDAS St., E. Toronto,

Pie Parliament St. EM 4-0089

RADIO TECHNIĶIS

A. EGLĪTIS,

62 Langley Ave, Toronto, tel. RI 6477.

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Dr. MICHAEL BALKANI

speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā

202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniecēs

Tel. WA 1-3632 un HU 8-7841

BRUCE D. PALMER

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

229 YONGE ST.,

Room 203, EM 4-3141, Toronto

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2008 pēc pusdienas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slāvu valodas

Dr. med.

K. ZYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1393 Dundas St. W., Toronto (darbā Runsholme - Gladstone). Pieņem katru dienu no 1-3 un 6-8, sestdienās no 11-2 un pēc vienošanās. Tel. LE 4-6851

Runā latviski un vāciski

A. KERSON

IGAUŅU JURISTS

229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, vakaros MA 0141

Runā vāciski un krieviski

Nupat saņemta plašākā pavāru grāmata latviešu valodā

M. KRONES-BALDUMAS

IKDIENAS UN SVĒTKU GALDS

Liela formāta, 700 lapp., 1600 recepšu vienkāršām ikdienas maltītēm un svētku galdam. Daudz ilustrāciju, no kuŗām dažas ir krāsainas. Cena $6.85.

Izsūtām uz pēcmaksu (C.O.D.). Zvanīt EM 8-0792 līdz pl. 6 vak.

DABŪJAMA

DV GRĀMATNĪCA

123 Huron St., Toronto, Ont.

LĒTI! ĀTRI! SOLĪDI!

Dāvanu saiņus uz visām zemēm izsūta

BROWNEJONES

LTD.

1, Norfolk Place, London, W. 2, Great Britain

Visāda veida ārstniecības līdzekļus, drānas, apavus, veļu pārtiku u. c. Saiņus izsūtām, neuzdodot sūtītāja vārdu. Garantējam saiņu saņemšanu. Nesaņemšanas gadījumā atmaksājam naudu vai izsūtām jaunu saini. Nosūtītājam izsniedzam licences numuru, pasta kvīti un saņēmēja parakstu.

Lūdzam salīdzināt mūsu cenas ar citu firmu cenām! Rakstīt latviski, pieprasot informāciju un cenrādi!

Darba laiks no 9-7; sestdienās 10-3

Sestdien, 1956. gada 2. jūnijā

OSKA

ERNAS OŠIŅAS –

BALETA ST

SESTDIEN 9. JŪN

Pianiste EDITE TIMMER

iekārto

Ieejas

SAULAINES

RĪK

ASAKU

SESTDIEN, 2. JŪNIJĀ,

SAUL

Visa Saulaines territo

Ieeja

Ar š. g. 1. jūniju

PĀRTIKAS PR

D A U

581 PAPE AVE., TO

Starp Danforth — Riverdale

Piedāvājam: LAB

DĀJUMUS EIROPI

VISUS PĀRĒJOS GA

DELI

Ar augšminēto dienu

īpašnieki: O. DĀ

Apmācības auto:

OLDSMOBILE autom. tr

CHEVROLET standart tr

¾ t FORD standarts šof

Visiem kursant

AUG.

100 High Park Ave

LIET

RESTORĀ

994 Dundas St., W

Jaunatvērtajā restorānā ē

svaigiem produktiem. Atv

plkst. 10.30 vakarā. Laipn

Īpašnie

MARION

Tvaika vannas

sejas masāža, nagu

Runā angliski, vāciski,

559 BLOOR ST., W

Atvērts ikdienas no

JANIQU

Īpa

Galvenais birojs: 835 Q

Nodaļas: Winnipeg, M

Catharines, Ont., Buf

Newark, N.J., Phila

Fort William, O

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

BLOOR — INDIAN RD.
$8.000 iemaksa 6 ist. bungalovam ar izbūvētu atpūtas telpu pagrabā. Radiatoru-eļļas apkure. Ļoti liels gruntsgabals ar garāžu. Viena atklāta obligācija uz 15 g. Zvanīt I. Jankovskim.
$4.000 pilna cena 100 akru farmai ar visām saimniecībās ēkām Orangeville apkārtnē. Zema iem. Zvanīt I. Jankovskim.
GERRARD — WOODBINE
$2.500 iem. 6 ist. atsev. dubultķieģ. mājai ar mod. virt. un atpūtas telpu pagrabā. Priv. iebrauc. ceļš un garāža. Ļoti izdevīgs pirkums. Atklāta 10 g. obligācija.

ERNAS OŠIŅAS - BĒRZIŅAS
BALETA STUDIJAS

AUDZĒKŅU VAKARS

SESTDIEN 9. JŪNIJĀ, PLKST. 7,30 VAKARĀ, SV. ANDREJA BAZNĪCAS SARĪKOJUMU ZĀLĒ TORONTO

Pianiste EDITE TIMMERMANE-OZOLA. Baleta choreografija — ERNA OŠIŅA-BĒRZIŅA. Dekorācijas un skatuves iekārtojums — KĀRLIS BĒRZIŅŠ. Kostīmus darinājusi ELFRIDA ŠTEINE.

Ieejas kartes: $1.50, $1.00 un bērniem 50c, dabūjamas pus stundu pirms sākuma pie kases.

IZNĀKUSI
majora JŪLIJA ĶĪLIŠA
ATMIŅU GRĀMATA

ES KARĀ AIZIEDAMS...

288 lpp., cena $4.00 (iesieta).
DV grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto, Ont.
Izsūtām arī uz pēcmaksu (C.O.D.)

JĀNĪTIS FOTO STUDIJA UZŅEM UN FILMĒ
kāzas, iesvētības u. c. svarīgus gadījumus arī ārpus studijas.
181 Carlton St., tel. WA 1-4055, Toronto
Informējieties un jūs būsit pārsteigti, cik maz maksā filmēšana krāsās! Uzņem pases un pārfotografē vecās bildes.

SAULAINES PĀRVALDE

RĪKO

ASAKU BALLI

SESTDIEN, 2. JŪNIJĀ, 1956. G. PL. 8 VAK.
SAULAINĒ.
Visa Saulaines territorija sarīkojuma vieta
Ieeja $1.00

ĢIMENES,
kas vēlētos pavadīt vasaru laukos, nelielas upes malā. Muskokas apkārtnē, lūdz zvanīt
EM 4-7910, Toronto

Meklē
izpalīdzi uz laukiem
pie viegliem mājas darbiem. Tuvākai informācijai zvanīt tel. — LE 5-0822, Toronto (755)

NĒGI

Pieprasiet tos mūsu veikalā vai pasūtiniet tieši pa pastu: 6 oz. kārba Baltijas jūras nēģu vai 8,5 oz. Kanadas nēģu maksā 85c kārbā ar piesūtīšanu mājā.
Pasūtinot lūdzu pievienojiet Money Order vai čeku
Paūlaban veikalos dabūjami
SVAIGI CEPTI
NĒGI
KUBLIŅOS.
Izmantojiet īso sezonu.
EDCO 10 Wildmer St., Toronto, Canada

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtināšanas lūdzam nodot laikus
Mēs plegādājam mājās

Ar š. g. 1. jūniju (piektdien), atveŗam
PĀRTIKAS PREČU VEIKALU
DAUGAVA
581 PAPE AVE., TORONTO, TEL. GE 9113
(starp Danforth — Riverdale — Harbord ielu dzelzceļa līnijām)
Piedāvājam: LABĀKOS GAĻAS IZSTRĀDĀJUMUS EIROPIEŠU GAUMĒ, KĀ ARĪ VISUS PĀRĒJOS GAĻAS PRODUKTUS UN DELIKATESES
Ar augšminēto dienu Jums atvērts mūsu veikals
Īpašnieki: O. DĀRZIŅŠ un E. OZOLIŅŠ

Meklē
ANNU MAURIS no ASV.
Lūdz rakstīt šī laikraksta kantorim

MEKLĒ
JĀNI, IMANTU KRAUKLI
no Beļavas pag.
Lūdz rakstīt,
L. PAKALNIETIM,
23 19th St. New Toronto, Ont., Canada
Ziņas no Latvijas.

MEKLĒ
Annu Ercums, dz. Veite,
dzimusi 1923. g. 26. nov. Liepājā, un
Mildu Ģinters, dz. Veite,
dzimusi 1914. g. 16. nov. Liepājā.
Lūdz rakstīt
Marijai Kājiņai,
321 Runnymede Rd., Toronto 9, Ont., Canada, tel. RO 6-5688.
Ziņas no mātes.

MEKLĒJAM LATVIEŠU SIEVIETI PIE DIVIEM DZIVES priecīgiem bērniem (3 un 4).
Mrs. Stikuts, EM 6-2046, Toronto (757)

LAUKSAIMNIEKI!
Kas var pieņemt uzraudzībā uz 2 mēnešiem divas meitenes — 7 un 4 g. vecas? Rakstīt P. Ulmanim, 321 Runnymede Rd., Toronto 9, Ont, Canada, vai zvanīt vak. — RO 6-5688.

Latviešu farmaceits T. KRAUMANIS
piedāvā savus pakalpojumus
HALLS DRUGSTORE LTD.
14 DIXON RD., TORONTO 15, ONTARIO
Aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

ŠVEICES PULKSTEŅI
par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā pie:
AD. JANĪTIS, foto studijā, 181 Carlton St., Toronto un
A. GREBLIS, 2670 Goyer St., Apt. 24, Montreālā 26
P. IKŠELS, imports

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas
Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

Ja sūtāt medikamentus, tad sūtiet tos ar lietpratēja starpniecību!
MEDIKAMENTU SAINĪŠI
UZ LATVIJU
Garantēta piegāde — pretējā gadījumā izmaksājam naudu atpakaļ. Mūsu cenas ir zemākās eksportcenas, bet netiek ieskaitīti muitas izdevumi, kuŗi ir jūsamaksā Londonā, ja sainīši ir nosūtīti uz Padomju Savienību. Uz jūsu vēlēšanos mēs sūtām arī tekstilpreces, pārtiku un citus priekšmetus
ZYGMUNT LTD.
CHEMISTS & LABORATORY
96 Baker St., W. 1 un 4 Wesbourne Grove, W. 2
London, England
Ātrāk, lētāk un drošāk tikai caur Londonu!

UZSĀKIET
savu uzņēmumu mājās,
AUDZĒJOT ŠINŠILA
zvēriņus pagrabā.
Izdevīgi ieguldīt naudu,
ātri gatavi tirgum, liela peļņa.
Zvanīt vak. HU 9-4608
Toronto

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vizu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
586 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE automat. transmisija	6— 8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas
AUG. MASINGS
100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

LIETUVIEŠU
RESTORĀNS RŪTA
994 Dundas St., W., Toronto, tel. LE 6-4393
Jaunatvērtajā restorānā ēdieni eiropiešu gaumē, pagatavoti no svaigiem produktiem. Atvērts ik dienas no plkst. 6.30 rītā līdz plkst. 10.30 vakarā. Laipna apkalpošana. Drīzumā ierīkos gaisa vēdināšanu.
Īpašnieki: V. H. J. IVANAUSKAI

MARION BEAUTY SALON
Tvaika vannas, ilgviļņi, sprogu viļņi, sejas masāža, nagu un acu skropstu kopšana.
Runā angliski, vāciski, zviedriski, norvēģiski un somiski.
559 BLOOR ST., W., TORONTO, tel. LE1-3782
Atvērts ikdienas no pl. 9-9, sestdienās no pl. 9-5.

JAUNAIS CENRADIS AR
LIELU CENU NOLAIDI
nodrošinātiem saņiem uz
LATVIJU
un citām Eiropas zemēm, arī uz Sibiriju, dod iespēju jums palīdzēt saviem tuviniekiem, tas ir drošākais un lētākais ceļš.
Plašākā firma Ziemeļamerikā.
JANIQUE TRADING CO
Īpašnieks J. KAMIENSKI
Galvenais birojs: 835 QUEEN St., W., Toronto, Ont., tel. EM 4-4025
Nodaļas: Winnipeg, Man., Edmonton, Alta., Hamilton, Ont., St. Catharines, Ont., Buffalo, N.Y., Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, Newark, N.J., Philadelphia, Pa., un citās lielākās pilsētās.
Fort William, Ont. — 627 Simpson Road, tel. 3-9618

BAZNĪCAS ZIŅAS

NUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Thir Ave un Pacific St., Brooklyn.

Svētdien, 3. jūnijā, mācības gada noslēguma dievkalpojumi pl. 2 dienā (nevis pl. 3 pp.) **Betlemes** baznīcā, māc. R. Zariņš, u pl. 4 pp. **Bronksas sv. Toma** baznīcā, māc. A. Ozols. Abās vietās apmeklējā zālē izlaiduma akts, liecību un balvu izdalīšana, skolēnu priekšnesumi, rotaļas, azaids.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā plkst. 2 dienā draudzes kopas piecu gadu pastāvēšanas dievkalpojuma, māc. H. von Schlichten, D. Grauds un F. Treus. Pēc tam akts un kafijas galds.

Sestdien, 2. jūnijā mācības gada noslēguma dievkalpojumi plkst. 10 **Beisorā**, māc. A. Ozols un pl. 3 pp. **Hempstedē**, māc. D. Grauds.

DETROITĀ

Sv. Pāvila ev.-lut. draudze, Holmes Methodist Ch., Lincoln — Putnam ielās. 3. jūnijā, plkst. 1.30 skolas izlaiduma dievkalpojums. Māc. V. Līventāls, piedalās māc. J. Sīpols.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. A. Rantenšilds.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Māc. Pāvils Ķirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Clānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnešs 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidī.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minneapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Dievkalpojumi notiek Port William, 560 May St.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.

Niagarā 2. jūnijā, plkst. 6 vakarā, Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. N. draudzes piecu gadu pastāvēšanas dievkalpojums. Māc. V. Šēfers un māc. A. Briedis no Toronto.

Londonā 10. jūnijā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

St. Katarīnā 16. jūnijā, plkst. 7 vak. Kristus baznīcā Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

Londonā 24. jūnijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Trīsvienības b.

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

3. jūnijā dievkalpojuma nav, bet plkst. 3 baznīcas zālē latv. sestdienas skolas izlaiduma akts ar dievvārdiem.

10. jūnijā, plkst. 12 Aizvesto piemiņas dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

17. jūnijā, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

24. jūnijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

3. jūnijā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā.

10. jūnijā dievkalpojuma nebūs, jo plkst. 4 pp. Meseja zālē Aizvesto piemiņas akts.

13. jūnijā (trešdien), plkst. 8.00 vakarā Aizvesto piemiņas dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Dievkalpojumā dziedās vīru koris Viesturs.

17. jūnijā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Voitkus.

24. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

1. jūlijā, plkst. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

8. jūlijā, plkst. 2 dienā Jaunatnes iesvētes dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

15. jūlijā, pl. 11 brīvdabas dievkalpojums Saulainē.

22. jūlijā, pl. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

29. jūlijā, plkst. 11 rītā brīvdabas dievkalpojums Saulainē.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 4-8171.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Jaunatnes iesvēte, svētdien, 17. jūnijā.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So)

Svētdien, 3. jūnijā, plkst. 3.00 pp. dievkalpojums bērniem; pl. 4 pp. dievkalpojums pieaugušiem.

Piektdien, 8. jūnijā, plkst. 7.00 vakarā draudzes bībeles stunda, 20 Carrick Ave.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Dievkalpojums svētdien, 3. jūnijā, plkst. 9.45 no rīta. Svētdienas skola plkst. 10.45 no rīta.

Māc. H. Kuškis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

3. jūnijā, plkst. 1 pp. Latviešu skolas mācības gada noslēguma dievkalpojums.

13. jūnijā (trešdien), plkst. 8 vakarā Aizvesto piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

30. jūnijā (sestdien), plkst. 8 v. svētvakara dievkalpojums. Dziesmu grāmatas.

Otavā, sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St. 17. jūnijā, pl. 2 pp. Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas.

Kornvālē — Anglikāņu baznīcā, Morobo un 1st. St. stūrī. 14. jūnija (ceturtdien), plkst. 8 vak. Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

Māc. E. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa 2, Ont. Otavā

Māc. Ed. Ķergis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.

sta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walker Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tiešī ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — L. Lāci, 101 Brigātwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

DAVISVILLE — BAYVIEW: atsevišķa 5 istabu dubultķieģeļu divstāvu māja. Eļļas apkure, moderni izbūvēta virtuve, privāts iebraucamais ceļš. Prasīts $12.900, ļoti laba māja.

VICTORIA PK. — KINGSTON RD.: 5 istabu, dubultķieģeļu māja. Moderna virtuve, iebraucamais ceļš, dārzs. Prasīts $11.900, iemaksa $1.500.

WILLOWDALE: tuvu Yonge ielai 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja ar lielu dārzu un augļu kokiem. Gruntsgab. 48x268". Lielas istabas, eļļas apkure, moderna virtuve, privāts iebraucamais ceļš un dubultgarāža. Prasīts $13.500. Ļoti laba, tīra māja, izdevīgi maksājumu noteikumi.

PAPE — DANFORTH: atsevišķa 7 istabu māja. Jauna eļļas apkure, 2 moderni izbūvētas virtuves, cietkoka grīdas. Prasīts $12.500. Tuvu pie satiksmes un iepirkšanās.

Mt. PLEASANT — BLYTHWOOD Rd.: dubultķieģeļu 7 istabu savrupmāja. Eļļas-ūdens apkure, moderna virtuve, iebraucamais ceļš un garāža. Māja ļoti labi uzturēta, bez parādiem. Pras. $17.900.

TIKAI $16.500 prasīts par šo divu 5 istabu dzīvokļu māju. Katram dzīvoklim atsevišķa ieeja no ielas, atsevišķas eļļas apkures, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāžu iespējas. Ļoti laba īres māja, tuvu satiksmei un iepirkšanās vietām.

LNAK

DARBS UN NODOMI

TEICAMI NODOMI

VĒRTĪGS DARBS LATVIJAS BRĪVĪBAI

Apsveicot Latviešu Nacionālās apvienības Kanadā nozares Latvijas brīvībai otrās darba sanāksmes dalībniekus, LNAK valdes prādis A. Svenne norādīja, ka kuplais un sabiedrībā respektētais nozares dalībnieku skaits dod tiesības cerēt, ka izdevies radīt „smadzeņu trestu," kurš Kanadas latviešu centrālai organizācijai palīdzēs atrisināt jautājumus, kas saistās ar mūsu dzimtenes atbrīvošanu no okupantu jūga. Nozares darba un uzdevumu svarīgumu pasvītroja arī konsula V. Tomsona klātiene. Vipš uz nozares sanāksmi bija ieradies no Montreālas

Arī sūtnis K. Zariņš kādā nozares vadītājam rakstītā vēstulē izteicis savu prieku par to, ka nozares personālais sastāvs devis iespēju tajā darboties visu organizāciju un nogrupējumu pārstāvjiem. Viņa vēlējums izskan vārdos: Ja ikviens tik zemē sētu vienu graudu veselu....

Apspriedes dalībnieki vispirms noklausījās ziņojumu par nozares līdz šim veikto darbu un sagatavotiem rakstiem un iesniegumiem. Pārrunāja arī vadlīnijas, ar kādām nozare vadīsies savā turpmākajā darbībā. Projektu iesniegs LNAK valdei apstiprināšanai. Vienojās, ka, varbūtēja paralēlisma novēršanai, Latvijas brīvības nozare vēlēs visus tos uzdevumus, kas tiešī saistās ar mūsu dzimtenes atbrīvošanu no okupantu jūga, bet pretkomūnistisko ciņu un šai plāksnē nepieciešamo informācijas darbu veiks Informācijas nozare, kas iespējamību robežās līdz šim jau sekmīgi darbojusies.

Nākotnē nolēma sagatavot attiecīgu iesniegumu Kanadas federālās valdības tirdzniecības ministram jautājumā par augstām muitas likmēm, kādas uzliktas pārtikas un dāvanu saiņu sūtījumiem uz Latviju un citām Padomju Savienības okupētajām valstīm. Pēc nozares vadītāja aptuvēna aplēsuma uz Baltijas valstīm vien katru mēnesi tiek nosūtīti saiņi par apm. $150-200.000. Gandrīz puse no šīs summas jāmaksā kā Padomju Savienības uzliktā ievedmuita. „Par šādā veidā iegūtiem dolariem Pad. Savienība uz speciālā priekšrocību līguma pamata iepērk Kanadā labību. Tā mēs, ko Pad. Savienība aplaupījusi, esam spiesti saviem verdzinātiem tuviniekiem palīdzot, vēl joprojām maksāt nodevas savas dzimtenes okupantiem. Mums jāinformē par to Kanadas valdība un jēcenšas panākt muitas likmju samazināšanu," teica nozares vadītājs.

Plašas un interesantas pārrunas izraisīja jautājums par Padomju Savienības varbūtējo nodomu piešķirt Baltijas valstīm satelītu valstīm līdzīgu statusu, lai ar veiklu manevru iegūtu Baltijas valstīm vietu Apvienotajās Nācijās un rastu vielu propagandai.

Zīmīgus vārdus sanāksmē teica Baltijas federācijas Kanadā valdes priekšsēdis V. Upeslācis: „Mums nav jāprasa nobalsošana šai jautājumā. Latvija ir varmācīgi okupēta valsts. Tā ir jāatbrīvo bez jebkādiem priekšnoteikumiem, tāpat kā pēc Otrā pasaules kara tika atbrīvotas Vācijas okupētās valstis. Nobalsošana un vēlēšanas Apvienoto Nāciju uzraudzībā ir tikai Padomju Savienības triks, ko tā lieto valstīs, kuras grib paturēt savos ķetnaugos. Latviešiem dzimtenē nebūs nekāda labuma no tā, ja daži AN novērotāji sēdēs Rīgā un pa vienam Liepājā un Daugavpilī. Ko šādas vēlēšanas dod, esam jau redzējuši Vietnamā un citur. Šai ziņā mums jābūt piesardzīgiem, tālredzīgiem un uzmanīgiem."

Citi runātāji norādīja, ka Latvijā ir ieplūduši daudzi krievi, kas tagad skaitās Padomju Latvijas pavalstnieki, un ka Latvijai nebūs nekādas brīvības tik ilgi, kamēr komūnisti valdīs Klaipēdā un Varšavā.

Apspriedes dalībnieki pilnīgi vienprātīgi atzina, ka šais jautājumos visām latviešu centrālajām organizācijām jāsazinās un jāsaskaņo savi viedokļi ar sūtņiem un pēdējās Latvijas valdības pilnvaroto sūtni K. Zariņu Londonā.

Informācijas nozares vadītājs L. Goba sniedza ziņojumu par nozares darbību. Konsuls V. Tomsons norādīja, ka katrā ziņā jācenšas rast pietiekami daudz līdzekļu Latvijas brīvības un Informācijas nozaru veicināšai. „Katram tautietim un katrai organizācijai būtu jāsaprot, ka šo darbu nevar veikt bez līdzekļiem. Tas ir ļoti bēdīgi, ja, piemēram, Informācijas nozarei dažkārt aptrūkst pat naudas pastmarku iegādei. Konsuls nāca ar vairākiem praktiskiem priekšlikumiem līdzekļu sagādē. Apspriedes dalībnieki vienojās, ka rudenī būtu rīkojama plašāka līdzekļu vākšanas akcija šim mērķim.

LNAK Latvijas brīvības nozares sēdē piedalījās konsuls V. Tomsons, LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne, Balt. fed. Kanadā valdes priekšsēdis V. Upeslācis, LNAK padomes priekšs. vietn. J. Švanks, Inf. centra vad. L. Goba, Saimn. darb. apv. H. Ozols, Katoļu kult. centra — J. Niedra, Pol. partiju biroja pārst. A. Kronbergs un J. Lejiņš, Korp. kopas — J. Atteka, Preses b-bas B. Senkēviča, KLJĀ - T. Kronbergs, iun., BF - O. Breņķis, J. Ozols un G. Kārkliņš.

Apspriedi vadīja Latvijas brīvības nozares vad. māc. A. Lūsis.

SKOLOTĀJS ATKLĀJIS ZĀDZĪBU

Ašafenburgā, Rietumvācijā kriminālpoliciju nesen pārspējis kāds ciema skolotājs, kurš atklājis trušu zagļus. Ciemā pēdējā laikā vairākkārtīgi nozagti sevišķi labi baroti truši, un arī pats skolotājs bijis starp cietušajiem. Vācu kriminālpolicijas pūles zagļus noķert palikušas bez sekmēm, bet skolotājam iekrituši prātā laba ideja. Viņš saviem skolēniem uzdevis rakstīt domrakstu: „Mūsu svētdienas pusdienas," un rezultāts — kāds zēns zemākā klasē domrakstā plaši un gari izrakstījies par trušu cepešiem, kurus viņa ģimene ēdot vai katru svētdienu. Tā kā puikas vecāki trušus neturējuši, tad trušu zādzības lietā skolotājs kriminālpolicijai varējis dot vērtīgus norādījumus. Tie izrādījušies pareizi — puikas tēvs par trušu zādzību sodīts ar gadu cietumā.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

LNAK kartotēkā līdz atsaukties sekojošas personas:

Maiju Andersoni (dzim. Helds), Leonu Aipurieti, Ati Berķi, Jāni Bilkinu, Jāni Dāboliņu (bijis gūstā Francijā), Almu Deiču, Gunāru Egli, Olgu Feldmani, Ceroni Galeviusu, Augustu Garbānu, Dzidru Glūdmani, Arvidu Grundmani, Imantu Gruziņu, Izoldi Herteli, Reini Jansonu (no Virešiem), Arvidu Jansonu (Aruli), Kārli un Lūciju Juzupus, Jāzepu Jukēvicu, Laimdotu Irbīti, Arturu Kalniņu (dzim. 1920. g.), Ausmu Kalniņu, Osvaldu Kukuli, Jāni Klani, Armandu Kiršteinu, Ženiju Klimovicu (no Slokas), Tatjanu Kurtišu, Elzu un Mirdzu Lietses, Reinholdu Losmani, Ervinu Lūsi (inž.), Eriku Leitānu, Arni Miķelsonu, Līnu Neilandi, Mirdzu Paegli (no Apes), Aļģimantu Albertu Pūpēdi, Lūciju un Edvīnu Pelles, Eiženu Siliņu (inž.), Ilgu Siliņu (no Auces), Kārli Skuju, Robertu Strēlnieku, Dzidru Straumi, Jāni Tomani, Hariju Tutānu, Zelmu, Jāni un Pēteri Tauniņus, Imantu Timrotu, Ritu Vanagu (dzim. Āboliņa), Valdu Vabuli, Jāni un Arturu Velmerus, Eriku Veinbergu, Arvidu Vītolu, E. Vēgneru (no Brazilijas), Eriku Voldemaru Zirni, Zandavu Raimondu, Jūlija Arnoldu Zirnīti, Veltu Zacharevski (dzim. Meirēns), Dāvi Zušmani.

Šeit minētie un arī pārējie tautieši laipni lūgti paziņot adresu maiņas LNAK kartotēkai. Par katru adreses pieprasījumu pievienot $0,25.

Kartotēkas adrese: Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Term. A., Toronto, Ont., Canada.

SKAUTU UN GAIDU DZĪVE

ROVERI — PULCĒSIMIES SAGAITĀ!

1. Kanadas latviešu roveru sagaita notiks Kanadas jendas 5. lielās nometnes laikā no 30. jūnijā līdz 2. jūlijam un no 7. līdz 8. jūlijam kaimiņos Ljelajai nometnei (netālu no Delhi, Ontario, ap 80 jūdžu rietumos no Niagaras un 150 jūdžu austrumos no Detroitas).

Kanadas latviešu roveri ļoti gaidīs arī draugus no. citurienes — roverus un roveru vecuma dižskautus. Abās Toronto latviešu roveru dzimtās patlaban rit spraigs darbs sagaitu gatavojot, un programma solās būt vispusīga un interesanta — āra nodarbības dienā un naktī (ņemiet līdzi kompasu!), būves, ugunskuri, sporta nodarbības, atpūta, jautrība, nebēdība pārmijus ar nopietnību un veselīgu piepūli. Sevišķa vērība piešķirta diskusijām un debatēm, to kvalitātes uzlabošanai ejot mūsu sabiedrībā mazāk iemītas takas. Protams, būs iespējas iepazīties un nodibināt sakarus ar roveriem un vielgaidām no citām vietām, tādējādi parādot, ka robežas mūs nevar šķirt, ka esam viena saime.

Iepriekšējā pieteikšanās ļoti atvieglinātu sagaitas rīkotāju darbu, bet nav obligāta. Vēlams būtu zināt iespējamo minimālo un maksimālo dalībnieku skaitu un paredzēto ierašanās laiku. Pieteikšanās un tuvāka izziņa, rakstot uz adresi: Agris Zobens, 12 Kingswood Rd., Toronto, Ont., Canada. **J. Deksnis.**

SKAUTI UN GAIDAS POSAS UZ SENLATVIJU

Kanadas gaidu un skautu vadība pirms kāda mēneša par šīs vasaras lielās nometnes vietu izraudzīja A. Bērziņa īpašumu pie Robinsona ezera. Bet ASV gaidas un skauti uzzinājuši, ka nometnes vieta atradīsies vēl 150 jūdzes aiz Toronto, paziņoja, ka ierasties nevarēs, jo transporta jautājums ar šādu attālumu sarežģās neatrisināmi.

Tā kā kaimiņu gaidas un skautus šī gada nometnē redzēt lielākā skaitā ir stipra vēlēšanās, tad vadība izbrauca apskatīt E. Augstmaņa tabakas farmu, netālu no Delhi, uz Big. cr. krasta, 110 jūdzes no Toronto, tuvu ASV robežai, un to atzina par pilnīgi piemērotu. Saprotams, ka žēl lielo Robinsona ezera ūdeņu, kur kaut reizi tā pa īstam varētu izpeldēties, bet kas gan nav darīts draudzības labad?

Turpat uz vietas vadība izlēma jautājumu par territorijas sadalīšanu un attiecīgo ierīču celšanu. Roveri, kuriem šovasar ir pirmā Kanadas roveru sagaita lielās nometnes laikā un vietā, dabūs pilnīgi atsevišķu upes līci, kur varēs rīkoties pilnīgi patstāvīgi un netraucēti. Arī visiem pārējiem viņu novietnes pieņiedzas līdz upei.

Gaidu un skautu nometne šogad būs 5. un nesīs Senlatvijas nosaukumu. Tajā visu paredzēts iekārtot pēc senču parauga: vienības, kopi, saimes u. t. t. ,sauksies senču pilu vārdos, bet nometnes vārti tiks celti pils novērošanas torņa veidā, un tajos svinīgajos gadījumos dedzinās ugunis.

Latviešu baznīca nepiedalīsies sarkano garīdznieku uzņemšanā

Grupa pareizticīgo, ev.-lut. un baptistu garīdznieku no Padomju Savienības ieradīsies Ņujorkā ar lidmašīnu sestdien, 2. jūnijā un uzturēsies ASV līdz 13. jūnijam. Viņi ierodas kā Amerikas Kristus baznīcu nacionālās padomes viesi. Amerikāņu protestantu grupa savukārt apmeklēja Padomju Savienību, kur tiem bija apspriedes ar turienes garīdzniekiem, pie kam šīs apspriedes ne vienmēr ritēja gludi.

Sarkano garīdznieku priekšgalā ir pareizticīgo metropolits Nikolajs Krutickis, kas ir pazīstams kā padomju valdības ieskatu paudējs. Sarunās ar amerikāņu garīdzniekiem Maskavā kā paklausīgs ierocis padomju valdības rokās uzstājās Latvijas „archibīskaps" G. Turss un baptistu mācītājs Karpovs, kas abi tagad ieradīsies kopā ar sarkano garīdznieku grupu.

Latvijas baznīcas pārvalde ASV piesūtījusi visiem garīdzniekiem, kas piedalīsies padomju garīdznieku uzņemšanā, memorandu, kurā aizrādīts, ka Baznīca Padomju Savienībā ir spiesta kalpot komūnistu varai un šo garīdznieku apmeklējums rīkots tikai komūnistu propagandas nolūkos. Latviešu draudzes Amerikā nepiedalīsies padomju garīdznieku uzņemšanā un neaicinās tos luterāņu baznīcās.

Toties krievu pareizticīgo baznīca Amerikā ir sašķēlusies. Autonomai krievu baznīcai ar metropolitu Leontiju priekšgalā, kura palīgs ir latviešu pareizticīgāis bīskaps Jānis,nav nekādu sakaru ar pareizticīgo baznīcu. Pad.Sav. Turpretim viena daļa krievu pareizticīgo Amerikā pakļaujas Maskavas patriarcham, un jādomā, ka to pārstāvji piedalīsies padomju garīdznieku uzņemšanā.

Padomju garīdznieku uzņemšanā galvenā loma pieder episkopaļu un baptistu baznīcām. No Ņujorkas padomju garīdznieki dosies uz Grinviču, Conn., kur tie būs episkopaļu bīskapa Šerila viesi.

Sakarā ar šo padomju garīdznieku apmeklējumu 25. maijā Carnegie hallē, Ņujorkā, notika liela protesta sapulce, kurā bija ieradušies ap 1000 cilvēku. Runāja Kristus baznīcu starptautiskās padomes prezidents Dr. Mekintairs, kas ir opozicijā pret pārējām protestantu baznīcu apvienībām. Viņš strp citu teica, ka Metropolits Nikolajs publiski apvainojis ASV, ka tās ar bakteriologiska kara palīdzību esot nogalinājušas tūkstošiem sieviešu un bērnu Korejā. Tagad šim metropolitam rīko svinīgu uzņemšanu. Par Tursu viņš teica, ka tas ir komūnistu ieliktenis un neesot nobeidzis universitāti. Baptistu mācītājs Židkovs pirms 10 gadiem esot sludinājis, ka Padomju Savienībā esot ticības brīvība. Toreiz viņa vēstījumu izplatīja Amerikas komūnistu partija. Sapulci noslēdzot Mekintairs aicināja ziedot naudu, lai segtu telpu īres izdevumus — $4.000 dol. Vairāk kā 10 klausītāju ziedoja katrs par 100 dol., bet daudzi ziedoja pa 50 dol.

Latviešu sastādītā basketbola vienība 6. Baltiešu sporta svētkos izcīnīja pirmo vietu. No labās: kapt. A. Miezītis ar izcīnīto balvu, Timbers, Lakševics, Zommers, Richters, Spricenieks, Uiska, Bambers, Litaunieks un Pērkons. J. Kreiļa uzņ.

VAJADZĪGAS ĻOTI LABAS ŠUVĒJAS pie pasūtinājumu darbiem.

Zvanīt LE 5-3725

Vītoliņas modes salonā, 1318 Bloor St. W., Toronto

ATLAS FOOD

Pašapkalpošanās pārtikas preču veikals

PIEDĀVĀ:

● Importētas konservus, sierus, saldumus un cepumus

● Eiropas gaumē izstrādātus gaļas un desu ražojumus, maizes, kūkas un tortes.

● Vienmēr svaigi piena produkti, augļi un saknes.

Pārbaudiet mūsu preču augstvērtīgo kvalitāti un to zemās cenas. Jebkurā laiku, pasūtinot pa tālruni

LE 2-4028

Atra un brīva piegāde

1533 Queen St. W., Toronto

BĒRZIŅŠ un STEINHARDS

GAIDA LIETUVAS SŪTŅA ATKĀPŠANOS

Lietuviešu aprindās pārrunā iespēju, ka Lietuvas sūtnis Vašingtonā P. Žadeikis atkāpsies no amata. Žadeikis ir 78 gadus vecs un slimības dēļ aizkavēts aktīvi darboties. Žadeikis ieņem sūtņa amatu kopš Lietuvas neatkarības laika un starp ārvalstu sūtņiem Vašingtonā ir vecākais kā pēc saviem gadiem, tā arī pēc ieņemamā amata Vašingtonā. Pēc protokola viņš bauda vecākuma tiesības starp Vašingtonas diplomātiem, kas ļoti nepatīk krieviem.

Par viņa iespējamo pēcnācēju min Lieuvas sūtni Romā Lozoraiti un Komitejas Lietuvas brīvībai priekšsēdi Sidzikauski. Saskaņā ar Lietuvas valdības lēmumu Lozoraitis ir Lietuvas diplomātu vecākais. Viņš ieradīsies Amerikā jūnijā. Sūtņa atkāpšanās gadījumā viņa pēcnācējām vairs nebūs pilnvarota sūtņa, bet chargé d' affaires tituls, tāpat kā tas bija ar Latvijas sūtņa amatu pēc Dr. Bīlmaņa nāves.

SPORTS

Baltiešu sporta federācijas sarīkojums Toronto

25. un 26. maijā Toronto notika Baltiešu sporta federācijas Kanadā centrālais sarīkojums, kurā baltiešu jaunatne tikās draudzīgās basketbola un volejbola sacensībās. Sacīkstes ritēja īstas draudzības garā. Sacensībās ikviena vienība cīnījās līdz pēdējam, sportisti patīka ar korrekto stāju; tas lielā mērā sekmēja arī tiesneša darbu. Sacīkstes bija samērā labi apmeklētas. Sporta svētku oficiālā atklāšana notika sestdien. Tā kā Federācijas goda prezidents R. Plūme bija saslimis, tad sportistu parādi pieņēma un svētkus atklāja sporta federācijas priekšsēdis Z. Zentiņš. Atklāšanas uzrunai sekoja Kanadas, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas valsts himnas. Zināmu nepatiku radīja tas, ka daļa sportistu, kuri aktīvi piedalījās svētkos, parādes laikā sēdēja skatītāju solos.

Piektdien notika priekšsacīkstes sievietēm volejbolā un vīriešiem basketbolā. Sieviešu sacensībās uzvarēja igaunietes, pārspējot latvietes un lietuvietes divos setos. Otrā vietā palika latvietes, uzvarot divos setos lietuvietes, tā klasificējoties finālam.

Vīriešu basketbola sacensībās latviešiem bija pirmā spēlē jātiekas ar sīksto pretinieku — lietuviešiem. Sacensību sākuma posmā labāki veicās lietuviešiem, kas puslaiku beidza savā labā ar 28:27. Otrā puslaikā vadību pārņēma latvieši un pēdējā ceturksnī, rezultātu strauji palielinot, uzvarēja ar 64:44. Latviešu vienībā spēlēja Bultē, Richters, Miezītis, Litaunieks, Spricenieks, Lakševics, Uiska, Bambers un Pērkons. Pēc īsa pārtraukuma latviešiem bija jāspēlē ar igauņiem. Pēdējiem enerģiski cīnoties, pirmais puslaiks beidzās neizšķirti 33:33, un tikai otrā puslaikā latvieši spēja panākt pārsvaru un uzvarēt ar 81:69, tā kvalificējoties finālam pirmajā vietā.

3. spēlē lietuvieši viegli uzvarēja nogurušo igauņu vienību ar 83:55 (38:20), iekļūstot finālā.

Sestdienas sacīkstēs pirmā spēle notika latviešu un lietuviešu sieviešu basketbola vienību starpā. Lietuviešu vienībā bija gados jaunas meitenes, kas basketbolu sākušas tikko spēlēt. Kaut arī individuāli viena otra no viņām ir jau techniski samērā laba, taču nopietnā sacensībā turēties pretim rūdītajām latviešu meitenēm, viņām nācās grūti — bija spiestas zaudēt ar 46:15 (25:8).

Mūsu vienībā spēlēja: Skujiņa, iegūstot 8 punktus, Šildere — 4, Bekere — 15, Tora — 7, Brikmane — 3, Rostoka — 4, Pērkone un Apine. Lietuvietēm Biskevičiute ieguva 7 punktus.

Pretēja aina bija jaunatnes basketbola sacensībā, kur mūsu gados jaunajiem zēniem bija grūti pretoties lietuviešiem, kuriem, izņemot vienu, visi spēlētāji bija uz maksimālās jaunatnes spēlētāju gadu robežas. Latviešu vienībā spēlēja Skomba, Ezers, Pone, Mārtuss, Rudzītis, Krasovskis, Petmanis E., Petmanis, J. Geidelis, Slaņķis un Ātrens. Lietuviešu jaunieši uzvarēja ar 68:30 (43:14).

Lieliska un strauja spēle bija mūsu un lietuviešu vīriešu basketbola vienību starpā. Ilgāku laiku ar dažiem punktiem vadībā bija lietuvieši, kas gandrīz visus metienus prata pārvērst punktos. Ne tik labi metienos sākumā veicās latviešu spēlētājiem. Taču puslaika vidū latviešiem izdevās pretinieku iedzīt, un vienlīdzīgā cīņā puslaiks beidzās neizšķirti 30:30. Tikpat sīva cīņa ritēja arī otrā puslaikā, kad lielāko tiesu ar pāris punktiem veda latviešu sastādītā, uz brīdi iegūstot pat 7 punktu vadību. Tomēr beigu posmā punktu starpība bija tikai divi līdz 3. Laime tomēr bija latviešu pusē, un, beigu signālam atskanot, latvieši bija guvuši uzvaru ar 60:59. Latviešu vienībā bija iedalīti un ieguva punktus: Richters — 17, Litaunieks — 12, Lakševics 12, Miezītis 9, Spricenieks 8, Zommers 2, Timbers, Uiska, Bambers, Pērkons.

Lietuviešu vienībā lieliska cīnītājs bija jaunais Buntinas, kas ieguva 23 punktus.

Interesantas bija arī volejbola finālspēles. Igauņu sieviešu vienība tikai ar grūtībām uzvarēja latviešu meitenes, kas otrā setā ļoreiz spēlēja ļoti labi. Rezultāts 2:0 igauņu vienības labā.

Tikpat vienlīdzīga cīņa ritēja vīriešu volejbola finālā. Igauņi uzstājās savā labākajā sastāvā. Sekmīgi cīnoties, latvieši pirmajā setā izcīnīja vadību 10:7, bet galu galā dāžu kļūdu dēļ zaudēja setu ar 15:10. Otrā setā mūsu vienība pārliecinoši uzvarēja ar 15:9. Rezultāts šinī setā bija pat 14:5 latviešu labā. Igauņu uzvaru izšķīra mūsu vienības neveiksmes trešā seta sākumā, dodot igauņiem iespēju viegli iegūt 7 punktus pēc kārtas. Tas ietekmēja tālāko spēles gaitu, un latvieši zaudēja setu ar 15:5. Tā latviešu vienība palika otrā vietā.

Latviešu sieviešu vienībā spēlēja: Grīķe, Apiņe, Kanupe, Leja, Admine, Zālmane, Levalde, Krauķele un Tētiņa. Vīriešu volejbola vienībā bija iedalīti: Galviņš, Bergvalds, Zāmuels, Simsons, Cinovskis, Freibergs, Ernsons un Tētiņš.

Lieliska bija arī igauņu modernās vingrošanas meiteņu grupa H. Tiidus vadībā.

FUTBOLS TORONTO

Baltiešu futbola turnīram, kas notiks setdien, 9.jūnijā Millen stadionā, plkst. 6 vakarā, futbola nozares vadītājs A. Grīnbergs izraudzījis sekojošus spēlētājus: vārtos — Jakobsonu, Geisleri; aizsargos Alksni, Ģīmi, Sudmali; pussargos Richteru, Lukovski, Miezīti, Sproģi (visi DV), Timmu (YMCA); uzbrucējos Bušu, Kajaku, Hercbergu, Litaunieku, Kudraševu un Muskatu (visi DV).

Visiem spēlētājiem jābūt laukumā plkst. 5.45.

∴

Kārtējā līgas spēle svētdien, 3. jūnijā, pl. 4 pp. pret līgā vadošo — italiešu „Puglia".

„ROYAL" — DV JAUNATNES KOMANDA 3:0 (2:0)

DV jaunatnes komanda futbolā savu pirmo spēli izturēja godam. Pretinieks, angļu piedzīvojušie spēlētāji, kuri jau spēlē līgā trīs gadus, nemaz tik viegli netika galā ar iesācējiem un gados jaunākiem DV spēlētājiem. Saprotams, no pirmās spēles nevar spriest, jo daudzi spēlētāji laukumā bija pirmoreiz un ļoti nervozēja. Sacīkstē piedalījās: Skomba, Grīnbergs, Šebrants, Rudlapa, Ezers, Simanovskis, Miezītis, I. Petmanis, E. Petmanis, Kalniņš, Soste, Ķeniņš, Pāvilsons.

Nākošā spēle jaunatnei pret pagājušā gada līgas meistaru „Regals" 1. jūnijā, plkst. 8.15 Earlscourt laukumā.

DV : ALEXANDER THE GREAT 0:1 (0:0)

28. maijā, plkst. 7-os latvieši, kas noskatījās sacīksti, bija pārsteigti par DV zaudējumu. Pēc pirmā, izlīdzinātā spēlē pavadītā puslaika, kas beidzās bez rezultāta, latviešu sporta cienītāji cerēja, ka otrā puslaikā DV gūs pārsvaru. Tā arī bija, taču mūsu uzbrucēji nespēja pārsteigt pretinieka vārtsargu, kurš šoreiz savu uzdevumu veica teicami. Pretinieks vienīgos vārtus guva ar strauju caurrāvienu puslaika sākumā, un tā rezultāts palika nemainīgs līdz tiesneša beigu svilpei. Tas tāpēc, ka DV šoreiz nebija savā labākajā sastāvā — trūka Litaunieka un Kajaka. Pēdējais darbā savainojis roku. Viņš nevarēs piedalīties cīņās vismaz vēl pāris nedēļas.

Pārējie rezultāti: Kalev — Vytis 5:0; Hellas — Eintracht 2:1; Aušra — Lazia 1:5.

BALTIEŠU FUTBOLA TURNĪRS

9. JŪNIJĀ, PLKST. 6 VAKARĀ MILLEN STADIONĀ, TORONTO

(Danforth — Broadview)

3 SPĒLES VIENĀ VAKARĀ (2x30 min.)